

Vestitorul Ortodoxiei

REVISTĂ DE INFORMAȚIE BISERICESCĂ A PATRIARHIEI ROMÂNE

SERIE NOUĂ, ANUL VI (XXIII), Nr. 3-5 (477-479), MARTIE-MAI 2013

Procesiune de Florii la șantierul noii Catedrale patriarhale

COLEGIUL DE REDACȚIE

Președintele colegiului de redacție:

PS Varlaam PLOIEȘTEANUL
Episcop-vicar patriarhal

Director general publicațiile „Lumina”:

Pr. Nicolae DASCĂLU
Consilier patriarhal

Cabinet patriarhal:

Arhim. Paisie TEODORESCU
Consilier patriarhal

Editor coordonator:

Diac. Ciprian BĂRA
Director Departament Teologic
publicațiile „Lumina”

Redactor-șef:

Pr. Maricel POPA

Redactori:

Alexandru BRICIU
Ioan BUȘAGĂ
Silviu DASCĂLU
Ștefan MĂRCULEȚ
Marius NEDELCU
Gheorghe-Cristian POPA

Art Director:

Petruța-Nadia BRULEA

Corectură:

Marilena BĂLĂȘEL
Viorica DUMITRENCO
Nicoleta GHEORGHE
Monalisa STANCA

Tehnoredactare și grafică:

Pr. Iuliu BLAGA

Adresa: B-dul Regina Maria nr. 1

Telefon/fax: 0376.203.024

E-mail: info@ziarullumina.ro,

vestitorulortodoxiei@yahoo.com

ISSN: 1223 – 3021

Tiparul: Tipografia Cărților Bisericești

Consilier patriarhal coordonator:

Pr. Mihai HAU

Consilier patriarhal:

Protos. Varsanufie JEBURA

DIN SUMAR

- Icoanele - vedere duhovnicească a frumuseților Scripturii ■ pag. 3
- Procesiune de Florii în București ■ pag. 7
- Învierea lui Hristos – slava Sfintei Cruci ■ pag. 9
- Bucuria Luminii Sfinte la Catedrala patriarhală ■ pag. 12
- Hramul istoric al Catedralei patriarhale ■ pag. 14
- Sfinții Constantin și Elena - promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii ■ pag. 18
- Federația Filantropia - 5 ani de cooperare și ajutorare ■ pag. 22
- Atelier regional dedicat activității mediatice bisericești ■ pag. 28
- Filantropia, liturghia slujirii aproapei ■ pag. 30
- Conferință națională pe tema
incluziunii sociale ■ pag. 31
- Radio TRINITAS - 15 ani de apostolat mediativ ■ pag. 34
- Primiri oficiale ■ pag. 37
- Protocol între Patriarhia Română și Administrația Națională a Penitenciarelor ■ pag. 41
- Colaborare între Patriarhia Română și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale ■ pag. 42
- Legalizarea prostituției este dăunătoare persoanei, familiei și societății ■ pag. 45
- Activități din țară ■ pag. 48
- Diaspora ortodoxă română ■ pag. 68
- Vizita la Bruxelles a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, 29-31 mai 2013 ■ pag. 72

IMPORTANT PENTRU ABONAȚI

Abonamentele se pot face prin mandat poștal în contul Patriarhiei Române

RO85 RNCB 0075 0048 9503 0115 (LEI)

deschis la BCR, Sucursala sector 4,

CUI RO4430779, cu specificația: pentru abonament la *Vestitorul Ortodoxiei*.

Contravaloarea abonamentului este de 7 lei pe lună.

PASTORALA SFÂNTULUI SINOD LA DUMINICA ORTODOXIEI

Icoanele - vedere duhovnicească a frumuseților Scripturii

Preacuvioși și Preacucernici Părinți,

Iubiți credincioși și credincioase,

În fiecare an, în această primă Duminică din Postul Paștilor, sărbătorim biruința dreptei-credințe asupra tuturor ereziilor și a altor învățături greșite și, în același timp, ne aducem aminte cu evlavie de toți cei care și-au închinat viața lui Hristos și Sfintei Sale Biserici, precum și de cei care au luptat de-a lungul veacurilor pentru apărarea dreptei-credințe cea „dată sfinților, o dată pentru totdeauna“ (Juda 1, 3).

După ce și-a dobândit libertatea de credință și cult prin *Edictul de la Mediolanum*, din anul 313, al Sfântului Împărat Constantin cel Mare, Biserica și-a apărut unitatea și învățătura de credință formulată de Sfinții Părinți în hotărârile dogmatice și canonice ale celor șapte Sinoade Ecumenice, pe temeiul Sfintei Scripturi și al Sfintei Tradiții. Însă, dintre toate biruințele sale, numai cea referitoare la învățătura despre sfintele icoane a fost proclamată în chip solemn ca **Biruință a Ortodoxiei**, fiind sărbătorită de Biserică începând cu data de 11 martie 843, în prima duminică din Postul Mare, numită **Duminica Ortodoxiei**.

Învățătura de credință despre sfintele icoane a fost formulată de Sinodul al VII-lea Ecumenic din anul 787, care, pe temeiul cuvintelor Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan: „Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi“ (Ioan 1, 14), mărturisește: „după cum chipul cinstitei și de viață făcătoarei Cruci, asemenea să se așeze și cinstitele și sfintele icoane, făcute în culori

sau mozaic, sau din alt material potrivit, în sfintele biserici ale lui Dumnezeu, pe sfintele vase și veșminte, pe pereți și pe scânduri, în case și pe drumuri, și adică icoana Domnului și Dumnezeului, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, și cea a Sfintei Preacuratei noastre Stăpâne, de Dumnezeu Născătoare, ale cinstiților Îngeri și ale tuturor sfinților și cuvioșilor bărbați. Căci dacă vor fi văzuți mai des zugrăviți pe icoane, cu atât mai vii vor fi în fața respectivilor, care îi privesc, reînviindu-se memoria și dorul de prototipul lor, le vor săruta și le vor da închinarea cinstită, dar nu adorarea deplină, care după credința noastră se cuvine numai firii dumnezeiești“¹.

Cine necinstește icoana respinge Întruparea și nesocotește lucrarea de mântuire a lumii

Icoana lui Dumnezeu-Cuvântul, a Domnului nostru Iisus Hristos, este mărturia întrupării Sale adevărate și sfințitoare. Din acest motiv, icoana

este numită și **Evangelhia în imagini**. În această privință, Sfântul Vasile cel Mare ne învață zicând: „Ceea ce cuvântul comunică prin auz, pictura o arată în chip tăcut, prin reprezentare“², și „cinstea dată chipului trece asupra prototipului“³, care se află în cer.

Cu toate acestea, în veacurile VIII și IX, Biserica s-a confruntat cu o luptă fățișă împotriva cinstirii sfintelor icoane a celor care tăgăduiau tradiția reprezentării Mântuitorului Iisus Hristos și a sfinților și considerau că icoanele nu trebuie cinstite sau venerate. Potrivnicii sfintelor icoane nu puteau înțelege faptul că în icoana lui Hristos este reprezentat chipul Persoanei Fiului lui Dumnezeu, Care S-a făcut om, nu Dumnezeirea nevăzută. Răspunzând celor care erau potrivnici sfintelor icoane, Sfântul Ioan Damaschin explică: „Zugrăvesc pe Dumnezeu nevăzut nu ca nevăzut, ci ca Unul care S-a făcut văzut prin participare la trup și sânge (Evrei 2, 14). Nu zugrăvesc Dumnezeirea nevăzută,

ci zugrăvesc trupul văzut al lui Dumnezeu. Dacă este cu neputință să se zugrăvească sufletul, cu cât mai mult Dumnezeu, Care a dat sufletului imaterialitatea!”⁴

Înțelegem de aici că cel care cinstește icoana lui Hristos cinstește de fapt pe Cel pictat pe ea, adică pe Hristos Mântuitorul, pe Fiul lui Dumnezeu Cel veșnic, Care S-a făcut om pentru a dăruii oamenilor viața veșnică. Cel Unul Sfânt S-a făcut om pentru a sfinți pe oameni.

De aceea, a respinge cinstirea icoanei înseamnă a respinge taina Întrupării sau a înomenirii Fiului lui Dumnezeu și a nesocoti întreaga lucrare de mântuire a neamului omenesc.

Iubiți credincioși și credincioase,

Omul, fiind creat după chipul lui Dumnezeu cel Sfânt, are chemarea să ajungă, printr-o viață curată, la „asemănarea cu Dumnezeu“, potrivit poruncii lui Dumnezeu: „Fiți sfinți, pentru că Eu sunt Sfânt“ (1 Petru 1, 16). De aceea, Sfinții Apostoli îndeamnă pe creștini, zicând: „Ca fii ascultători, nu vă potriviți poftelor de mai înainte, din vremea neștiinței voastre, ci, după Sfântul Care v-a chemat pe voi, fiți și voi înșivă sfinți în toată petrecerea vieții“ (1 Petru 1, 14-15). Sau: „Voia lui Dumnezeu aceasta este: sfințirea voastră...“ (1 Tesaloniceni 4, 3). Prin urmare, icoanele pictate înfățișează nu chipul omului stricăcios, ci chipul omului luminat și sfințit prin harul lui Dumnezeu, dăruit oamenilor prin Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu,

și împărțit de Duhul Sfânt, pentru ca oamenii să devină „fii ai lui Dumnezeu“ (cf. Ioan 1, 12), după har.

Conținutul și mesajul icoanei ortodoxe mărturisesc, pe de o parte, adevărul că Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om, iar pe de altă parte, adevărul că omul poate ajunge la înfiere și îndumnezeire prin harul dumnezeiesc. Sfinții Părinți ai Bisericii ne învață că Maica Domnului este mai presus decât toți sfinții și cea mai cinstită dintre sfinți, fiind „cea plină de har“ (Luca 1, 28), întrucât a născut ca om pe Fiul lui Dumnezeu, pe Iisus Hristos. Chipul înnoit al omului sfințit și îndumnezeit prin har ni-l arată și icoanele sfinților. Din acest motiv, imaginea care nu transmite acest mesaj al sfințeniei nu este icoană, ci doar un tablou religios, chiar dacă este o imagine plăcută la vedere. Prin urmare, cinstirea icoanei lui Hristos ne apropie și mai mult de El, prin harul sfințitor al relației dintre icoană și Prototip. Icoana ne întărește credința în dumnezeirea și umanitatea lui Hristos și în comuniunea sau legătura Lui cu noi, chiar după Înălțarea Sa la Cer: „Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului“ (Matei 28, 20). De asemenea, rugăciunile rostite în fața icoanei Maicii Domnului și înaintea icoanelor tuturor sfinților ne apropie și mai mult de Dumnezeu și de sfinții Lui, astfel încât putem spune, împreună cu psalmistul, că: „Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi“ (Psalmi 67, 36).

Icoanele și picturile bisericilor și

mănăstirilor ne înfățișează unirea firii umane cu harul dumnezeiesc într-o armonie sau măsură cumpănită. Această măsură cumpănită este o expresie liturgică a învățaturii de credință formulate de Sfinții Părinți de la Sinodul al IV-lea Ecumenic prin care mărturisim neîncetat: „pe Unul și Același Hristos, Fiu, Domn, Unul-Născut, cunoscut în două firi în chip neamestecat, neschimbat, neîmpărțit, nedespărțit“⁵. Potrivit acestei formulări, omul sfânt este om înduhovnicit și transfigurat, așa cum este reprezentat în picturile murale și icoanele ortodoxe de tradiție bizantină, iar nu redus la estetica trupului material nespirtualizat, așa cum este redat adesea în arta religioasă a Renașterii. Trebuie însă precizat că o icoană devine pe deplin icoană numai prin actul sfințirii ei, care „schițează un hotar de netrecut între un tablou religios - fie el chiar unul superior după cuprinsul lui religios și realizarea lui artistică - și o icoană, oricât ar fi ea de modestă în această privință. Sfințirea este acțiunea tainică a Bisericii în timpul căreia «se sfințește icoana aceasta cu harul Sfântului Duh» (...). De aceea, trebuie să spunem că nu orice reprezentare, nu orice icoană are puterea iconicității, ci numai cea sfințită“⁶.

Icoanele, cale de cunoaștere a modelelor de credință, iubire și milostenie ale sfinților

Desigur, putem să ne întrebăm care este folosul duhovnicesc al cinstirii sfințelor icoane și cât de mult ne ajută acestea în viața noastră?

Încă de la Botez, prin însuși numele care ni se dă, primim lumina și ocrotirea sfântului al cărui nume îl vom purta întreaga viață. Apoi, crescând, avem nevoie de sfintele icoane pentru întărirea credinței și evlaviei, deoarece sfinții pictați pe ele sunt învățători și rugători pentru noi. Pe parcursul vieții, fiecare dintre noi avem nevoie de sfintele icoane pentru rememorarea lucrării mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu și a faptelor de sfințenie ale celor care L-au urmat, astfel încât, privind chipurile lor, vom simți și noi chemarea de a le urma pilda tăriei în credință și a vieții lor de sfințenie.

Pe de altă parte, icoanele ne ajută să ne exprimăm și dragostea pentru Dumnezeu. Dacă, din iubire, purtăm cu

noi și în casele noastre imagini ale rudelor și oamenilor apropiați, cu atât mai mult suntem datori să arătăm evlavie față de icoanele Mântuitorului, ale Maicii Domnului și ale sfinților, împodobind cu ele casele, spre sfințire și binecuvântare. Sfintele icoane sunt, totodată, o vedere duhovnicească a frumuseților și învățăturilor Sfintei Scripturi prezentate în culori și o cale de cunoaștere și urmare a modelelor de credință, iubire și milostenie ale sfinților.

Astăzi este prima duminică din Postul Mare, pe care o sărbătorim liturgic și duhovnicește ca fiind **Duminica Ortodoxiei** și a sfințelor icoane. Iar pentru că cinstirea arătată icoanelor se ridică la sfinții pictați pe ele, noi folosim această sărbătoare pentru a vă îndruma părintește: să vă închinați cu credință și evlavie în fața sfințelor icoane ori de câte ori intrați în biserică, rugându-vă sfinților reprezentați pe ele; să așezați la loc de frunte în casele voastre icoane sfințite, mai ales ale sfântului ocrotitor, și să le cinstiți prin aprinderea candelii, închinare și rugăciune evlavioasă zilnică; să purtați în călătoriile voastre icoanele sfințite ale Mântuitorului, Maicii Domnului și ale sfinților ocrotitori, ca să vă fie spre ajutor și izbăvire de primejdii; să dăruiați o icoană sfințită unui copil la primirea Tainei Sfântului Botez sau tinerilor care primesc Taina Sfintei Cununii, pentru sfințirea familiei; să aduceți liniște și tămăduire sufletească în viața unui bolnav aflat pe patul de suferință, oferindu-i o icoană sfințită; să mergeți în pelerinaj individual sau organizat de Biserică la icoanele făcătoare de minuni din țară și de la locurile sfinte ale Ortodoxiei de peste hotare, pentru a primi întărire în credință, pace sufletească, vindecare de boli și de suferințe și ajutor în necazurile vieții.

În aceste vremuri de criză economică, morală și socială, de indiferențism și individualism, rugăciunea smerită și plină de credință săvârșită în fața sfințelor icoane ne ajută să ne luminăm mintea pentru a fugi de păcate și a săvârși fapte bune, să ne încălzim inima și să apărăm dreapta-credință în fața rătăcirilor de tot felul și să ne întărim voința de a lucra pentru binele Bisericii și al poporului nostru.

Iubiți frați și surori în Domnul,

Chipul omului înnoit din sfintele noastre icoane este chipul omului care a iubit pe Domnul Dumnezeu din toată inima sa, din tot sufletul, din toată puterea și din tot cugetul, iar pe aproapele său, ca pe sine însuși (cf. Luca 10, 27). Așadar, nu putem spune că iubim pe Dumnezeu dacă urâm pe fratele nostru (cf. 1 Ioan 4, 20); trebuie să iubim pe fratele nostru, nu numai cu vorba, ci și cu fapta și cu adevărul (cf. 1 Ioan 3, 18).

Mântuitorul Iisus Hristos ne-a dat cel mai frumos exemplu de iubire a aproapelui nostru prin Pilda samarineanului milostiv (Luca 10, 30-37) și ne-a arătat, de asemenea, că dragostea cea vie către aproapele nostru trebuie arătată ajutând pe cei flămânzi sau însetați, pe cei goi, pe cei străini, pe cei bolnavi, pe cei întemnițați, pe care El Însuși îi numește „frați ai Mei prea mici“ (Matei 25, 35-40).

Luând aminte că fapta cea bună este dovada și măsura vieții noastre creștine, pe temeiul Sfintei Scripturi, aflăm din *Viețile Sfinților* și din învățăturile Sfinților Părinți că rugăciunile personale și nevoințele noastre duhovnicești își găsesc împlinirea în faptele milosteniei, ca fapte ale dragostei adevărate, care „acoperă mulțime de păcate“ (1 Petru 4, 8) și biruiesc în fața judecății (cf. Iacov 2, 13), făcându-ne milostivi precum Dumnezeu este milostiv (cf. Luca 6, 36).

La acest început de urcuș duhovnicesc din Postul Sfințelor Paști, îndreptăm un cuvânt de suflet către toți preo-

ții și credincioșii Sfintei noastre Biserici ca, după obiceiul îndătinat din Duminica Ortodoxiei și al cinstirii sfințelor icoane, să participe cu dărnicie la colecta organizată în toate parohiile și mănăstirile din cuprinsul Patriarhiei Române și să dea fiecare cum socotește cu inima sa (cf. 2 Corinteni 9, 7) pentru ajutorarea semenilor noștri mai lipsiți decât noi, adică a „fraților prea mici“ ai Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Darurile bănești ale dumneavoastră se vor aduna în Fondul Central Misionar, care va fi folosit de Biserică și în acest an la sprijinirea activităților sale misionare, la edificarea și întreținerea de biserici și așezăminte social-filantropice, precum și la sprijinirea parohiilor sărace din eparhii. Să nu uităm nici de responsabilitatea noastră comună față de fiii Bisericii noastre aflați în afara hotarelor țării, care au nevoie de ajutor pentru păstrarea credinței ortodoxe și a spiritualității românești.

Ne rugăm Milostivului Dumnezeu să vă răsplătească dărnicia arătată prin colecta din anul trecut pentru Fondul Central Misionar și vă îndemnăm să continuați a uni rugăciunea cu fapta de milostenie și anul acesta, bine știind, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, că: „Dumnezeu iubește pe cel care dă cu voie bună“ (2 Corinteni 9, 7).

Vă îmbrățișăm cu părintească dragoste și ne rugăm ca Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! Amin!

PREȘEDINTELE SFÂNTULUI SINOD AL
BISERICII ORTODOXE ROMÂNE,

† **DANIEL**

Arhiepiscopul Bucureștilor,
Mitropolitul Munteniei și Dobrogei,
Locțiitorul Tronului Cezareei Capadociei și
PATRIARHUL BISERICII
ORTODOXE ROMÂNE

† **Teofan**

Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei
și Bucovinei

† **Laurențiu**

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul
Ardealului

† **Andrei**

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului
și Clujului și Mitropolitul Clujului,
Maramureșului și Sălajului

† **Irineu**

Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul
Olteniei

† **Nicolae**

Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul
Banatului

† **Petru**

Arhiepiscopul Chișinăului, Mitropolitul
Basarabiei și Exarh al Plaiurilor

† **Iosif**

Arhiepiscopul ortodox român
al Europei Occidentale și
Mitropolitul ortodox român al Europei
Occidentale și Meridionale

† **Serafim**

Arhiepiscopul ortodox român
al Germaniei, Austriei și Luxemburgului și
Mitropolitul ortodox român al Germaniei,
Europei Centrale și de Nord

† **Nifon**

Mitropolit onorific, Arhiepiscopul Târgoviștei
și Exarh patriarhal

† **Teodosie**

Arhiepiscopul Tomisului

† **Pimen**

Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților

† **Irineu**

Arhiepiscopul Alba Iuliei

† **Gherasim**

Arhiepiscopul Râmnicului

† **Eftimie**

Arhiepiscopul Romanului și Bacăului

† **Ciprian**

Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei

† **Calinic**

Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului

† **Casian**

Arhiepiscopul Dunării de Jos

† **Timotei**

Arhiepiscopul Aradului

† **Nicolae**

Arhiepiscopul ortodox român al celor două
Americi

† **Justinian**

Arhiepiscop onorific, Episcopul ortodox român
al Maramureșului și Sătmarului

† **Ioan**

Arhiepiscop onorific, Episcopul Covasnei și
Harghitei

† **Corneliu**

Episcopul Hușilor

† **Lucian**

Episcopul Caransebeșului

† **Sofronie**

Episcopul ortodox român al Oradiei

† **Nicodim**

Episcopul Severinului și Strehaiei

† **Vincentiu**

Episcopul Sloboziei și Călărașilor

† **Galaction**

Episcopul Alexandriei și Teleormanului

† **Ambrozie**

Episcopul Giurguiului

† **Sebastian**

Episcopul Slatinei și Romanaților

† **Visarion**

Episcopul Tulcii

† **Petroniu**

Episcopul Sălajului

† **Gurie**

Episcopul Deveii și Hunedoarei

† **Daniil**

Episcop-loctiitor (administrator) al Episcopiei
Daciei Felix

† **Siluan**

Episcopul ortodox român al Ungariei

† **Siluan**

Episcopul ortodox român al Italiei

† **Timotei**

Episcopul ortodox român al Spaniei și
Portugaliei

† **Macarie**

Episcopul ortodox român al Europei de Nord

† **Mihail**

Episcopul ortodox român al Australiei și Noii
Zeelande

† **Varlaam Ploieșteanul**

Episcop-vicar patriarhal

† **Varsanufie Prahoveanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor

† **Calinic Botoșăneanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor

† **Andrei Făgărășeanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului

† **Vasile Someșeanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului,
Feleacului și Clujului

† **Paisie Lugojeanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei

† **Marc Nemțeanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe
Române a Europei Occidentale

† **Sofian Brașoveanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe
Române a Germaniei, Austriei și
Luxemburgului

† **Emilian Lovișteanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului

† **Ioachim Băcăuanul**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și
Bacăului

† **Ioan Casian de Vicina**

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe
Române a celor două Americi

† **Iustin Sigheteanul**

Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române
a Maramureșului și Sătmarului

† **Ignatie Mureșeanul**

Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române
a Spaniei și Portugaliei

Note:

¹ Dr. Nicodim Milaș, *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, vol. I, partea I, Tipografia Diecezană Arad, 1930, pp. 39-40.

² Leonid Uspensky, *Teologia icoanei*, trad. de Teodor Baconsky, Ed. Anastasia, București, 1994, p. 93.

³ Sf. Vasile cel Mare, *Despre Sfântul Duh*, XVIII, col. 149, trad. de pr. prof. dr. Constantin Cornițescu, în col. PSB 12, EIB-MBOR, București, 1988, p. 60.

⁴ Sf. Ioan Damaschin, *Cele trei tratate contra iconoclaștilor*, III, 6, trad. de pr. prof. Dumitru Fecioru, EIBMBOR, București, 1998, p. 128.

⁵ Pr. prof. Dumitru Stăniloae, *Definiția dogmatică de la Calcedon*, în Ortodoxia, anul III, nr. 2-3/1951, p. 409.

⁶ Pr. Serghei Bulgakov, *Icoana și cinstirea sfintelor icoane*, trad. de Ierom. Paulin Lecca, Ed. Anastasia, București, 2000, pp. 148, 153.

Procesiune de Florii în București

Mii de credincioși au participat anul acesta în ziua de sâmbătă, 27 aprilie, în Capitală la pelerinajul de Florii. Credincioșii din cetatea lui Bucur au avut bucuria de a aduce florile virtuților adunate în suflețe în cele 40 de zile de post la temelia „noului Ierusalim“ al poporului român, Catedrala Mântuirii Neamului. Sâmbătă, în ajunul Floriilor, au participat la Vecernia unită cu Litia săvârșită aici de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, înconjuțați de un sobor de preoți și diaconi. La finalul slujbei, Preafericirea Sa a rostit rugăciunea pentru binecuvântarea stâlpărilor și a citit o rugăciune de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru lucrările ce s-au săvârșit până în prezent la infrastructura Catedralei Mântuirii Neamului.

Adresându-se credincioșilor, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a arătat că anul acesta pelerinajul a pornit de la viitoarea Catedrală patriarhală în semn de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru lucrarea săvârșită până acum. Preafericirea Sa a explicat că noul lăcaș de cult cu valoare de simbol pentru neamul românesc se va construi și ca o reparație morală pentru cele trei biserici demolate și pentru cele două translate în vremea regimului comunist din acest loc: „Paraclisul Învierii Domnului și Catedrala Înălțării Domnului arată că Biserica umilită în timpul comunismului prin cele cinci lăcașuri de cult demolate și translate poartă în ea taina Învierii. Catedrala nouă va fi ca o lumânare de Înviere și ca o ieșire din umilire a Bisericii care a fost răstignită în multe feluri în timpul comunismului ateu. Pe lângă necesitatea liturgică, această

lucrare este una cu valoare de simbol pentru înălțarea noastră întru demnitate spre slava lui Dumnezeu“. Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a mulțumit lui Dumnezeu pentru toate binefacerile, precum și celor care au contribuit la zidirea catedralei: „Ne rugăm Preasfintei Treimi, Mântuitorului Iisus Hristos Cel răstignit, înviat și înălțat la cer, care este ocrotitorul cel dintâi al viitoarei catedrale, și Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul României, cel de-al doilea ocrotitor al noii Catedrale patriarhale, să ne ajute să continuăm lucrarea spre slava lui Dumnezeu și spre ocrotirea poporului român. Tuturor celor care s-au ostenit cu organizarea acestui moment liturgic și misionar le mulțumim și ne rugăm Bunului Dumnezeu să le răsplătească osteneala cu bucurie, cu pacea și bunătatea sufletului, pentru că toată darea cea bună și tot darul vin de la Dumnezeu, Părintele Luminilor“.

Trei biserici spre închinare în drumul pelerinilor

După slujbă, cei peste 700 de preoți din cele trei protoierii ale Capitalei și din cele două protoierii din județul Ilfov, precum și preoții de caritate și preoții militari din București și mulțimea de credincioși, sub protia Preasfințitului Varsanufie Prahoveanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, au pornit în procesiune, întonând troparul Floriilor: „Învierea cea de obște“, cântările „Cu noi este Dumnezeu“ și „Cuvine-se cu adevărat“. Prima oprire a avut loc la paraclisul Catedralei Mântuirii Neamului, cu hramurile „Învierea Domnului“, „Icoana Maicii Domnului - Prodromița“ și „Sfântul Ioan Gură de Aur“. Aici, a fost săvârșită ectenia întreită, iar Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul a rostit condacul al II-lea al Acatistului Intrării Domnului în Ierusalim.

Pelerinajul deschis de toacă, steaguri bisericesti, ripide și Sfânta Cruce a continuat pe Calea 13 Septembrie, Bd. Libertății, Bd. Regina Maria, până la Biserica „Sfântul Nicolae“ - Vlădica, unde s-a rostit o ectenie întreită, precum și condacul al II-lea al Acatistului Intrării Domnului în Ierusalim. Preoții purtând pe umeri icoana sărbătorii Intrării Domnului în Ierusalim și credincioșii cu ramuri de finic și de salcie în mâini au pornit apoi pe străzile 11 Iunie, Principatele Unite, Ienăchiță Văcărescu și Sfânta Ecaterina, până la Biserica „Sfânta Ecaterina“, paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București. După ectenia întreită și condacul al II-lea al Acatistului Intrării Domnului în

Ierusalim, pelerinii au mers pe str. Bibescu Vodă și pe Colina Bucuriei, până la Catedrala patriarhală, unde au fost întâmpinați de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, care a sfințit icoana sărbătorii Intrării Domnului în Ierusalim și a rostit rugăciunea de binecuvântare a pelerinilor.

Memorial al Intrării Domnului în Ierusalim

La final, Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române a explicat pelerinilor prezenți pe Colina Bucuriei că pelerinajul de Florii este o pomenire, un memorial sau o aducere aminte a Intrării Domnului în Ierusalim: „Acest memorial al Intrării Domnului în Ierusalim, această amintire sau pomenire liturgică nu se face doar prin cântare, ci și în formă vizuală prin icoană și prin procesiunea cu icoana Intrării Domnului în Ierusalim, la care participă cler și popor. În general, memoria vizuală este cea mai profundă și mai fidelă memorie. De aceea, se spune mai bine să vezi o dată decât să auzi de zece ori. Deci, Biserica Ortodoxă a reținut în special că, în Noul Testament, Hristos Domnul este numit nu numai Cuvântul lui Dumnezeu, ci și icoana sau chipul lui Dumnezeu. De aceea, toate slujbele noastre unesc cuvântul cu icoana, cuvântul ascultat și icoana privită. Bisericele sunt și ele o icoană a Ierusalimului ceresc, o pregustare a Ierusalimului Ceresc. De aceea, la sfințirea bisericii, ca și în noaptea de Paști, cântăm: «Luminează-te, luminează-te, Noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a strălucit»“.

Preafericirea Sa a mai arătat că peleri-

najul de Florii pleacă de la o biserică, trece pe lângă alte biserici și ajunge la altă biserică, deoarece fiecare biserică este icoana Ierusalimului Ceresc: „Noi suntem toți pelerini sau călători pe acest pământ, dar cetatea stătătoare, definitivă, este Împărăția cerurilor despre care Cartea Apocalipsei, în capitolul 21, spune: «Și am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei». În această cetate a luminii eterne, neînsestate și necreate, neamurile își vor aduce slava lor, adică frumusețea binelui pe care l-au săvârșit în istorie. Deci, pelerinajul de Florii ne leagă direct de Mântuitorul Iisus Hristos, Cel Care a intrat în Ierusalim pentru a pătimi, a muri și a învia“. Preafericirea Sa a mai subliniat faptul că pelerinajul de Florii nu este o mișcare în cerc, ci o mișcare de înaintare spre Cetatea cerească. Totodată, pelerinajul de Florii este „o intensificare și o conștientizare mai profundă a împreună-pătimirii cu Hristos, luptând cu păcatul, cu răutatea din noi și din jurul nostru și înlocuind păcatul cu virtuțile, cu faptele bune, cu faptele credinței. De aceea, stâlpărilor arată că purtăm în mâinile noastre florile credinței, florile nevoinței, florile speranței, florile iubirii duhovnicești pe care le-am dobândit prin răstignirea egoismului și a patimilor în perioada postului“.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mulțumit, la sfârșit, tuturor care s-au implicat în lucrările săvârșite până acum la infrastructura Catedralei Mântuirii Neamului, celor care s-au implicat în organizarea acestui pelerinaj, precum și tuturor pelerinilor care au participat la procesiune și „au contribuit la această frumoasă manifestare a credinței, pentru că pelerinajul este și o mărturisire a credinței în Înviere“. Patriarhul României a transmis felicitări tuturor ierarhilor, preoților și credincioșilor din țară care au participat la pelerinajele de Florii în localitățile lor, precum și tuturor celor care poartă nume de flori și își sărbătoresc de Florii onomastica. (Gheorghe-Cristian Popa, Ștefan Sfarghie)

SCRISOAREA PASTORALĂ A PRAEFERICITULUI
PĂRINTE PATRIARH DANIEL CU OCAZIA SFINTELOR PAȘTI

Învierea lui Hristos - slava Sfintei Cruci

„Crucei Tale ne închinăm, Hristoase, și Sfântă Învierea Ta o laudăm și o mărim!”
(Din cântările Sfințelor Paști)

Hristos a înviat!

**Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,**

Taina Învierii Domnului este nedespărțită de Taina Crucii Sale, deoarece Hristos Cel Înviat din morți este Hristos Cel Răstignit.

Crucea Mântuitorului Hristos este semnul iubirii Sale atotputernice și smerite, făcătoare de viață și dătătoare de bucurie. În Sfânta Cruce este ascunsă puterea Învierii, iar lumina Învierii este slava Sfintei Cruci. Astfel, Sfânta Cruce nu este doar semn al jertfei și al morții, ci și semn al Învierii și al biruinței.

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos este biruința iubirii Lui smerite asupra păcatului, iadului și morții. Învierea lui Hristos este ridicarea omului cel muritor, din cauza păcatului, la starea de făptură veșnic vie, creată după chipul lui Dumnezeu Cel veșnic viu (cf. *Facerea* 1, 26), pentru a se împărtăși veșnic din iubirea divină a Preasfintei Treimi.

Prin Învierea lui Hristos Cel Răstignit se arată că iubirea omului față de Dumnezeu și față de semenii poate fi mai tare decât ura, violența și moartea. Tăria puterii iubirii jertfelnice a lui Hristos se arată atât în Crucea Sa, ca smerenie, cât și în Învierea Sa, ca slavă. De aceea, Biserica Ortodoxă nu desparte niciodată Crucea de Înviere.

Invidiat și urât de mulți dintre cărturarii și fariseii care pierduseră în mare parte capacitatea de a simți prezența

activă a lui Dumnezeu în popor, desconsiderat și umilit de autoritatea conducătoare romană, care pierduse simțul dreptății, trădat și vândut de un ucenic robit de patima iubirii de arginți, părăsit de prietenii prea fricoși, uitat de mulți cărora le-a făcut bine, Iisus, Fiul lui Dumnezeu, devenit Om din iubire de oameni, a fost condamnat, pe nedrept, la moarte și răstignit pe Cruce, între doi tâlhari făcători de rele.

Pe de o parte, răstignirea lui Hristos pe Cruce este respingerea cea mai violentă a iubirii lui Dumnezeu de către omenirea păcătoasă și înstrăinată de Dumnezeu. Pe de altă parte, jertfa Sa pe Cruce, îndurată în mod liber (cf. *Ioan* 10, 17-18), arată smerenia Sa, ca răbdare a suferinței și ca statornicie în iubire iertătoare, chiar și față de dușmanii Săi („Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac“, *Luca* 23, 34).

Hristos, prin ascultarea de Dumnezeu până la moarte, a ridicat din morți pe Adam cel neascultător

Sfântul Evanghelist Ioan, ucenicul iubit care L-a însoțit pe Iisus până lângă Crucea Sa, ne spune: „Înainte de sărbătoarea Paștilor, știind Iisus că a sosit ceasul Lui, ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai Săi cei din lume, până la sfârșit i-a iubit“ (*Ioan* 13, 1). Iar Sfântul Apostol Pavel, cel ce din mare prigonitor al Bisericii a devenit cel mai harnic Apostol al lui Hristos, tocmai pentru că L-a întâlnit pe Hristos Cel Înviat din morți, într-o lumină copleșitoare pe drumul Damascului, a înțeles **puterea iubirii jertfelnice a Crucii Lui**. De aceea, în lumina Învierii lui Hristos, Sfântul Apostol Pavel scria creștinilor din Corint astfel:

„Cuvântul Crucii, pentru cei ce pier este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim este puterea lui Dumnezeu“ (*1 Corinteni* 1, 18). În altă parte, același Sfânt Apostol al neamurilor arată că, *prin puterea Crucii, Hristos a biruit duhurile rele care răspândesc în lume ura față de Dumnezeu și față de oameni: „Dezbrăcând (de putere) începătoriile și stăpâniile, le-a dat de ocară în văzul tuturor, biruind asupra lor prin Cruce“* (*Coloseni* 2, 15).

Pentru a rămâne ascultător și iubitor față de Dumnezeu-Tatăl până la moarte, Hristos-Domnul a îndurat de bunăvoie multe rele venite din partea oamenilor păcătoși și a demonilor vicleni, care Îl asaltau în pustie cu *ispitele poftelor egoiste* - adică ispitele lăcomiei materiale, ale puterii de stăpânire și ale slavei deșarte (cf. *Matei* 4, 1-11) -, iar în Săptămâna Sfințelor Pătimiri, cu *ispitele sau încercările durerii* sufletești și trupești pricinuite de invidia cărturarilor și a fariseilor, de trădarea lui Iuda, de lepădarea lui Petru, de frica ucenicilor care L-au părăsit, de aroganța și viclenia lui Irod, de duplicitatea și lașitatea lui Pilat, de batjocura soldaților, de ignoranța și rătăcirea mulțimilor învrăjbite, de ironia tâlharului nepocăit, de scuipări, de loviri cu palmele peste obraz, de loviri cu biciul pe trup, de cununa de spini de pe cap, de lovituri de cuie în palme și picioare, de răstignirea pe lemnul Crucii, de adăparea cu oțet, de străpungere cu lancea în coastă. *De ce a îndurat Domnul toate acestea?* Ne spune Sfântul Maxim Mărturisitorul, în cuvintele următoare: „Acesta a fost... scopul Domnului, ca, pe de o parte, să asculte de Tatăl până la moarte, ca om, pentru noi, păzind porunca iubirii, iar pe de altă parte, să biruiască pe diavol pătimind de la el prin cărturarii și fariseii puși la lucru de el“¹. **Prin ascultare de Dumnezeu până la moarte, Hristos a ridicat din morți pe Adam cel neascultător, iar prin smerenie a biruit pe diavolul cel orgolios și răzvrătit.**

Prin Înviere, Crucea devine lumină a iubirii eterne

Pentru a ne învăța că puterea Învierii era ascunsă în Cruce, adică în iubirea Lui smerită și îndelung-răbdătoare, Hristos-Domnul Cel Înviat din morți poartă și după slăvita Sa Înviere semnele sau stigmatele Crucii pe trupul Său, adică în mâinile, în picioarele și în coasta Sa (cf. *Ioan* 21, 20 și 27). **Hristos poartă stigmatele Crucii în trupul Său înviat, nu ca să-Și aducă aminte de cei care L-au răstignit spre a se răzbuna pe ei, ci pentru că ele sunt semnele eterne ale iubirii Sale jertfelnice și smerite pentru toți oamenii.**

În Biserica Ortodoxă întâlnim o mulțime de simboluri, imagini, gesturi și expresii liturgice ale înțelegerii spirituale a legăturii interioare care există între Crucea și Învieria lui Hristos.

Mai întâi, în icoana ortodoxă a Răstignirii lui Hristos, chipul Său nu este crispat, ci pacificat, însemnând pacea comuniunii omului cu Dumnezeu, adică starea în care Iisus rostește cuvintele: „Părinte, în mâinile Tale încredințez duhul Meu!“ (*Luca* 23, 46).

Apoi, icoana Învierii lui Hristos, în forma ei autentică, nu-L prezintă pe Hristos ieșind triumfător din mormânt, ci prezintă *coborârea Sa la iad ca biruință asupra iadului și a morții, ca arvună sau început al Învierii de obște* (cf. *1 Corinteni* 15, 20) și al *Judecății de Apoi*. Astfel, pentru Ortodoxie, *puterea Învierii lui Hristos începe să lucreze din însuși momentul morții lui Hristos pe Cruce și al coborârii Sale cu sufletul la iad*. De aceea, trupul Său din mormânt nu intră în descompunere și nici sufletul Său nu rămâne în iad. Adesea, icoana coborârii la iad ne prezintă slava lui Hristos Cel Înviat ca fiind străbătută și confirmată de Crucea luminoasă, pentru că „Hristos S-a pogorât prin Cruce la iad“, după cum se spune în Liturgia Sfântului Vasile cel Mare.

Când este mărturisită și proclamată Învieria Domnului Hristos, Crucea nu este uitată, ci unită cu lumânarea de Înviere. Preotul proclamă adevărul Învierii, zicând: „Hristos a înviat!“ în timp ce înalță Crucea în văzul tuturor, dar nu Crucea singură, ci *însoțită de o lumânare aprinsă*, care este lumina pascală a suferinței transformate în biruință. *Prin Înviere, Crucea devine lumină a iubirii eterne, a vieții mai tari decât moartea.*

În timpul *Utreniei Sfințelor Paști și Utreniei din duminică* cântăm sau rostim acest imn: „Învieria lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și Sfântă Învieria Ta o laudăm și o slăvim (...). Iată, prin Cruce a venit bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudăm Învieria Lui, că răstignire răbdând pentru noi cu moartea pe moarte a stricat“ (*Canonul Învierii și Utrenia din duminică*).

Legătura interioară dintre Cruce și Înviere este o dominantă a întregii spiritualități ortodoxe liturgice și filocalice, deoarece *Ortodoxia este în același timp Biserica pocăinței și a doxologiei, a postului și a bucuriei.*

Întrucât prin Crucea lui Hristos s-a arătat puterea iubirii mântuitoare a lui Dumnezeu (cf. *1 Corinteni* 1, 18), **noi, creștinii, cinștim Sfânta Cruce și ne facem semnul ei când ne rugăm, dimineața, la prânz și seara, când începem un lucru și când îl terminăm, în vreme de necaz și în vreme de bucurie.**

Legătura dintre Cruce și Înviere, dintre suferință și speranță, osteneală și bucurie, luptă și biruință se vede adesea în iubirea jertfelnică a părinților buni pentru copiii lor, a părinților duhovnicești pentru cei păstoriți de ei, a oamenilor harnici și darnici pentru semenii lor aflați în nevoi, în iubirea jertfelnică a celor care lucrează și se luptă, permanent, pentru binele familiei și al societății, al poporului și al patriei lor, al tuturor oamenilor pentru care Hristos Domnul a murit și a înviat ca să dăruiască tuturor mântuire și viață veșnică.

Iubiți frați și surori în Domnul,

Anul acesta, 2013, este sărbătorit în Patriarhia Română ca „An omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena“, la împlinirea a 1.700 de ani de la proclamarea de către Sfântul Împărat Constantin cel Mare a *Edictului de libertate religioasă de la Mediolanum* (Milano), în anul 313.

De semnul Sfintei Cruci este legat un important moment din viața Sfântului Împărat Constantin cel Mare, care a condus ulterior la libertatea acordată creștinilor din Imperiul Roman și la botezul său.

Istoricii bisericești Eusebiu de Cezareea și Lactanțiu afirmă că în ajunul bătăliei de la *Pons Milvius* (Podul Vulturului), din 28 octombrie 312, contra lui Maxențiu, Împăratul Constantin a văzut pe cer, *ziua*, o cruce luminoasă, deasupra soarelui, cu inscripția: „*In hoc signo vinces*“ („*Prin acest semn vei învinge*“). Noaptea, în vis, i s-a arătat Mântuitorul Hristos, cerându-i să pună pe scuturile și steagurile armatei sale Crucea, ca fiind semn protector în lupte. Victoria minunată a armatei sale, mult inferioară numeric celei a lui Maxențiu, a fost considerată de Împăratul Constantin ca ajutor primit de la Dumnezeu. Dovada acestei credințe a lui Constantin în ajutorul divin este inscripția de pe *Arcul lui Constantin*, din Roma, păstrată până astăzi, prin care mărturisește că a câștigat lupta „*instinctu divinitatis*“, „prin inspirație divină“².

Începând cu *Edictul de libertate religioasă din anul 313*, Sfântul Împărat Constantin cel Mare devine protector al creștinismului, iar apoi ia multe măsuri în favoarea Bisericii creștine, într-o perioadă în care lumea era divizată încă între păgânism și creștinism.

Astfel, el promovează în demnități publice creștini cu un comportament moral ireproșabil, emite monedă cu monograma creștină, în anul 317; generalizează duminica, sărbătoarea săptămânală a creștinilor, ca zi de odihnă în imperiu atât pentru creștini, cât și pentru păgâni, în anul 321; inaugurează o nouă capitală la Constantinopol (11 mai 330), simbol al renașterii și înnoirii religioase și social-politice a Imperiului Roman; prețuiește demnitatea preoțească prin scutirea clerului de impozite și de obligația îndeplinirii serviciilor municipale; înlătură din legile penale pedepsele contrare spiritului creștin (răstignirea, zdrobirea picioarelor, stigmatizarea sau arderea cu fierul roșu); protejează, prin lege, pe săraci, orfani și văduve; modifică legislația privind căsătoria; descușează divorțul; pedepsește adulterul.

Din dorința de a ajuta Biserica să păstreze unitatea de credință, a convocat Sinodul I Ecumenic de la Niceea, din anul 325, împotriva ereziei lui Arie, care nega dumnezeirea Fiului. Sub influența Sfântului Atanasie cel Mare, Sinodul a mărturisit și proclamat învățătura ortodoxă despre dumne-

zeirea Fiului ca fiind „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut“ (*Simbolul credinței sau Crezul*).

Înțelegând nevoia Bisericii creștine de a avea spații liturgice corespunzătoare, Sfinții Împărați Constantin și Elena au fost mari ctitori de biserici pe întreg cuprinsul Imperiului Roman: la Constantinopol, Ierusalim, Nazaret, Antiohia, Tir, Nicomidia, Trier, Roma ș.a.; au ridicat biserici care au rămas în istorie ca un model pentru toți împărații, regii și principii creștini.

De asemenea, Sfinții Împărați Constantin și Elena au fost promotori și sprijinitori ai pelerinajului creștin. Este bine cunoscut pelerinajul împărătesei Elena la Ierusalim, în anul 326, pentru a căuta cinstitul lemn al Sfintei Cruci. După ce a aflat Sfânta Cruce, ea a încredințat-o Episcopului Macarie al Ierusalimului, iar o parte din lemn a fost trimisă la Constantinopol. Împăratul Constantin cel Mare a efectuat un pelerinaj pentru a participa la sfințirea Bisericii „Sfinții Apostoli“ din Constantinopol, în anul 330, și apoi un alt pelerinaj pentru a participa la sfințirea „Bisericii Învierii“ din Ierusalim, în data de 13 septembrie 335, iar a doua zi, în data de 14 septembrie 335, pe amvonul acestei biserici, Episcopul Macarie al Ierusalimului a înălțat Sfânta Cruce în fața mulțimilor, întru pomenirea aflării Sfintei Cruci, în anul 326. Sărbătoarea aceasta a devenit tradiție înscrisă în calendar până în zilele noastre.

Importanța Sfinților Împărați Constantin și Elena pentru viața și activitatea Bisericii este covârșitoare. Ei sunt apărători ai libertății creștinilor, ai unității Bisericii, ctitori de cetăți creștine și lăcașuri sfinte, apărători ai demnității umane și ajutători ai săracilor. Sfânta Elena este model pentru viața creștină a mamelor, învățătoare a credinței creștine în familie și în societate, unind înțelepciunea cu evlavie și credința cu darnicia.

Cinstirea Sfinților Împărați Constantin și Elena de către Biserică se arată prin pomenirea lor, în fiecare an, la data de 21 mai, fiind numiți Sfinți Mari Împărați și întocmai cu Apostolii.

În iconografia noastră ortodoxă, Sfinții Împărați Constantin și Elena sunt reprezentați având Sfânta Cruce între ei, întrucât Sfântul Împărat Constantin a descoperit Crucea, ca semn de lumină, pe cer, iar mama sa Elena a descoperit Crucea de lemn în pământ, la Ierusalim. Astfel, înțelegem că Sfânta Cruce leagă cerul și pământul prin iubirea nesfârșită și netrecătoare a lui Hristos pentru lume.

Sfinții Împărați Constantin și Elena ne îndeamnă să apărăm dreapta credință, să ne închinăm Sfintei Cruci și să o cinstim ca pe o armă de biruință, să vedem în semnul Crucii puterea iubirii jertfelnice și smerite a lui Hristos, care ne duce la învierea sufletelor din moartea păcatului și la învierea trupului din stricăciunea mormântului.

Osteneala și jertfa pentru aproapele aduc bucuria Învierii lui Hristos în sufletele noastre

Astăzi mulți oameni poartă crucea suferinței din cauza înmulțirii păcatelor, a patimilor egoiste și a relelor de tot felul, din cauza lăcomiei sau zgârceniei unora și a sărăciei altora, a violenței în familie și în societate, a nedreptății și nepăsării, a bolilor și singurătății, a certurilor în familie și a divorțurilor, a părăsirii copiilor și bătrânilor ș.a. În această

privință se adevăresc cuvintele Mântuitorului Hristos: „Din pricina înmulțirii fărădelegii, iubirea multora se va răci“ (Matei 24, 12).

De aceea, pentru a putea purta crucea multor încercări și a simți ajutorul lui Hristos Cel Răstignit și Înviat este necesar să ne întărim în credință, să sporim rugăciunea și să săvârșim fapte de ajutorare a semenilor noștri, să fim și noi pentru alții un Simon de la Cirene, care a ajutat pe Iisus să poarte Crucea Sa pe drumul Golgotei (cf. Luca 23, 26). Așa după cum credincioșii care au purtat de bunăvoie crucea postului, ca înfrânare de la bucate de origine animală și de la orice păcat sufletesc și trupesc, primesc lumina, bucuria și binecuvântarea Sfințelor Paști, tot așa și cei care alină suferința semenilor lor, prin rugăciune și cuvânt de încurajare, prin faptă bună și dărnicie, vor simți lumina și bucuria Învierii lui Hristos în inimile lor și binecuvântarea Lui în viața și casele lor.

Prin urmare, mai ales în aceste zile, este bine să aducem bucuria Sfințelor Paști în casele de copii orfani și bătrâni, la patul bolnavilor, dar și acolo unde este multă tristețe, singurătate și deznădejde, în familiile sărace, îndoliate și îndurate. Pretutindeni unde putem face binele, să-l facem purtând în suflet și în fapte lumina Crucii și bucuria Învierii! Orice osteneală sau orice jertfă de acest fel cuprinde în ea lumina pe care o vestește Biserica Ortodoxă în ziua de Paști și în fiecare duminică de peste an, zicând: *Iată, prin Cruce a venit bucurie la toată lumea!*

Să cultivăm, prin rugăciune și cuvânt bun, în lumina acestei bucurii pascale, legătura fraternă cu românii care se află în afara hotarelor României sau în diaspora română.

Cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Sfințelor Paști, vă adresăm tuturor părintești și frățești doriri de sănătate și mântuire, de pace și bucurie, dimpreună cu salutul pascal: *Hristos a înviat!*

Al vostru către Hristos Domnul rugător,

† Daniel

Prin harul lui Dumnezeu

Arhiepiscopul Bucureștilor,
Mitropolitul Munteniei și Dobrogei,
Locțiitor al Tronului Cezareei Capadociei și
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Note:

¹ Vezi Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Cuvânt ascetic*, în Filocalia, vol. 2, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2008, p. 35.

² Vezi acad. prof. univ. dr. Emilian Popescu, *Studiu introductiv la Eusebiu de Cezareea - Viața Împăratului Constantin*, în „Părinți și Scriitori Bisericești“ (PSB), Serie nouă, vol. 8, Editura BASILICA a Patriarhiei Române, București, 2012, p. 38.

Bucuria Luminii Sfinte la Catedrala patriarhală

În noaptea Sfințelor Paști, în toate bisericile ortodoxe s-a revărsat Lumina Învierii Domnului Iisus Hristos peste credincioșii care au venit ca să răspundă chemării: „Veniți de primiți lumină!“ Protoierii din Arhiepiscopia Bucureștilor și din alte eparhii ale Patriarhiei Române au fost invitate să trimită delegați la Aeroportul Internațional Henri Coandă (salonul oficial) în seara zilei de 4 mai 2013, în jurul orei 19.00, pentru a primi Lumina Sfântă de la Ierusalim și a o oferi preoților și credincioșilor. Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, o delegație a Patriarhiei Române, condusă de către Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, a adus Lumina Sfântă de la Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim cu un avion special. Lumina Sfântă a fost oferită la slujba de Înviere de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel clerului și credincioșilor prezenți la Catedrala patriarhală.

In cuvântul adresat credincioșilor, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii noastre, a subliniat faptul că această Lumină este un dar dumnezeiesc pentru că Îl reprezintă pe Hristos, Lumina Lumii. „În Liturghia noastră se spune: «Mormântul Tău, Hristoase, este izvorul învierii noastre». De la mormântul Mântuitorului Iisus Hristos izvorăște Lumina Învierii. Această Lumină, un dar dumnezeiesc, îl reprezintă pe El, Hristos, Lumina Lumii, care este Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul, Creatorul și Mântuitorul Lumii. Lumina aceasta de la Sfântul Mormânt ne arată biruința vieții asupra morții, biruința lui Hristos asupra păcatului, asupra iadului și asupra morții și dobândirea vieții veșnice, netrecătoare, fără moarte, fără suspin, fără stricăciune, viața veșnică într-o slava Preasfintei Treimi. Hristos este Cel dintâi care a înviat pentru viața veșnică și El S-a făcut început al învierii de obște. Biserica trăiește din această lumină a Învierii lui Hristos între Învierea Lui și învierea tuturor oamenilor în ziua din urmă, când El va veni să judece viii și morții și a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit și va schimba universul actual într-un cer nou și într-un pământ nou, într-un care El va lumina cu Lumina Învierii, cu Slava Învierii Sale întreaga creație“, a arătat Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

„În acest moment trăim sensul ultim al

vieții noastre, al istoriei și al întregului univers, de aceea în cântările care vor urma în noaptea aceasta (n.r., noaptea Sfințelor Paști) se va spune: «Iată acum toate s-au umplut de lumină, și cerul, și pământul, și cele de sub pământ». Toate s-au umplut de sens, toate au un rost pentru că ultimul cuvânt nu este în mormânt, ci ultimul cuvânt asupra vieții este viața veșnică, cerească, netrecătoare. Învierea lui Hristos înseamnă biruința iubirii Lui smerite și milostive asupra urii și asupra invidiei, asupra trădării și asupra fricii, asupra păcatului, asupra iadului și asupra morții. Hristos Cel răstignit a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dându-le. Învierea lui Hristos nu este revenirea la viața pământească, nu este reanimarea unui cadavru, ea este începutul unei alte vieți, viața nouă veșnică, fără de moarte, de aceea vom cânta în noaptea aceasta: «Iată acum prăznuim omorârea morții și începutul unei alte vieți, viața veșnică». Învierea este pentru creștini Vestea cea bună. Fără Învierea lui Hristos nu există Evanghelie. Fără Învierea lui Hristos credința este zadarnică și propovăduirea Apostolilor este zadarnică, spune Sfântul Apostol Pavel. Învierea lui Hristos este temelia credinței creștine, și anume Vestea cea bună, singura veste bună absolută, că păcatul, iadul și moartea pot fi biruite“, a mai explicat Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Preafericirea Sa a evidențiat faptul că noi credem în Înviere pentru că dorim să trăim veșnic. În felul acesta înțelegem că Lumina de Paște este lumina sufletului nostru dornic de viață veșnică. „În aceste zile de sărbătoare trebuie să răspândim lumină în jurul nostru, lumina pe care o primim în sufletele noastre. Cum răspândim lumina? Prin orice cuvânt bun, prin orice faptă bună și mai ales prin rugăciunea pentru alții, pentru cei care nu știu să se roage, pentru cei care nu mai pot să se roage de prea multă suferință și pentru cei care au nevoie de ajutorul nostru atunci când se simt singuri, disperați, deznădăjduiți. O faptă de milostenie, o prezență lângă un om bolnav, sărac, singur, este o lumânare de Înviere adusă tainic într-o smerenie acolo unde lipsește iubirea milostivă și smerită“, a mai arătat Întâistătătorul Bisericii noastre.

După cuvântul de învățătură al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, ținut în fața mulțimii credincioșilor aflați pe platoul Catedralei patriarhale în noaptea Învierii, praznicul Sfințelor Paști a continuat cu săvârșirea Utreniei Învierii și a Sfintei Liturghii de către Întâistătătorul Bisericii noastre, înconjurat de soborul slujitorilor Catedralei patriarhale. La final, Preafericirea Sa a mulțumit credincioșilor pentru prezență și le-a dăruit Pastorală de Sfințele Paști, un ou roșu, un cozonac și câte o iconiță cu Învierea Domnului nostru Iisus Hristos. **(Ioan Bușagă)**

Hramul istoric al

Catedrala patriarhală și-a sărbătorit marți, 21 mai, hramul istoric: „Sfinții Împărați Constantin și Elena”. Sfânta Liturghie a fost săvârșită, cu acest prilej, de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, înconjurat de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi. După Sfânta Liturghie a avut loc premiera câștigătorilor concursurilor naționale organizate de Patriarhia Română.

Pe parcursul întregii zile, credincioșii din Capitală, dar și cei veniți în pelerinaj din împrejurimile Bucureștiului sau din țară s-au închinat cinstitelor moaște ale Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, ale Sfinților Împărați Constantin și Elena și ale Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina, Vindecătorul de boli, care au fost așezate spre cinstire în baldachinul din apropierea Catedralei patriarhale.

Sfânta Liturghie a fost săvârșită de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, înconjurat de un sobor de ierarhi, din care au făcut parte: IPS Dionisie, Mitropolitul Corintului, delegatul Preafericitului Părinte Ieronim,

Arhiepiscopul Atenei și al întregii Elade, IPS Ciprian, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, IPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, PS Ambrozie, Episcopul Giurgiului, PS Visarion, Episcopul Tulcii, PS Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei, PS Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, preoți și diaconi.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a explicat în cuvântul de învățătură rostit după Sfânta Evanghelie că evlavia poporului român pentru Sfinții Împărați Constantin și Elena este foarte mare, din cele mai vechi timpuri, motiv pentru care domnitorii

Catedralei patriarhale

români, urmând exemplul lor, au ridicat biserici și au fost apărători și ajutători ai Bisericii. Întâistătătorul Bisericii noastre a arătat că Sfântul Împărat Constantin se aseamănă în râvnă Sfântului Apostol Pavel, care a văzut și el în amiaza-mare semnul ceresc al Sfintei Cruci. Acest moment providențial din viața Sfântului Constantin a determinat schimbarea istoriei lumii, pentru că Imperiul Roman devine dintr-un imperiu prigonitor un imperiu creștin. Tot datorită Împăratului Constantin cel Mare s-a dat *Edictul de toleranță religioasă de la Milano* din 313, potrivit căruia fiecare cetățean roman avea dreptul să urmeze credința și să se închine „Divinității din cer” așa cum dorește.

„Prin aceasta vedem că era o libertate religioasă pentru toți credincioșii, dar aceasta îi cuprindea în primul rând pe creștini. Prin faptul că a menționat că fiecare se poate închina unei Divinități din cer, nu de pe pământ, a desființat de fapt cultul împăratului ca fiind unul dintre zei”, a spus Preafericirea Sa.

Sfântul Constantin a ajutat mult Biserica, întrucât i-a ajutat pe cei persecutați, pe cei exilați, iar după ce a scăpat Biserica din persecuții, după dobândirea libertății religioase, s-a interesat de unitatea Bisericii și de apărarea ei în fața tulburărilor interioare, a ereziilor, convocând primul Sinod Ecumenic. Preafericitul Părinte Patriarh a subliniat și purtarea de

grijă a Sfântului Împărat față de regiunea natală: Naisus, azi orașul sârb Nis. „Regiunea în care s-a născut el s-a numit Dacia Mediteraneeă, ceea ce înseamnă că era o regiune locuită de daco-romani. Sfântul Împărat Constantin a avut o deosebită preocupare și o simpatie pentru teritoriul țării noastre; de aceea, el a recucerit Dacia după ce împăratul Aurelian a părăsit-o din cauza invaziilor popoarelor migratoare barbare. De asemenea, trebuie să amintim interesul său pentru regiunea Dacia, adică partea de sud a Țării Românești. La Sucidava, Celei, Corabia de astăzi, a fost construit un pod, mai mare decât cel al lui Traian, «Podul lui Constantin», care ar trebui mai bine cunoscut. Acest pod, cu

o lungime de peste 2 km, a fost o legătură și o facilitate de a se ocupa mai mult de teritoriul acesta, care a fost oarecum pierdut și recâștigat pentru Imperiul Roman. El a continuat creștinarea populației, începută de Sfântul Apostol Andrei“, a mai spus Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

La finalul cuvântului de învățătură, Preafericirea Sa a arătat importanța educației din familie și a subliniat că Sfinții Împărați sunt pentru fiecare creștin modele de stăruință în credință, de apărare și sprijinire a lucrării misionare a Bisericii. „Sfântul Constantin, învățat de mama sa Elena, a fost un mare civilizator. Legile lui apără demnitatea umană, interzic tortura, divorțul, avortul, și peste tot se vede grija pentru cei săraci, orfani, necăjiți, atât din partea împăratului, cât și a împărătesei“, a arătat Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

La finalul Sfintei Liturghii, în semn de prețuire pentru împreună-slujire, Patriarhul Bisericii noastre a dăruit Înaltpreasfințitului Dionisie, Mitropolitul Corintului, o icoană cu chipul Sfinților Împărați. IPS Dionisie, Mitropolitul Corintului, care a venit de mai multe ori în țara noastră, a mulțumit Patriarhului României pentru invitație și a adresat credincioșilor ortodocși români un cuvânt de binecuvântare, în care a arătat că Sfânta Lumină a Învierii Domnului Hristos dăruiește celor ce cred curaj în fața morții, în fața problemelor cu care ne confruntăm și în fața oricărui lucru diavolesc, pentru că Domnul cu adevărat a înviat.

Câștigătorii concursurilor naționale ale Patriarhiei au fost premiați

La sfârșitul Sfintei Liturghii au fost premiați câștigătorii concursurilor naționale „Părintele Dumitru Stăniloae - 110 ani de la naștere și 20 de ani de la trecerea la cele veșnice“ și „Alege școala!“, organizate de Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române. Primul concurs se înscrie în cadrul evenimentelor prilejuite de *Anul comemorativ „Părintele Dumitru Stăniloae“ în Patriarhia Română* și s-a desfășurat pe două secțiuni: Seminarii și licee teologice ortodoxe și Facultăți de teologie ortodoxă, în trei etape: eparhială, mitropolitană și națională. La etapa

națională au participat 12 concurenți pentru ambele secțiuni. La prima secțiune, dedicată învățământului teologic preuniversitar, premiul I a fost câștigat de Eusebiu Damian Vlaicu de la Seminarul Teologic Ortodox „Neagoe Vodă Basarab“ din Curtea de Argeș (îndrumat de pr. prof. Vasile Dumitrescu); premiul II a fost obținut de Cristian Iosub de la Liceul Teologic Ortodox „Episcop Melchisedec“ din Roman (îndrumat de prof. Eduard Cozma), iar premiul III a fost obținut de Petru-Mihai Rădulescu de la Liceul Teologic Ortodox „Sfântul Nicodim“ din Târgu-Jiu (îndrumat de pr. prof. Nicușor Popescu). La secțiunea dedicată învățământului teologic universitar, premiul I a fost câștigat de Nicolae Muntean de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (îndrumat de pr. prof. univ. Valer Bel); premiul II a fost obținut de Cristian Țuțuroi de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea“ din Arad (îndrumat de pr. prof. univ. Ioan Tulcan); iar premiul III a fost obținut de Ciprian Costin Apintilieseși de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București (îndrumat de pr. prof. univ. Ștefan Buchiu). Toți câștigătorii au primit premii în bani și cărți ale părintelui Dumitru Stăniloae, iar îndrumătorii lor au primit *Diploma omagială și medalia „Părintele Dumitru Stăniloae“*.

Concursul „Alege școala!“ a fost dedicat în acest an Sfinților Împărați Constantin și Elena și a fost împărțit în trei secțiuni: artistică, literară și multimedia. Dintre cei 161 de copii din 19 eparhii care au participat la etapa națională, 9 au fost premiați ieri de către Patriarhul României. La secțiunea artistică, premiul I a fost obținut de Mihai Vlad Marincu, îndrumat de prof. Irina Letea; premiul II a fost obținut de Mălina Flavia Oana, îndrumată de prof. Mariana Pop; iar premiul III a fost obținut de Mădălina Maria Deaconu, îndrumată de prof. Teodor Anton Tăbăcuțu. La secțiunea literară, premiul I a fost obținut de Natalia Ramona Trif, îndrumată de prof. Giorgia Voichița Groza; premiul II a fost obținut de Rodica Florentina Constantin, îndrumată de pr. Ciprian Catană; iar premiul III a fost obținut de Teodora Caragață, îndrumată de pr. Mihai Ciprian Duca. La secțiunea multimedia, premiul I a fost obținut de Andreea Iuliana Moisei, îndrumată de prof. Angela Gabor; premiul II a fost obținut de Oana Mungiu, îndrumată de pr. Bănică Sică; iar premiul III a fost obținut de Gheorghe Florin Lazăr, îndrumat de pr. Octavian Sorin Iliescu. Toți câștigătorii au primit *Diploma omagială „Sfinții Împărați Constantin și Elena“* și aparatură electronică.

În Sala „Europa Christiana“ din Palatul Patriarhiei, evenimentele dedicate hramului Catedralei patriarhale au

continuat cu premierea câștigătorilor celei de-a II-a ediții a Concursului național *Icoana ortodoxă - lumina credinței* și cu vernisajul expoziției cuprinzând lucrările realizate de aceștia. Concursul s-a adresat tuturor pictorilor bisericești din cadrul Patriarhiei Române. Cei care au dorit să participe la concurs au realizat o icoană în frescă sau o icoană în mozaic, având ca temă Sfinții Împărați Constantin și Elena. Lucrările împreună cu documentația necesară au fost trimise în perioada 15-26 aprilie la Patriarhia Română, iar evaluarea lucrărilor a avut loc pe 29 aprilie de o comisie formată din cinci specialiști în domeniul picturii bisericești. Manifestarea a fost deschisă printr-un cuvânt de bun venit rostit de Dan Mihai Ivanovici, consilier patriarhal de la Sectorul Cultură și patrimoniu religios. A urmat pr. prof. dr. Constantin Pătuleanu, consilier patriarhal, coordonator al Sectorului teologic-educational, care a citit lista cu cei opt câștigători, selectați dintr-un total de 26 de pictori: 20 la secțiunea „Tehnica frescă” și 6 la secțiunea „Tehnica mozaic”. Câștigătorii au primit *Diploma omagială „Sfinții Împărați Constantin și Elena”*, catalogul expoziției și premii în bani: premiul I: 5.000 de lei, premiul al II-lea: 4.000 de lei, premiul al III-lea: 3.000 de lei, mențiune: 2.000 de lei. La secțiunea „Tehnică frescă”, câștigătorii premiați au fost: premiul I - Robert George Oprea, Argeș; premiul II -

Bogdan Gheorghe Verdeș, Galați; premiul III - Constantin Mandici, Suceava; mențiune - Mihai Marius Ionescu, Vâlcea. La secțiunea „Tehnica mozaic”, câștigătorii au fost următorii: premiul I - Ionel Haraga, Iași; premiul II - Laurențiu Bozga, Vâlcea; premiul III - Ramona Isari, Iași; mențiune - Claudiu Opaină, București. Premierea a avut loc în prezența Preafericitului Părinte Daniel care, în cuvântul de binecuvântare, a explicat că „icoana ortodoxă este, în primul rând, o mărturisire de credință, și anume că Cel nevăzut S-a făcut văzut, Cel necuprins S-a făcut cuprins, Cel inaccesibil S-a făcut accesibil, Cel neapropiat S-a făcut apropiat. Cel ce nu cinstește icoanele nu mărturisește deplin întruparea lui Hristos. În al doilea rând, icoana este o chemare la rugăciune și la comuniune cu Hristos. În al treilea rând, icoana, prin frumusețea ei, ne cheamă la frumusețea spirituală, ne cheamă să ne curățim simțirile, să înfrumusețăm sufletul nostru cu fapte bune, după cum sunt frumoase icoanele din biserică. În al patrulea rând, icoana este o realitate artistică”, a spus Patriarhul României.

Premierea copiilor și tinerilor care au participat la Concursul național „Bucuria de a fi creștin”, organizat de Patriarhia Română, a avut loc în ajunul hramului Catedralei patriarhale, pe 20 mai, la Palatul Patriarhiei. La eveniment au participat 87 de copii, care au câștigat etapa eparhială a concursului

la una din cele trei secțiuni: interpretarea unui cântec cu tematică religioasă sau populară, recitarea unei poezii populare sau religioase, interpretarea unui text literar în proză desprins din literatura populară sau cultă. Alături de cei mici s-au aflat părinții, profesorii și coordonatorii lor, iar la spectacolul oferit în Aula Magna „Teoctist Patriarhul” din Palatul Patriarhiei au asistat Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, ierarhi din Sinodul Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, slujitori din cadrul Administrației Patriarhale și ai Centrului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, precum și numeroși iubitori ai artei populare și creștine. Bucuria de a fi creștin a fost ilustrată celor prezenți prin prezentarea unui amplu reportaj realizat de Televiziunea TRINITAS a Patriarhiei Române, care a reunit filmări cu cântecele și interpretările unor versuri și fragmente de proză ale câștigătorilor concursului. Preafericitul Părinte Daniel le-a înmănat diplome și daruri pregătite de Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române, iar profesorii și coordonatorii au primit diplome de merit. În cuvântul de învățătură, Patriarhul României a arătat că frumusețea artistică a concursului evidențiază diversitatea și bogăția darurilor revărsate de Dumnezeu în Biserică. „Filmul realizat de TRINITAS TV a rezumat esența concursului «Bucuria de a fi creștin» și ne-a arătat câte daruri deosebite are Duhul Sfânt pentru Biserică, mai ales daruri cultivate prin grija și osteneala părinților, dar și a învățătorilor, profesorilor, a celor care contribuie la educarea copiilor și la transmiterea credinței. Acești tineri creștini au primit credința de la părinții lor de acasă și de la părinții de la biserică, slujitorii Sfântului Altar, dar și de la profesorii lor credincioși. Mulțumim tuturor acestor persoane care au insuflat bucuria de a fi creștin multor copii și tineri. Acest concurs are și o formă artistică, dar este în primul rând o lucrare misionară de mărturisire a bucuriei de a fi creștin, ca sentiment al simțirii prezenței lui Hristos în Biserică Sa, în viața omului. Bucuria este sentimentul prezenței harului în sufletul omului”, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. **(Gheorghe-Cristian Popa)**

Sfinții Constantin și Elena - promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii

CONGRES INTERNAȚIONAL DEDICAT SFINȚILOR ÎMPĂRAȚI LA PATRIARHIA ROMÂNĂ

Teologi, istorici, bizantinologi, profesori universitari din țară și străinătate au participat, în perioada 21-23 mai, la Congresul Internațional de Teologie „Sfinții Împărați Constantin și Elena - promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii”, dedicat împlinirii a 1.700 de ani de la Edictul de toleranță religioasă de la Milano. Congresul a fost organizat de Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române, în colaborare cu Secretariatul de Stat pentru Culte și Academia Română.

Lucrările congresului au fost deschise în Aula Magna „Teoctist Patriarhul“ a Palatului Patriarhiei, în ziua sărbătoririi Sfinților Împărați Constantin și Elena, în prezența Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a Înaltpreasfințitului Dionisie, Mitropolitul Corintului și delegatul Bisericii Ortodoxe a Greciei la hramul Catedralei patriarhale, și a mai mulți ierarhi din Sinodul Bisericii Ortodoxe Române. În cuvântul de binecuvântare adresat participanților, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a explicat că Biserica Ortodoxă Română a evidențiat mereu rolul Sfinților Împărați Constantin și Elena la încetarea persecuțiilor pe motive religioase și implicarea în recunoașterea creștinismului ca religie licită; evlavia lor în apărarea dreptei credințe și susținerea Bisericii creștine; cinstirea ca mari ctitori de lăcașuri sfinte; zelul pentru educația creștină și contribuția la susținerea și dezvoltarea lucrării social-filantropice a Bisericii: „Din toleranți față de toate religiile Imperiului Roman, Împărații Constantin cel Mare și Elena au devenit, cu timpul, protectori și sprijinitori ai Bisericii. Înțelegând astfel nevoia Bisericii de a avea spații liturgice corespunzătoare, Sfinții Împărați Constantin și Elena au devenit mari ctitori de biserici, promovând arta și arhitectura creștină prin construirea de lăcașuri de închinare pe tot teritoriul imperiului: la Constantinopol, Ierusalim, Nazaret, Tir, Nicomedia, Trier, Roma etc. De asemenea, Sfinții Împărați Constantin și Elena au promovat și susținut pelerinajul la Locurile Sfinte. Este bine cunoscut faptul că împărăteasa Elena a făcut un pelerinaj la Ierusalim, în anul 326, pentru a căuta Cinstitul Lemn al Sfintei Cruci. Împăratul Constantin însuși a făcut două pelerinaje, unul la Constantinopol, în anul 330, pentru a participa la sfințirea

Bisericii «Sfinții Apostoli» și altul în anul 335, la Ierusalim, când s-a sfințit Biserica Sfântului Mormânt al Învierii Domnului. Sfânta Împărăteasă Elena, pe care Biserica Ortodoxă Română o sărbătorește anul acesta în mod deosebit alături de fiul ei, Sfântul Împărat Constantin cel Mare, și-a arătat iubirea față de Hristos Domnul atunci când a parcurs drumul spre mormântul gol al Mântuitorului, a descoperit Sfânta Cruce, cea dătătoare de viață, și a contribuit la construirea Bisericii Sfântului Mormânt.“ Preafericirea Sa a mai arătat că Sfinții Împărați Constantin și Elena se bucură și astăzi de o popularitate și o evlavie deosebită, datorită calităților lor sufletești, a credinței, a dragostei în Dumnezeu, a milosteniei și a jertfelniciei ce caracterizau viața lor zilnică: „Ca apărători ai libertății creștine și ctitori de lăcașuri sfinte, importanța Sfinților Împărați Constantin și Elena este covârșitoare, devenind modele de slujire a Bisericii și de mărturisire a credinței creștine în societate și în familie, prin îmbinarea armonioasă dintre înțelepciune și evlavie, credință și dărnicie“.

**„Constantin nu este sfârșitul,
ci începutul unei istorii!“**

Prima sesiune de comunicări din cadrul congresului a fost moderată de Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal și Secretarul Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Romeo Moșoiu, consilier în

cadru Ministerului Educației Naționale, a citit mesajul ministrului educației naționale, Remus Pricopie. Ministrul a transmis că lucrările acestui congres vor contribui la alcătuirea unei imagini de ansamblu cu privire la cele mai importante aspecte din viața și activitatea acestei remarcabile personalități, acest demers științific fiind necesar, întrucât „înțelegerea trecutului poate reprezenta în contextul contemporaneității un instrument adecvat interpretării realităților sociale legate de libertățile religioase, mai ales o analiză a formării valorilor morale cardinale în societate, iar importanța soluțiilor și direcțiilor în acest sens este direct și indisolubil legată de bunăstarea societății“. Victor Opaschi, secretarul de stat pentru Culte, a explicat că reflecția asupra modelului Sfântului Împărat Constantin cel Mare poate contribui la dezvoltarea unei culturi a consensului în societatea românească, în prezent marcată de prea multe conflicte, de prea puțină înțelegere a unora pentru alții: „În autentic spirit constantinian, pacea unei țări nu poate fi garantată fără a lăsa în pace sufletele și conștiințele. Valoarea de model a momentului constantinian rezidă în dinamica lui. Constantin nu este sfârșitul, ci începutul unei istorii!“

Mihnea Cosmin Costoiu, ministru delegat pentru Învățământ Superior, Cercetare Științifică și Dezvoltare Tehnologică, a arătat că reconsiderarea unei imagini complete asupra a ceea ce a însemnat epoca constantiniană în privința adaptării la noile realități ale lumii de atunci, prin realizarea reformelor din domeniile instituțional și administrativ, militar și economico-monetar, juridic și religios, ar putea fi de folos, ca un model de perseverență și viziune, nu doar situației României actuale, ci și Europei și lumii în general: „Libertatea religioasă, la fel ca și libertatea de exprimare, are menirea de a genera un cadru pentru dezvoltarea umană, iar istoria ne-a demonstrat în repetate rânduri că, atunci când aceste libertăți sunt prezente, viața culturală și spirituală a unor întregi comunități înflorește și este inspirată de har creator. Tocmai din aceste motive cred că dezbateră va avea mai mult decât clarificări istorice; ea va implica și paralele cu realitățile prezente și poate soluții cu care ne confruntăm în mod cotidian“. În deschiderea congresului au mai transmis mesaje Ionel Haiduc, președintele Academiei Române, și prof. Mircea Dumitru, rectorul Universității București. Referindu-se la tema congresului, prof. Mircea Dumitru a subliniat că „noi nu studiem istoria pentru a înțelege ce s-a întâmplat în trecut, ci pentru a ne cunoaște și a ne înțelege mai bine pe noi cei de astăzi. Suntem, valoric vorbind, doar în măsura în

care reușim să încorporăm și să înțelegem mesajele istoriei. Uitându-ne peste timp, vom vedea că ceea ce s-a întâmplat cu 1.700 de ani în urmă, ceea ce reușesc Sfinții Împărați Constantin și Elena, apare într-un context care era la fel de greu și tulburat pentru umanitate, așa cum a fost și veacul trecut pentru Europa și pentru întreaga lume. Din păcate, mulți dintre noi am fost martorii unui veac de ideologii totalitare care au generat regimuri politice de multe ori chiar criminale. De aceea, cred că mesajul Bisericii noastre Ortodoxe de a face exercițiul acesta creștinesc al iubirii de aproapele este lecția pe care noi trebuie să o luăm din istorie și să o transmitem mai departe“.

Împăratul Constantin și creștinii în lumina ultimelor cercetări

A doua parte a sesiunii de comunicări a fost deschisă cu lansarea primului volum al compendiului de studii *Cruce și misiune. Sfinții Împărați Constantin și Elena - promotori ai libertății religioase și apărători ai Bisericii*, publicat la Editura Basilica a Patriarhiei Române. Acad. prof. dr. Emilian Popescu a precizat că volumul al doilea al acestui compendiu va reuni studiile prezentate în cadrul congresului.

Prima prelegere științifică, intitulată „Împăratul Constantin și creștinii în lumina ultimelor cercetări“, a fost susținută de către prof. dr. Adolf Martin Ritter, de la Facultatea de Teologie a Universității din Heidelberg, Germania. Referindu-se la tema congresului, „Sfinții Împărați Constantin și Elena - promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii“, prof. Adolf Martin Ritter a spus că acest adevăr este indiscutabil nu doar sub aspect teologic, ci și din punct de vedere științific. „Este în afara oricărui dubiu că împăratul Constantin, chiar dacă pentru unele intenții arhitectonice a distrus unele temple păgâne, precum mulți alți împărați înaintea lui, a garantat libertatea religioasă, așa cum reiese din scrisoarea sa impresionantă pe care o adresează locuitorilor provinciilor răsăritene ale imperiului, imediat după victoria împotriva lui Liciniu. Imensa susținere economică și morală pe care Constantin a garantat-o comunităților creștine, întemeierea Constantinopolului, construcțiile din Roma, Ierusalim și Țara Sfântă, organizarea marilor sinoade episcopale, între care se impune ca un model Sinodul I Ecumenic, și integrarea Bisericii în rețeaua dreptului public, toate

acestea au jalonat o direcție ce poate fi urmărită și la sfârșitul secolului în care a trăit Constantin“, a spus prof. Adolf Martin Ritter.

Acad. prof. dr. Emilian Popescu a încheiat prima sesiune a congresului cu prezentarea *Creștinismul pe teritoriul României în vremea lui Constantin cel Mare la populația autohtonă și barbară*. Acad. Emilian Popescu a evidențiat faptul că, deși și-a început cariera sa împărătească în apusul imperiului în anul 306, curând după emiterea *Edictului de la Mediolanum* în 313, Constantin cel Mare a intervenit și în problemele sud-estului european, mai cu seamă în cele ale Dunării de Jos. Realizările sale cele mai importante în această zonă au fost: recucerirea teritoriului sudic al fostei Dacii, adică Banatul, Oltenia și Muntenia, pe care îl alipește imperiului, îl întărește din punct de vedere militar, înzestrându-l cu cetăți, castre, castele; extinderea asupra acestui spațiu a administrației imperiale, militare, civile și religioase; construirea unui pod de piatră al cărui capăt de nord era în cetatea Sucidava, pentru a garanta circulația peste Dunăre în ambele sensuri și a altor două puncte fortificate. „Odată cu perioada constantiniană, în spațiul realipit Imperiului de Răsărit, adică Dacia sudică, situația se îmbunătățește, ca urmare a libertății credinței, a renașterii vieții urbane, mai cu seamă în cetățile de pe malul nordic al Dunării, și a sprijinului multiplu acordat Bisericii de împărat. În teritoriul nord-dunărean, ca și în Scythia Minor, s-au pus în aplicare prevederile *Edictului de la Mediolanum*, care au revigorat viața creștină, iar locuitorii aveau acum nu numai libertate religioasă, ci și sprijin material“, a spus academicianul Emilian Popescu.

Sesiuni de comunicări la Academia Română și la Patriarhie

Lucrările congresului au continuat miercuri, 22 mai, cu sesiuni găzduite de Academia Română și de Palatul Patriarhiei. În prima parte a zilei au avut loc sesiunile a II-a și a III-a de comunicări la sediul Academiei Române. În Aula Mare a instituției de cultură au asistat la prezentarea referatelor Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, acad. Ionel Haiduc, președintele Academiei Române, academicieni, profesori de la facultățile de teologie ortodoxă din țară, istorici, oameni de cultură, precum și invitații la congres din străinătate. Prof. dr. Angelo di Berardino de la Institutul Pontifical Patristic Augustinian din Roma, Italia, a susținut prelegerea *Geografia și organizarea bisericească la începutul secolului al IV-lea*, în care a prezentat informații noi despre situația statistică a creștinilor în Imperiul Roman la începutul și în timpul domniei lui Constantin. În referatul *Sinodul I Ecumenic. Rolul împăratului Constantin cel Mare și importanța acestui sinod pentru viața Bisericii creștine*, pr. prof. dr. Viorel Ioniță, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, a arătat importanța hotărârilor Sinodului din 325 pentru Biserică în secolele de dispute teologice care au urmat secolului IV. Prof. dr. Hanns Christoph Brenneke, de la Universitatea din Erlangen-Nürnberg, Germania, a prezentat comunicarea *Constantin și Biserica creștină după Sinodul de la Niceea (325-337)*, în care a vorbit despre apropierea împăratului față de Biserică și dorința sa de a pune bazele unui Imperiu Roman creștin. La finalul întâlnirii, prof. dr. Franz Maly, decanul Facultății de Teologie din Freiburg, Elveția, a prezentat

comunicarea *„Încorporarea Edictului de la Milano în Tratatul lui Lactanțiu: Moartea persecutorilor“*, în care a arătat că Edictul de toleranță și de restituție de la Milano este punctul central al operei lui Lactanțiu.

Sesiunea a IV-a de comunicări s-a desfășurat miercuri, 22 mai, în cea de-a doua parte a zilei, la Palatul Patriarhiei, în sălile *Conventus, Sanctus Niceta Remesiane* și *Sanctus Princeps Stephanus Magnus*, iar sesiunea a V-a de comunicări s-a desfășurat joi, 23 mai, în prima parte a zilei, în sălile *Conventus, Sanctus Niceta Remesianae, Sanctus Princeps Stepanus Magnus* și *Sanctus Iohannes Cassianus*. Moderatorii sesiunilor de comunicare IV și V au prezentat ideile principale și concluziile referatelor susținute joi după-amiază, în cadrul unei sesiuni finale prezidate de Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal. Întâlnirea între teologi, istorici, cercetători, arheologi a însemnat și o întâlnire între diferite curente de gândire și direcții istorice, care a condus la o îmbogățire a cunoștințelor despre Împăratul Constantin, la o clarificare a anumitor aspecte controversate, dar și la o îmbunătățire a metodologiei de lucru cu izvoarele și cu informația istorică. „Moderatorii secțiunilor comunicărilor au apreciat ca fiind un congres foarte reușit, prin care s-au evidențiat personalitatea Împăratului Constantin cel Mare, rolul său în asigurarea libertății religioase pentru toți cetățenii Imperiului Roman, și mai ales politica sa de sprijinire a Bisericii și a creștinilor. Comunicările prezentate au adus o serie întreagă de noutăți în ceea ce privește izvoarele literare, arheologice, numismatice și de altă natură, care aduc lumini noi în jurul personalității Sfântului Constantin și al rolului său în răspândirea creștinismului, în apărarea dreptei credințe, în stabilirea unei legislații laice și bisericești care să reglementeze toate aspectele vieții religioase, ale raporturilor dintre Biserică și Stat. Reușita congresului se datorează și faptului că referenții invitați sunt mari personalități din domeniul teologiei, al istoriei, al cercetărilor arheologice, din țară și străinătate, profesori de la universități celebre, cu contribuții cunoscute în lumea întreagă în acest domeniu al istoriei și spiritualității secolului al IV-lea“, a spus PS Episcop-vicar Varlaam Ploieșteanul.

În Scythia Minor nu au existat tulburări de ordin dogmatic și canonic în vremea lui Constantin

Pr. prof. dr. Viorel Ioniță a prezentat concluziile grupei I din cadrul sesiunii a IV-a de comunicări, la care au participat: pr. dr. Ionuț

Holubeanu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Constanța, cu referatul *Dependența canonică a Tomisului în secolul al IV-lea*, și dr. Sergey Torbatov, de la Institutul Național de Arheologie și Muzeografie al Academiei din Bulgaria, cu comunicarea *Împăratul Constantin I și decăderea păgânismului în Dioceza Thracia: evidența arheologică*. „A fost prezentată o informație foarte interesantă, cu toate că este la nivel de ipoteză, că provincia Scythia Minor, Dobrogea de astăzi, s-a bucurat de un statut special în Imperiul Roman. Aici exista o puternică credință ortodoxă, nu existau probleme dogmatice, nici canonice, dat fiind că din punctul de vedere al confesiunii a fost o provincie compactă”, a spus părintele Viorel Ioniță. În continuare, pr. prof. dr. Emanoil Băbuș, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, a arătat ideile principale ale grupei a II-a a sesiunii a IV-a de comunicări, în care au prezentat: prof. dr. Constantin Petolescu, de la Facultatea de Istorie din București, referatul *Prezența romană la nordul Dunării în secolul al IV-lea*; pr. prof. dr. Constantin Pătuleanu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, referatul *Libertatea religioasă într-o lume în schimbare - de la martiriu la toleranță și libertate religioasă*. „Domnul Petolescu a adus mărturie interesantă despre prezența romană în nordul Dunării în timpul domniei lui Constantin cel Mare, și mai ales lucruri legate de cele două provincii romane denumite Moesia. Părintele Pătuleanu ne-a vorbit de libertatea religioasă într-o lume în schimbare, făcând o punte de legătură între perioada Împăratului Constantin și evenimentele de după 1990 care au avut loc la noi în țară, subliniind o serie de elemente interesante ca: definiția libertății, raportul creștinismului cu lumea, cum era văzut împăratul, și mai ales ce schimbări majore au avut loc privind libertatea pe care o primesc creștinii prin *Edictul de la Milano* și lupta pe care au avut-o de dus cu păgânismul, care rămâne actuală și în perioada în care trăim”, a spus pr. Emanoil Băbuș. În cadrul acestei sesiuni, părintele Emanoil Băbuș a susținut referatul *Polisemantica spațiului public constantinopolitan (324-337)*, în care a vorbit despre mesajul pe care Împăratul Constantin l-a transmis în spațiul public în perioada respectivă, cu cele trei puncte din Constantinopol: hipodromul, palatul imperial și marea biserică a orașului.

Profesorul Tudor Teoteoi, de la Facultatea de Istorie din București, a rezumat lucrările grupei a III-a din cadrul sesiunii a IV-a de comunicări, în care au prezentat comunicări: Virgil Lungu și Constantin Chera, de la

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, cu referatul *Creștinismul în Scythia Minor înainte de Constantin cel Mare (sec. al III-lea) în lumina descoperirilor arheologice*; pr. dr. Ioan Vasile Leb, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, cu referatul *Sursele contemporane sau mai târzii despre personalitatea și opera religioasă, politică și edilitară a Împăratului Constantin cel Mare*; și drd. Ștefan Vasiliță, de la Facultatea de Istorie din București, cu referatul *Simboluri creștine pe monedele lui Constantin cel Mare*.

În continuare s-au prezentat ideile principale ale referatelor susținute în sesiunea a V-a de comunicări. Prof. dr. Adolf Martin Ritter a prezentat concluziile grupei I din cadrul acestei ultime sesiuni, unde au susținut comunicări: pr. prof. dr. Adrian Gabor, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, cu referatul *Acte politice și legislative în favoarea Bisericii creștine*, și prof. dr. Andreas Müller, de la Facultatea de Teologie Evanghelică din Kiel, Germania, cu referatul *Promovarea activității social-caritative a Bisericii de către Împăratul Constantin*. În grupa a II-a a sesiunii a V-a de comunicări au fost prezentate referate care au abordat în principal dovezile arheologice care se regăsesc pe teritoriul țării noastre sau la sud de Dunăre, despre epoca lui Constantin cel Mare, după cum urmează: Nicolae Alexandru, de la Muzeul de Arheologie „Callatis” din Mangalia, cu referatul *Ritul creștin în necropola de la Mangalia în secolul al IV-lea*; Gheorghe Papuc, de la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, cu referatul *Basilica extramurală de la Tropaeum Traiani*; prof. dr. Ștefan Vergatti, de la Universitatea „Valahia” din Târgoviște, cu

referatul *Caracterul decretului imperial din anul 313*; dr. Alexandru Madgearu, de la Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, cu referatul *Operațiuni militare comandate de Constantin cel Mare la nord de Dunăre*; și prof. Tudor Teoteoi, cu referatul *Constantin cel Mare în viziunea istoricilor păgâni de limba latină*. În final, pr. prof. dr. Ioan Tulcan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, a prezentat ideile principale susținute în referatele: *Politica lui Constantin cel Mare față de creștini între octombrie 312 și februarie 313*, al pr. prof. dr. Daniel Benga, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București; *Edictul de la Milano - premise și implicații*, al prof. dr. Adrian Marinescu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din München, Germania; *Canonizarea Împăratului Constantin cel Mare*, al pr. prof. dr. Ionuț Moldoveanu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București.

La încheierea lucrărilor congresului, acad. Emilian Popescu a mulțumit tuturor participanților și celor care au arătat un interes deosebit în aceste zile pentru deslușirea și cunoașterea istoriei și personalității lui Constantin cel Mare, precum și invitațiilor de peste hotare, mai ales din spațiul german, care au arătat profesionalism desăvârșit și dorință de a comunica unele informații, și mai ales de a împărtăși înțelegerea lor, precum și cunoașterea altor opinii. Academicianul a spus că toate lucrările congresului vor fi publicate într-un volum care-l va continua pe cel deja apărut la Editura *Basilica* a Patriarhiei Române, intitulat *Cruce și Misiune. Sfinții Împărați Constantin și Elena promotori ai libertății religioase și apărători ai Bisericii*. (Gheorghe-Cristian Popa, Marius Nedelcu)

Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul este noul secretar al Sfântului Sinod

Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, este noul secretar al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, informează basilica.ro. În urma alegerii (28 februarie) și întronizării (10 martie) a Înaltpreasfințitului Ciprian Spiridon ca Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei, noul secretar al Sfântului Sinod a fost desemnat de Sfântul Sinod, în ședința de lucru din 28 februarie, la propunerea Patriarhului României. Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul a preluat activitățile aferente acestei funcții, începând cu 11 martie. Potrivit Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, Secretarul Sfântului Sinod este desemnat dintre episcopii-vicari patriarhali, la propunerea Patriarhului (Art. 12, alin 3). Secretarul Sfântului Sinod este și Secretarul Sinodului Permanent (Art. 17, alin. 5.) și coordonează Cancelaria Sfântului Sinod (Art. 36, alin. 2).

Federația Filantropia -

Federația Filantropia, organizația privată nonprofit care funcționează cu binecuvântarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române întru sprijinirea lucrării social-filantropice a Bisericii, a împlinit 5 ani de la înființare. Gala aniversară a avut loc joi, 30 mai, la Palatul Patriarhiei și a reunit membri și parteneri ai federației, care în acest timp au lucrat împreună pentru ajutorarea celor aflați în nevoi. Gala aniversară, moderată de Laura Vasiliu și Iulian Capsali, a fost deschisă cu intonarea troparului Învierii Domnului, după care Radu Neuman, consilier patriarhal la Sectorul social-filantropic al Administrației Patriarhale, a citit mesajul de binecuvântare și felicitare al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel:

Hristos a înviat!

**Preacucernici părinți,
Stimați invitați,**

Federația *Filantropia* a fost înființată cu binecuvântarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca răspuns la necesitatea exprimată de consilierii sectoarelor sociale de la eparhiile din cuprinsul Patriarhiei Române de a avea o organizație prin intermediul căreia să se poată lucra coordonat și coerent pentru a crește impactul și eficiența activităților social-filantropice sau caritabile ale Bisericii.

În acest sens, misiunea Federației *Filantropia* este sprijinirea Bisericii Ortodoxe Române în lucrarea ei social-filantropică, săvârșită în spiritul Evangheliei iubirii lui Hristos pentru oameni și comunități, prin organizațiile membre sau parteneri și sectoarele sociale ale eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române.

Pentru a-și îndeplini această misiune liber asumată, organizațiile membre și-au propus cooperarea permanentă pentru dezvoltarea capacității organizaționale a membrilor și a organizațiilor aspirante la statutul de membru, pentru facilitarea schimbului de informații și bune practici sau pentru elaborarea și implementarea de strategii și programe comune în domeniile: social-filantropic și socio-medical, educațional și al dezvoltării comunitare.

După cinci ani de activitate, putem observa că Federația *Filantropia* a crescut repede și s-a implicat în proiecte structurale de mare responsabilitate, cu necesități financiare foarte mari, într-o perioadă în care majoritatea inițiativelor s-au diminuat, atât ca intensitate, cât și ca număr. Au fost și alte proiecte cu rezultate deosebite derulate cu sprijinul unor finanțatori externi, dar și cu implicarea responsabilă a organizațiilor membre ale federației.

5 ani de cooperare și ajutorare

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune, să preamărească pe Tatăl vostru Cel din ceruri“ (Matei 5, 16)

De asemenea, s-au experimentat și mai multe forme de organizare care au fost considerate ca etape intermediare necesare în drumul către o structură flexibilă, transparentă și maturizată.

Subliniem faptul că, în timpul proiectului „**Împreună pentru servicii sociale mai bune - Construirea capacității organizaționale a unei rețele naționale de ONG-uri creștine**“, Federația *Filantropia* și-a elaborat o strategie de dezvoltare pentru următorii ani, cu cinci direcții majore:

1. Federația *Filantropia* devine un *loc structurat în care organizațiile membre lucrează împreună, în mod solidar și eficient*.

2. *Dezvoltarea unei rețele de servicii sociale și educaționale relevante* prin implicarea tuturor actorilor sociali din comunități, alături de ONG-urile membre și comunitățile parohiale.

3. Federația face demersuri constante pentru a *spori resursele și a identifica noi venituri*, prin care să asigure sustenabilitatea activităților.

4. *Promovarea exemplelor de bună practică și a reușitelor activității filantropice a membrilor*.

5. *Dezvoltarea capacității federației de a furniza servicii de formare continuă, evaluare și consultanță*.

Totodată, s-a înțeles necesitatea intensificării implicării misionare spirituale, având conștiința că **cea dintâi operă de caritate a Bisericii este cea sacramentală și pastorală, iar cea socială este o expresie concretă, îmbogățitoare a celei dintâi**. Mântuitorul Iisus Hristos mai întâi a predicat Evanghelia Împărăției cerurilor, adică Evanghelia iubirii milostive și a vieții veșnice, apoi a vindecat pe cei bolnavi și a hrănit pe cei flămânzi, ca o confirmare a cuvântului prin faptă.

Pentru viitorul apropiat, considerăm că *este nevoie de mai multă implicare în sporirea lucrării social-filantropice în eparhiile unde activitățile de acest gen sunt mai puține*. Un rol important în acest sens, ca pildă de urmat, îl au asociațiile și fundațiile care funcționează cu binecuvântarea eparhiilor

și obțin rezultate foarte bune.

Cunoașterea reală prin analiză și evaluare permanentă, comunicarea, consultarea, cooperarea și co-responsabilitatea, atât în luarea deciziilor, cât și în asumarea efectelor, trebuie să fie principiile de bază ale funcționării fiecărei organizații.

În încheiere, adresăm cuvânt de prețuire și felicitare organizațiilor membre ale Federației *Filantropia*, dar și celor care formează echipele de coordonare și implementare a proiectelor pentru hărnicia și jertfelnicia lor arătate în aceste perioade greu încercate de criză economică, astfel încât să se poată afirma atât demnitatea celor ajutați, cât și demnitatea celor care ajută pe cei aflați în dificultate.

Ne rugăm Domnului Iisus Hristos să vă binecuvânteze pe toți și să vă dăruiască tuturor pace, sănătate și mult ajutor în lucrarea dumneavoastră, spre slava Preasfintei Treimi, binele Bisericii și bucuria beneficiarilor!

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Întrunirea consilierilor economici și contabililor din Patriarhia Română

Consilierii și contabilii sectoarelor economico-financiare din cadrul eparhiilor din Patriarhia Română s-au întrunit în zilele de 16-17 aprilie, în cadrul unui atelier regional intitulat „Sustenabilitate și management financiar sustenabil“, organizat prin proiectul FORTE, la Centrul Național pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae“ al Patriarhiei Române.

In cadrul întrunirii s-a discutat despre rolul sectoarelor economico-financiare în susținerea și finanțarea lucrării social-filantropice a eparhiilor, despre disciplina financiar-contabilă, politici și proceduri contabile. „Scopul acestei întâlniri a fost de a aduce împreună pe părinții consilieri economico-financiar și pe contabilii de la eparhii pentru a identifica împreună care sunt cele mai bune modalități și cele mai bune practici pentru cooperarea dintre sectoarele economico-financiare și sectoarele social-filantropice atât în ceea ce privește buna administrare a resurselor, cât și în ceea ce privește atragerea de noi fonduri. Pe de altă parte, un alt obiectiv deosebit de important este legat de facilitarea comunicării între sectoarele și specialiștii acestor sectoare de la eparhiile din cuprinsul aceleiași mitropolii, întrucât se știe că astăzi trebuie să dăm răspunsuri uni-

tare la probleme diverse, astfel încât noi să avem o prezență nu doar bună, ci și folositoare. Este o întâlnire de maximă importanță pentru tot ceea ce înseamnă demersul social-filantropic, susținerea acestui demers, identificarea de noi părgii pentru a-l consolida din punct de vedere economic, dar și pentru a facilita sau ușura comunicarea dintre sectoarele de același profil dintr-o mitropolie și la nivelul întregii Patriarhii“, ne-a declarat părintele consilier patriarhal Dorel-Nicolae Moțoc, secretarul general al Federației Filantropia și managerul proiectului FORTE.

Întrunirea s-a înscris în seria atelierelor regionale organizate prin proiectul FORTE care preced conferința națională pe tema incluziunii sociale prevăzută în proiect.

Consilierii economici și contabilii eparhiilor din țară, binecuvântați de Patriarhul României

Miercuri, 17 aprilie, consilierii și contabilii sectoarelor economico-financiare ale eparhiilor din țară, participanți la atelierul

regional organizat în cadrul proiectului FORTE, au fost primiți, în Sala *Europa Christiana* din Palatul Patriarhiei, de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. „Criza obligă pe oameni să regândească modul de a făptui, de a lua decizii, de a reorganiza, de a trage după sine reorganizarea vieții unei instituții, dar și a vieții unei familii. Este o stare de încercare, o stare de schimbare. Dacă avem credință puternică în Dumnezeu și în același timp ne consultăm și conlucrăm, putem transforma o stare de criză într-un început nou. Criza poate fi depășită prin transformarea ei într-un început nou, într-o etapă nouă în care învățăm să nu fim nici zgârciți, nici risipitori, și să fim mai solidari și cooperanți. De aceea, Patriarhia Română s-a gândit că avem nevoie de mai multă solidaritate în vremuri de criză. Trebuie să cultivăm trei coordonate principale: consultarea, coreponsabilitatea și cooperarea“, a subliniat Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la întâlnirea cu consilierii și contabilii eparhiilor din țară. **(Gheorghe-Cristian Popa, Ioan Bușagă)**

Întrunirea vicarilor, consilierilor administrativi și inspectorilor bisericești din Patriarhia Română

Vicarii administrativi eparhiali, consilierii administrativi și inspectorii bisericești din Patriarhia Română s-au întrunit joi, 18 aprilie, în cadrul unui atelier regional intitulat „Responsabilitate și implicare”, organizat prin proiectul FORTE la Centrul Național pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae” al Patriarhiei Române.

In cadrul întrunirii s-a discutat despre cooperarea cu instituțiile statului și organizarea Cancelariei eparhiale; receptarea și aducerea la îndeplinire a hotărârilor Sfântului Sinod; eficiența administrare a resurselor umane și disciplina canonică și statutară a personalului clerical și neclerical (angajare, evidență și evaluare). „Am discutat despre modul de aplicare și implementare a hotărârilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și a regulamentelor bisericești. De aici, am observat eventualele diferențe de interpretare și aplicare pentru a le asigura o uniformizare și o eficientizare a aplicării”, a precizat pr. Ionuț Corduneanu, vicar administrativ patriarhal.

Întrunirea se înscrie în seria celor 6 atelie regionale prevăzute în proiectul FORTE. „Importanța acestei întâlniri este legată de faptul că Biserica este chemată astăzi să răspundă la tot felul de solicitări, atât din punctul de vedere al implicării, cât și din punctul de vedere al exprimării unei atitudini sau opinii față de

un anumit eveniment sau situație din societatea românească. Pentru ca toate aceste lucruri să aibă un aspect unitar, același izvor de informare și consolidare și aceeași modalitate de exprimare, în aceste două zile se lucrează pentru a înțelege mai bine și dialoga despre relația Bisericii cu organismele publice”, ne-a declarat pr. consilier patriarhal Dorel-Nicolae Moțoc, managerul proiectului FORTE.

Responsabilii sectoarelor administrative eparhiale primiți de Patriarhul României

Vineri, 19 aprilie, vicarii administrativi eparhiali, consilierii administrativi și inspectorii bisericești din Patriarhia Română care au participat la atelierul regional au fost primiți la Palatul Patriarhiei de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Preafericirea Sa a explicat că întâlnirile cu colaboratorii ierarhilor sunt importante deoarece sinodalitatea de la nivelul ierarhiei trebuie să se reflecte în colegialitatea consilierilor din toată țara, la nivelul Patriarhiei. Patriarhul Bisericii noastre a mai arătat că această consultare ritmică între responsabilii sectoarelor înrudite din eparhii diferite ajută la

intensificarea coresponsabilității și a conlucrării între eparhii, permițând o completare, o corectare și o îmbogățire reciprocă.

De asemenea, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a precizat că sectoarele administrative au o mare responsabilitate în ceea ce privește viața eparhiilor: „Totdeauna trebuie avută o mare grijă în acest sector, deoarece administrația este o misiune. Noi nu putem lucra ca niște oameni secularizați în timpul săptămânii și doar sâmbăta și duminica să lucrăm duhovnicește. Liturghie este și lucrarea de la birou și, așa cum cu evlavie și cu frică de Dumnezeu ne pregătim pentru Împărtășanie, tot așa trebuie să pregătim cu frică de Dumnezeu și dragoste față de Biserică fiecare lucrare în domeniul administrativ. Dacă lucrăm ca niște secularizați în timpul săptămânii, nu putem aduce nici ofrandă de mulțumire lui Dumnezeu duminica, atunci când săvârșim Sfânta Liturghie. Așa este și în mănăstire; Sfântul Teodor Studitul spune că cine ascultare împlinește - chiar dacă este la grădină, la grajd sau la bucătărie -, Liturghie săvârșește. Întreaga activitate administrativă este o liturghie, o liturghie a buneii chivernisiri”.
(Gheorghe-Cristian Popa)

Întrunirea consilierilor, inspectorilor pe învățământ și a directorilor seminariilor teologice

Consilierii și inspectorii pe învățământ din toate eparhiile Patriarhiei Române și directorii seminariilor teologice din țară s-au întrunit joi, 25 aprilie, în cadrul unui atelier regional intitulat „Educație incluzivă pentru toți”, organizat prin proiectul FORTE la Centrul Național pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae” al Patriarhiei Române.

In cadrul întrunirii s-a discutat despre rolul Sectorului Învățământ și activități cu tineretul în receptarea și aplicarea hotărârilor Sfântului Sinod în cuprinsul eparhiilor; aspecte legislative și hotărâri bisericești cu privire la activitatea de învățământ și eficiența administrare a resurselor umane și disciplina canonică și statutară a personalului clerical și neclerical (angajare, evidență și evaluare). „Scopul întâl-

nirii este în primul rând unul de cooperare, comunicare, informare și de cunoaștere, și în al doilea rând este acela de a ne întemeia fiecare dintre noi mai bine în ceea ce privește responsabilitatea față de învățământul și cultura teologică sădită încă de la bazele școlilor, cât și pentru tot ceea ce înseamnă răspunsul Bisericii la provocările actuale pe linia și în domeniul învățământului teologic în special. Vă veți întreba ce treabă are învățământul teologic cu incluziunea socială. Cu toții știm că incluziunea socială prevede șanse egale și accesul la educație, și pentru aceasta ea reprezintă o componentă fundamentală a învățământului teologic. Având în vedere că misiunea pastoral-misionară a Bisericii este mult mai largă decât incluziunea socială, se adresează și îl privește pe om atât în integralitatea persoanei, cât și în acțiunea sa comunitară, comunională, îl vede pe om ca subiect atât în cadrul familiei, cât și în cadrul comunității”, ne-a declarat pr. consilier patriarhal Dorel-Nicolae Moțoc, managerul proiectului FORTE.

Atelierul de lucru a reprezentat o provocare, dar și o șansă pentru învățământul teologic, deoarece și-a propus să dea răspunsuri relevante în vederea îmbunătățirii și înnoirii procesului educațional teologic din țara noastră. „Ar trebui să înțelegem printr-un dialog

deschis, care este viitorul învățământului teologic și cum putem trece la o înnoire și reformă a acestuia, înțelegând că funcția învățământului teologic pentru Biserica Ortodoxă Română este vitală în ceea ce privește procesul de misiune. Acest proces va continua prin tinerii care termină seminariile teologice și facultățile de teologie, care vor ajunge apoi să păstorească pe credincioșii Bisericii noastre”, ne-a declarat pr. Constantin Pătuleanu, consilier patriarhal coordonator al Sectorului teologic-educational.

Consilierii și inspectorii pe învățământ și directorii seminariilor, binecuvântați de Patriarhul României

Vineri, 26 aprilie, consilierii și inspectorii pe învățământ din eparhiile Patriarhiei Române și directorii seminariilor teologice din țară au fost primiți la Palatul Patriarhiei de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Preafericirea Sa a arătat necesitatea întâlnirii cel puțin o dată pe an a reprezentanților diferitelor sectoare de activitate din eparhii cu Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române, după modelul Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, care se întrunește de mai multe ori pe an. Patriarhul Bisericii noastre a mai arătat că aceste întruniri anuale conduc la o intensificare a colegialității și a cooperării între eparhii. De asemenea, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a precizat că „Biserica Ortodoxă Română este printre Bisericile Ortodoxe din lume cu cel mai mare număr de școli, de facultăți și de seminarii teologice. Aceasta înseamnă continuarea unei tradiții sănatoase, dar și conștientizarea faptului că prin învățământul teologic și educațional întărim credința și sporim activitatea și prezența Bisericii în societate. Astfel, slujirea de la altar se completează cu slujirea de la catedră și astfel antrenăm în lucrarea misionară o mulțime de tineri care răspund chemării lui Hristos“.

(Ștefan Sfarghie)

Patrimoniul bisericesc, valoare și simbol

Consilierii responsabili de sectoarele culturale și patrimoniu bisericesc ale fiecărei eparhii din țară s-au întrunit luni, 13 mai, la București, pentru a participa la cel de-al V-lea atelier regional din cadrul proiectului FORTE.

În prima sesiune din cadrul celui de-al V-lea atelier regional „Valoare și simbol - conservarea, restaurarea și promovarea patrimoniului religios”, care s-a desfășurat la Centrul Național pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae”, discuțiile au fost axate pe promovarea, conservarea și restaurarea patrimoniului bisericesc. În acest sens au fost prezentate și dezbătute reglementări, metodologii și metode de atestare și recunoaștere a picturilor bisericești; reglementări, metodologii și metode de lucru cu privire la șantierul de restaurare și conservare, precum și hotărârile Sfântului Sinod cu privire la domeniul patrimoniului bisericesc. „Această întâlnire este foarte importantă întrucât este prima de acest fel și cu acest prilej încercăm să punem la punct un program al tuturor problemelor, fie rezolvate, fie nerezolvate, dar și al celor care pot apărea. (...) Ne confruntăm cu numeroase probleme care treneză de foarte mulți ani, precum problema restaurării monumentelor, a devizelor și documentațiilor deficiente, mai ales că legile actuale economice sunt altele decât cele care au existat mai înainte și astfel că și Biserica trebuie să se adapteze noilor cerințe, iar atribuțiile și responsabilitățile, împărțite”, a spus Dan Mihai Ivanovici, consilier patriarhal în cadrul Sectorului Patrimoniu religios.

Binocul de Patriarhul României

Consilierii și responsabilii din cadrul sectoarelor eparhiale pentru cultură și patrimoniu bisericesc care au participat la atelierul regional „Valoare și simbol - conservarea,

restaurarea și promovarea patrimoniului religios”, au fost primiți marți, 14 mai, de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel la Palatul Patriarhiei.

Întâistătătorul Bisericii noastre i-a felicitat pe cei prezenți pentru eforturile pe care le depun pentru conservarea, restaurarea și promovarea patrimoniului bisericesc, subliniind că patrimoniul religios ocupă un loc central în patrimoniul național deoarece este cel mai vechi și, în același timp, cel mai bogat. De asemenea, Preafericitul Sa a accentuat faptul că grija pentru păstrarea frumuseții artistice a patrimoniului bisericesc trebuie dublată de o permanentă preocupare pentru valoarea misionară și mistică a acestuia: „Valoarea cea mai mare a unei biserici este obștea credincioșilor care vin în ea, dar pentru acești credincioși iubitori de mântuire și de frumusețe cerească trebuie să păstrăm patrimoniul nostru sacru, nu doar ca pe o valoare artistică, ci ca pe o valoare misionară, educațională și catehetică, ca pe o valoare mistică, o valoare de înnoire și de înfrumusețare a sufletelor credincioșilor după modelul picturilor restaurate, curățite de fum, de praf și de zgura vremii, asemenea unui om care se înnoiește sufletește prin Spovedanie și Împărtășanie. (...) Noi nu ne bucurăm când

avem muzee, ci când avem biserici monumente istorice pline de credincioși, de pelerini, de preoți harnici și evlavioși, adică o biserică vie, pentru că aceste picturi au fost create de comunități liturgice vii”.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mai arătat că există, în general, o tendință secularizată și secularizantă de a percepe frumusețea unui monument de artă sau a unui monument istoric religios doar ca pe o valoare estetică, aceasta fiind de o importanță secundară în raport cu principalele funcții ale frumuseții liturgice: „În primul rând, frumusețea liturgică este o mărturisire a credinței în Dumnezeu Cel preaslăvit și, în al doilea rând, este o chemare la sfințenie, la frumusețe duhovnicească, la căutarea mântuirii, care înseamnă participarea la iubirea și slava veșnică a Sfintei Treimi. În al treilea rând, frumusețea este estetică, o frumusețe pe care o pot admira chiar și cei care nu cred. Pentru noi însă, cei care credem, tot ce este frumos într-un lăcaș de cult este mărturia credinței, chemarea la rugăciune și la comuniune cu Hristos, cu sfinții îngeri și cu sfinții din toate timpurile. De aceea, o biserică ortodoxă nu este deplin ortodoxă fără pictură”. (Gheorghe-Cristian Popa)

Atelier regional dedicat activității mediaticе bisericești

Consilierii responsabili cu activitatea mass-media și o parte din jurnaliștii din cadrul centrelor eparhiale din țară au participat joi, 16 mai, la Atelierul regional „Media - instrument al incluziunii sociale și informația cu adevărat incluzivă”, organizat prin proiectul FORTE la Centrul Național pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae” al Patriarhiei Române. În deschiderea atelierului de lucru, părintele consilier Nicolae Dascălu, coordonatorul Centrului de presă BASILICA al Patriarhiei Române, a transmis binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și a explicat fundamentele spirituale ale incluziunii sociale și rolul instituțiilor mediaticе bisericești în realizarea acesteia.

In prima parte a atelierului, așezată sub genericul *Responsabilitate, demnitate și coerență în promovarea activităților Bisericii prin mass-media*, pr. Nicolae Dascălu, consilier patriarhal - *Ziarul Lumina*, pr. Constantin Stoica, consilier patriarhal - Biroul de presă (care a citit și prelegerea pr. Ciprian Apetrei, consilier patriarhal - Agenția de știri BASILICA), pr. Nicolae Dima, consilier patriarhal - TRINITAS TV, Vasile Bănescu, consilier patriarhal - TRINITAS TV, Ciprian Olinici, consilier patriarhal - Radio TRINITAS, au prezentat aspecte specifice din activitatea componentelor Centrului de presă pe care le coordonează, probleme și necesități de ordin editorial și administrativ, precum și oportunități care pot fi valorificate pentru intensificarea și consolidarea misiunii mediaticе a Bisericii.

Partea a doua a atelierului regional a fost dedicată lucrului pe grupuri, pe următoarele teme: 1. *Hotărâri sinodale privind comunicarea dintre centrele eparhiale și instituțiile de presă laice*; 2. *Cooperarea dintre unitățile bisericești și componentele Centrului de presă BASILICA al Patriarhiei Române pentru o mediatizare incluzivă a informației religioase (cu subtema „Reflectarea activităților bisericești prin televiziune: conținut jurnalistic, forme de prezentare”)*; 3. *Relația dintre purtătorii de cuvânt de la centrele eparhiale și instituțiile media bisericești și laice*; 4. *Abordarea proactivă în media bisericească a provocărilor din societatea de azi.*

Concluziile elaborate de grupurile de lucru au fost prezentate în plen vineri, 17 mai, și formulate într-un document final. „Această întâlnire este importantă deoarece avem prilejul de a lucra împreună cu

colegii noștri din toate regiunile țării. Așadar, lucrarea misionară pe care Centrul de presă BASILICA o desfășoară zi de zi se îmbogățește prin contactul direct cu oamenii care ne sunt mereu aproape: purtători de cuvânt ai centrelor eparhiale, consilieri care coordonează instituții mediaticе din țară, consilieri sociali și consilieri culturali. Aceștia participă astăzi la o împreună-lucrare, la o reflecție și la stabilirea unor coordonate pentru activitatea viitoare atât în privința funcționării componentelor Centrului de presă BASILICA (Televiziunea TRINITAS, Radio TRINITAS, Publicațiile „Lumina”, Agenția de știri BASILICA și Biroul de presă), cât și în privința diseminării rezultatelor în teritoriu. Considerăm că prezența colegilor noștri din toate regiunile țării este un semn că această întrunire era necesară și că vom putea în aceste două zile să abordăm împreună prioritățile în activitatea noastră și, astfel, să putem să ne angajăm mai bine în slujirea Bisericii sau a cauzei generale a activității social-filantropice și cultural-misionare a Bisericii în societatea de astăzi”, ne-a declarat părintele consilier patriarhal Nicolae Dascălu.

Misionarii mediatici creștini la Palatul Patriarhiei

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, s-a întâlnit vineri, 17 mai, în Sala „Europa Christiana” din Palatul Patriarhiei cu consilierii responsabili cu activitatea mass-media și jurnaliștii din cadrul centrelor eparhiale din țară, împreună cu coordonatorii și responsabilii din Centrul de presă BASILICA al Patriarhiei Române. Preafericitul Părinte Patriarh le-a spus

responsabililor cu comunicarea mediatică și jurnaliștilor veniți la București că vestirea cuvântului Evangheliei prin mijloacele moderne de comunicare este o slujire care nu ține exclusiv de puterile intelectuale ale omului, ci se dobândește și rodește prin lucrarea Duhului Sfânt. „Din punctul de vedere al Bisericii, această comunicare este deosebit de necesară. Nu este o lucrare la modă și vremelnică, ci una misionară. Misionarul nu este doar un om plecat de acasă la propriu pentru a merge în altă parte, ci misionarul este cel trimis de Hristos sau de Biserică pentru a împărtăși lumii lumina lui Hristos și iubirea Lui. Nu este suficientă pentru misiunea creștină o bază de cunoștințe. Trebuie să avem în sufletul nostru adunat în rugăciune, în

viața liturgică și personală Duhul lui Hristos. Deși trei ani au învățat de la Învățătorul Iisus Hristos, ucenicii și apostolii nu au fost trimiși la propovăduire decât după Pogorârea Duhului Sfânt: «Să nu vă depărtați de Ierusalim până ce veți fi îmbrăcați cu putere de sus». Această putere de sus este prezența Duhului Sfânt care ne ajută să transmitem într-o formă corectă cuvântul Evangheliei. Mulți oameni citesc Evanghelia, dar nu toți o interpretează în Duhul lui Hristos, în Duhul adevărului și în Duhul comuniunii», a spus Preafericirea Sa. Misionarul creștin mediativ, ca și cel care lucrează în orice activitate a Bisericii, trebuie să aibă gândul la Hristos, dar și la cei cărora li se adresează, la starea, condiția și viața lor. „Avem nevo-

ie de o permanentă împropătare duhovnicească, de o legătură permanentă cu viața liturgică a Bisericii și cu valorile perene ale spiritualității noastre. În al doilea rând, trebuie să cunoaștem contextul, deoarece misiunea creștină este legătura dintre textul Evangheliei și contextul social cultural. Nu putem vorbi ca și când publicul este mereu același”, a mai spus Patriarhul României.

La sfârșitul întâlnirii, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a dăruit misionarilor creștini câte un album cu Palatul Patriarhiei, volumul *Semne de speranță în vreme de suferință - Lucrarea Bisericii în societate în anul 2012*, și *Pastorală de Paști* din anul 2013. (Gheorghe-Cristian Popa, Marius Nedelcu)

Filantropia, liturghia slujirii aproapelui

La Palatul Patriarhiei, în Aula Magna „Teoctist Patriarhul“, a avut loc joi, 16 mai, Simpozionul „Filantropia - liturghia slujirii aproapelui“, organizat de Federația Filantropia. Evenimentul se înscrie în seria manifestărilor dedicate Anului comemorativ al părintelui Dumitru Stăniloae și a reunit teologi și practicieni ai lucrării social-filantropice.

În prima parte a Simpozionului *Filantropia - liturghia slujirii aproapelui* a avut loc o sesiune de comunicări și dezbateri privind fundamentarea teologică a lucrării filantropice, așa cum este reflectată în gândirea părintelui Dumitru Stăniloae. Scopul acestei sesiuni a fost, precum a subliniat diac. Cosmin Grigorescu, director executiv al Federației Filantropia, de a se prezenta istoric și teologic fundamentele filantropiei sau ale iubirii aproapelui.

În acest sens, pr. prof. univ. dr. Constantin Pătuleanu, consilier patriarhal în cadrul Sectorului teologic-educational, a arătat că în aceste vremuri filantropia Bisericii nu se poate dezvolta autentic dacă nu este bine argumentată, iar filantropia nu trebuie să fie o modă, ci modul însuși al existenței misionare a Bisericii în lume, fiindcă Liturghia fără filantropie devine ritual închisat, după cum filantropia fără Liturghie devine propagandă pentru imagine.

„Sensul filantropiei creștine este surprins mai complet de termenul «autodăruire» decât cel simplu de dăruire. În actul filantropic creștin nu doar se dă ceva, ci pe Cineva, adică pe Dumnezeu lui Dumnezeu“, a precizat pr. lect. univ. dr. Sorin Șelaru, director al Reprezentanței Patriarhiei Române pe lângă instituțiile europene, care a făcut o transpunere analogică la termenul de „autodăruire“ cu referire la teologia trinitară și hristologică în antropologie, cu fundamente din opera părintelui Dumitru Stăniloae. În continuare, pr. lect. univ. dr. Gheorghe Viorel Holbea, prodecanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București, a explicat dilema „aproapelui“ în lumea modernă și contemporană și a arătat importanța pregătirii launtrice pentru slujirea filantropică; pr. prof. dr. Mihail Milea, de la Seminarul Teologic din Buzău, a arătat cum cele două aripi ale Ortodoxiei, Liturghia și filantropia, pot mângâia societatea noastră, rănită de sărăcie și lipsită de iubirea sfântă; arhid. Ionuț Viorel Iordăchescu, președintele Fundației „Bucuria Ajutorului“, membră a Federației Filantropia, a vorbit despre reperele actuale, realizări și perspective ale Federației Filantropia, iar prof. dr. Sorin Chirilă, director general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, despre filantropie și asistența socială.

O prelegere interesantă a fost susținută și de către drd. Dana Bates, fondatorul și directorul executiv al Fundației Noi Orizonturi România, un american convertit la Ortodoxie, care a prezentat comunicarea „Filantropia ca drum către mântuire“. Drd. Dana Bates a accentuat mai ales aplicabilitatea teoriilor, „learning by doing“, al cărei scop este identificarea de către tineri a problemelor reale din comunitatea lor, pentru ca tocmai prin procesul rezolvării lor să deprindă abilități de viață și valori spirituale. Un exemplu concret

s-a întâmplat la Constanța, un oraș plin de magazine etnobotanice sau spice-shopuri, unde sute de tineri au protestat și au determinat închiderea lor și salvarea a numeroase alte vieți. „Implicarea întregii generații de tineri în acest tip de acțiune filantropică este ceea ce România trebuie să realizeze pentru a înainta către o dezvoltare sustenabilă. Sunt prea multe greutăți, situații prea complicate, prea multe nevoi de organizare, pentru a ne sprijini pe o soluție magică venită de la centru“, a spus Dana Bates.

Simpozionul a continuat în a doua parte a zilei, în Sala „Europa Christiana“ din Palatul Patriarhiei, cu târgul de servicii sociale. Despre rolul acestuia, diac. Cosmin Grigorescu, director executiv al Federației Filantropia, ne-a precizat: „Târgul de servicii sociale a reprezentat punerea în practică a primei părți și a constituit un prilej de cunoaștere reciprocă, de creare de legături pentru parteneriate și de schimb de informații între cele 18 organizații, membre al Federației Filantropia. De asemenea, ceilalți participanți, care nu sunt membri în Federația Filantropia, au avut posibilitatea să vadă în membrii Federației Filantropia resurse de expertiză și de parteneriat în proiectele pe care le vor dezvolta și implementa mai departe. Simpozionul a fost parte a proiectului «Împreună pentru servicii sociale mai bune» și a avut drept obiectiv creșterea performanței ONG-urilor, membre ale Federației Filantropia, de a acționa în mod coerent, constant și eficient pentru a rezolva împreună problemele sociale cu care se confruntă“.

Simpozionul *Filantropia - liturghia slujirii aproapelui* este parte din seria de alte evenimente care vor urma, precum gala aniversară la împlinirea a cinci ani de la înființarea Federației Filantropia. (Ioan Bușagă)

Conferință națională pe tema incluziunii sociale

Viziunea Bisericii Ortodoxe Române asupra conceptului de incluziune socială a fost prezentată miercuri, 29 mai, în cadrul unei conferințe naționale, intitulată *Mai aproape de Dumnezeu, mai apropiați unii de alții*, organizată în cadrul proiectului FORTE la Palatul Patriarhiei.

La conferință au participat consilierii sociali din cadrul centrelor eparhiale, reprezentanții ONG-urilor din cadrul Federației Filantropia, precum și partenerii de proiect români și spanioli. „Organizarea Conferinței Naționale pentru incluziunea socială evidențiază realitatea vieții omului, care este una personală, dar mai ales comunitară, ce are ca orientare majoră relația cu Dumnezeu. Scopul acestei conferințe, cu titlul «Mai aproape de Dumnezeu, mai apropiați unii de alții», pe tema incluziunii sociale din cadrul proiectului FORTE, este acela de a afirma, de a clarifica și de a sublinia, din perspectiva experienței proiectului,

care este înțelesul termenului de incluziune socială, atât din perspectiva misiunii Bisericii, din experiența pastoral-misionară pe care au acumulat-o colegii noștri, din experiența lucrului pe strategiile de implicare în domeniul social, dar și în alte domenii, cât și din timpul atelierelor regionale la care au participat consilieri din întreaga țară. Toate acestea fac parte din ceea ce înseamnă lucrarea Bisericii în misiunea social-filantropică, iar aceasta este mult mai mare decât ceea ce înseamnă incluziunea socială și combaterea excluziunii. În lucrarea social-filantropică, noi căutăm în primul rând împăcarea omului cu Dumnezeu și vindecarea, ca apoi omul respectiv să poată săvârși «liturgia faptelor bune». Rolul acestei conferințe este acela de a afirma încă o dată că orice am lucra, orice am face, trebuie să păstrăm unitatea dintre Liturghie și filantropie, deoarece Liturghia euharistică trebuie desăvârșită și întregită de fiecare dintre noi prin «liturgia faptelor

bune», ne-a declarat părintele consilier patriarhal Dorel Nicolae Moțoc, secretarul general al Federației Filantropia și managerul proiectului FORTE.

Organizarea conferinței a venit în urma elaborării strategiilor care au condus la concentrarea eforturilor și la canalizarea ideilor pentru a transpune practic viziunea și misiunea formulată. Rostul întrunirii a fost întemeiat pe experiența acumulată în practicarea și trăirea în context pastoral-misionar manifestat social-filantropic. „În cadrul proiectului se vor mai desfășura o serie de evenimente numite evenimente de sustenabilitate. Evenimentele vor avea loc în cuprinsul fiecărei eparhii în care am lucrat și vor avea forme diverse: de la întâlniri și mese rotunde până la ateliere practice sau alte tipuri de activități. Acestea au rolul de a sprijini strategiile de implementare și de dezvoltare pe care fiecare eparhie și le-a construit”, ne-a mai spus părintele consilier Dorel Nicolae Moțoc. (Ștefan Sfarghie)

6 ani de activitate a Centrului pentru Patrimoniul Cultural „Sfântul Constantin Brâncoveanu“

Împlinirea a 6 ani de la Hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române (12-13 februarie 2007) de înființare, în cadrul Sectorului Patrimoniul cultural, a unei structuri proprii de formare a competențelor în domeniul gestionării, administrării, protecției, conservării, restaurării și valorificării specifice a patrimoniului cultural deținut de Biserica Ortodoxă Română, denumit inițial „Centrul pentru patrimoniul cultural al Bisericii Ortodoxe Române“, reprezintă un bun prilej pentru un scurt bilanț al activităților desfășurate în acest interval de timp.

Pentru concretizarea acestei inițiative a fost necesară, mai întâi, parcurgerea unor pași obligatorii, prevăzuți de legislația în vigoare, pentru ca Patriarhia Română să fie autorizată să organizeze, în cadrul unei structuri proprii cu profil adecvat scopului, programe specifice de *inițiere, recalificare, perfecționare sau specializare* în domeniul patrimoniului cultural național. Patriarhia Română a fost autorizată să organizeze astfel de programe prin structura specifică numită *Centrul pentru patrimoniul cultural al Bisericii Ortodoxe Române*.

Pasul următor a fost acela de a obține acreditarea acestui centru ca organizator de programe de formare profesională pentru domeniile specifice. Pe baza amplei documentații prezentate, Centrul pentru Patrimoniul Cultural al Bisericii Ortodoxe Române a fost autorizat să organizeze programe specifice pentru specialitățile: *Muzeograf, Gestionar-custode sală, Conservator bunuri culturale, Ghid obiectiv cultural*, ultimele trei programe fiind inedite pe plan național.

Centrul de pregătire al Patriarhiei Române a devenit astfel „furnizor de formare profesională”, fiind înregistrat oficial în *Registrul furnizorilor de formare profesională din România*. Potrivit legislației în vigoare, evaluarea activității centrului se realizează, periodic, de către Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților care exercită controlul și evalua-

rea activităților pentru toate centrele de formare profesională din România.

Odată împlinite aceste formalități obligatorii, începând cu luna iunie a anului 2007, au fost inițiate și organizate primele programe de perfecționare pentru personalul din unitățile de cult ortodox cu responsabilități în domeniul patrimoniului cultural național. Acestea au fost destinate pregătirii în domeniul *muzeologiei* avându-se în vedere numărul important de colecții valoroase existente în rețeaua Patriarhiei Române. Primele cursuri pregătitoare au fost organizate la Mănăstirea Neamț, jud. Neamț, susținute financiar de către Secretariatul de Stat pentru Culte, dar urmărite îndeaproape

de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la acea vreme Mitropolit al Moldovei și Bucovinei.

Au urmat serii și programe noi, specifice, de pregătire profesională în domeniul ocrotirii, administrării și punerii în valoare a patrimoniului aflat în gestiunea muzeelor și colecțiilor de artă bisericească.

Astăzi, la 6 ani de la înființare, bilanțul statistic al programelor organizate de către Centrul pentru Patrimoniul Cultural „Sfântul Constantin Brâncoveanu“ (din 2011), se prezintă astfel: 88 de participanți au absolvit programul pentru ocupația de *Muzeograf*, 95 de participanți au absolvit

programul pentru ocupația *Gestionar-custode sală*, iar 59 de participanți au obținut certificatul de absolvire al programului *Conservator bunuri culturale*. În total, 242 de cursanți, proveniți din toate eparhiile Patriarhiei Române, au primit certificatele de absolvire oficiale, cu timbru sec, purtând antetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și al Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților, certificate recunoscute oficial pe întreg teritoriul României.

Pentru prima oară Biserica Ortodoxă Română dispune de o adevărată rețea națională de specialiști în domeniul patrimoniului cultural național, proveniți din 108 unități deținătoare de muzee și colecții de artă bisericească.

Pregătirea acestora s-a făcut cu respectarea întocmai a standardelor de calitate și de organizare impuse de legislația specifică referitoare la patrimoniul cultural național. Fiecare program se desfășoară pe durata a 2 stagii de pregătire (teoretică și practică) a câte 12 zile fiecare, și un stagiu de 5 zile de evaluare finală. Din rațiuni economice și organizatorice, s-au pus bazele unor centre zonale de pregătire care au redus distanțele și implicit costurile pentru transportul participanților. Astfel, filiale există la București, Iași, Vatra Dornei, mănăstirile Caraiman-Bușteni, Neamț, Sfânta Cruce-Oradea, Bistrița-Vâlcea, Sâmbăta de Sus, Derwent. La fiecare dintre acestea, gazdele au asigurat cursanților condiții optime pentru cazare, masă și buna desfășurare a programelor, organizând chiar, din proprie inițiativă, excursii de studii și documentare la cele mai importante obiective culturale din zonele respective.

Vizita chiriurilor care s-au interesat de conținutul, organizarea și derularea programelor a reprezentat dovada interesului pentru asemenea forme de pregătire pentru patrimoniu. Drept urmare, s-a propus centrului organizarea, sub propriul patronaj, a unor programe așa cum au fost cele organizate de către Arhiepiscopia Tomisului, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Arhiepiscopia Râmnicului sau Episcopia Sălajului, pentru anul 2013. Asemenea propuneri au venit și din partea Arhiepiscopiei Dunării de Jos și a Episcopiei Mureșului și Sătmarului.

Calitatea programelor, condițiile de organizare, precum și tarifele accesibile practicate au făcut din acest centru al Patriarhiei Române principalul (dacă nu singurul) furnizor de programe de specialitate din România

în domeniul patrimoniului cultural național.

Dovada o constituie faptul că tot mai multe muzee de stat își trimit personalul la programele noastre de pregătire specifică. Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național Cotroceni, Muzeul Țării Crișurilor-Oradea, muzeele județene din Brașov, Brăila, Constanța, Călărași, Făgăraș, Botoșani, Oltenița, Ploiești au avut deja cursanți la pregătire, alte muzee solicitându-ne înscrieri pentru programele din anul 2013-2014. Astfel, centrul Patriarhiei Române s-a impus și este recunoscut, astăzi, și în rețeaua muzeelor de stat din România.

Din anul 2011, Centrul pentru Patrimoniul Cultural „Sfântul Constantin Brâncoveanu” a beneficiat de prevederile contractului de sponsorizare încheiat cu *Centrul de Studii Europene pentru Balcani, Țările Mediteraneene și Europa de Est*, contract ce s-a finalizat prin: *organizarea gratuită, pentru 29 de participanți*, a programului complet de 3 stagii de pregătire pentru *Conservatori bunuri culturale* (plata cazării, a meselor, a lectorilor ș.a.); precum și tipărirea cursului de *Muzeologie generală* (450 pagini, singurul curs de specialitate existent astăzi în România), distribuit gratuit cursanților.

Concluzii

Centrul pentru Patrimoniul Cultural „Sfântul Constantin Brâncoveanu” - prin calitatea programelor, prin modul de organizare și prin tarifele practicate s-a impus pe piața furnizorilor de formare profesională din România, fiind solicitat de tot mai multe muzee de stat pentru a pregăti personal de specialitate.

- Activitățile centrului au contribuit la o mai corectă apreciere din partea mediului de specialitate laic, referitoare la preocupările Bisericii Ortodoxe Române pentru ocrotirea bogatului și valorosului său patrimoniu cultural care reprezintă mai bine de 65% din patrimoniul național de artă veche românească.
- Participanții din partea muzeelor de stat au descoperit valorile lumii monahale și, nu în ultimul rând, seriozitatea preocupărilor acesteia pentru ocrotirea bunurilor de patrimoniu deținute în propriile colecții. Au avut surpriza să constate că hainele monahale „ascund” persoane cu largi și temeinice cunoștințe nu numai în domeniul teologiei ci și în alte și variate domenii (ingineri, medici, sociologi, juriști, economiști, specialiști în IT ș.a.m.d.), capabili a înțelege complexitatea fenomenelor sociale, economice și culturale contemporane.

- În urma informațiilor noi, de specialitate, primite la cursuri, absolvenții și-au reactualizat evidențele patrimoniului (fișele BOR, fișele de conservare, fotografierea obiectelor etc.), au elaborat proiecte bine documentate și s-au implicat sau doresc să se implice în reorganizarea propriilor colecții.
 - Au fost elaborate valoroase studii de specialitate (monografii, studii pe teme de interes patrimonial, repertorii de patrimoniu, studii privind protecția și conservarea patrimoniului).
 - La sediul centrului, s-a constituit o bogată și valoroasă arhivă documentară cu lucrările prezentate la examenele de atestare (peste 200 de lucrări cu tematică de specialitate: muzeologie, conservare, cercetare, relații publice și comunicare ș.a.). Această arhivă documentară, ce conține multe informații inedite, **va fi sistematizată și se va publica pe Internet** pentru a putea fi accesată și studiată de cei interesați, constituind fondul unui **„Cabinet documentar de studii”**.
 - Având în vedere numărul și competențele dobândite de absolvenții programelor de pregătire, se pot pune bazele pentru înființarea unei **„Rețele naționale a personalului din muzeele și colecțiile Bisericii Ortodoxe Române”**, ale cărei atribuții ar putea fi, în principal, următoarele: realizarea de schimburi de informații în domeniul patrimoniului cultural, organizarea de simpozioane sau întâlniri pe probleme de specialitate, participarea la activități de voluntariat pentru organizarea (reorganizarea) unor muzee, expoziții, alte activități specifice, patrimoniale, organizarea unor excursii de studii și documentare în țară pentru cunoaștere, informare și schimb de experiență.
 - În anul 2011 a fost depusă documentația pentru autorizarea spațiilor de pregătire pentru specialitățile *restaurator carte veche-documente* și *restaurator pictură icoane*, iar din anul 2012 aceste două laboratoare au început să-și desfășoare activitățile specifice.
 - Nu în ultimul rând, trebuie menționat faptul că, în toți acești 5 ani de activitate, centrul s-a autofinanțat în totalitate din activitățile organizate.
- Cu binecuvântarea și cu purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, din colectivul de coordonare au făcut parte: pr. dr. Florin Șerbănescu, consilier patriarhal, consilierii patriarhali prof. Victor Simion și prof. Mircea Sfârlea, restauratorii Gabriel Pletea și Daniela Apreutesei. **(Prof. Victor Simion, consilier patriarhal, organizator programe)**

Radio TRINITAS - 15 ani

De 15 ani, Radio TRINITAS este un radio „ca de la suflet la suflet“. În seara zilei de 17 aprilie 1998, o voce le spunea pentru prima dată celor care aveau radiourile deschise pe frecvența 92,7 MHz: „Ascultați Radio TRINITAS“. Astăzi, Radio TRINITAS emite la nivel național, având nu mai puțin de 47 de frecvențe de transmisie radio terestră, o frecvență de satelit și transmisiune online pe Internet.

Mesajul transmis de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel la aniversarea a 15 ani de la prima emisiune a postului de radio TRINITAS, 17 aprilie 2013

La data de 17 aprilie 2013 se împlinesc 15 ani de emisie neîntreruptă a primului radio ortodox din România. Postul de radio TRINITAS este și prima misiune directă a Bisericii noastre în spațiul audiovizual românesc.

În baza licenței acordate de către Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) în 9 iulie 1996, pentru frecvența 92,70 MHz din municipiul Iași, Radio

TRINITAS începea să emită în seara zilei de 17 aprilie 1998, în *Sfânta și Marea Vineri din acel an*, prima transmisiune fiind *Denia Prohodului Domnului*, oficiată la Catedrala mitropolitană din Iași. În acești 15 ani, cu ajutorul Preasfintei Treimi, Radio TRINITAS și-a extins aria de emisie de la prima frecvență, în municipiul Iași, la 47 de frecvențe azi, în toată țara.

Radio TRINITAS a apărut ca o necesi-

tate misionară și ca o formă diferită și complementară de comunicare, pentru a face prezent mesajul Bisericii în casele oamenilor. Scopul major al acestui post de radio este mărturisirea credinței și cultivarea unei legături spirituale cu credincioșii în prelungirea comuniunii spirituale din lăcașul de cult, precum și intensificarea unității eclesiale între eparhiile Patriarhiei Române.

Observăm că astăzi comunicarea s-a

de apostolat mediatic

dezvoltat și diversificat. Există multiple mijloace de transmitere a informației, dar aceasta nu ne îndreptățește să spunem că există mai multă comuniune între persoane. În acest spectru al comunicării, apare radioul Bisericii, care, la întrebarea: *Cine poate aduna diversitatea oamenilor diferiți prin cultură, temperament, vârstă sau poziție socială?*, oferă răspunsul: *Numai Duhul Sfânt*. Credem că un cuvânt care îi adună pe oameni este un cuvânt însoțit de lucrarea Duhului Sfânt. Funcția cea dintâi a mesajului mediatic este de a crea și cultiva legături umane, luminate de legătura omului cu Dumnezeu. Dar când cuvântul dezbină și îndepărtează, el nu își împlinește funcția lui sacră. De aceea, Radio TRINITAS a fost mereu atent la modul în care folosim cuvântul și la scopul pe care-l urmărim.

Misiunea radiofonică a Bisericii noastre s-a inspirat din cultul ortodox, în care adevărul credinței se află în dialog cu frumusețea poetică și emoția artistică. În acest duh liturgic, Radio TRINITAS a fost mereu creator, sintetizând în misiunea sa *limbajul academic, mărturisirea dogmatică, expresia liturgică și exprimarea cotidiană*.

În cei 15 ani de emisie, radioul Patriarhiei Române a manifestat o deschidere spre alte Biserici Ortodoxe surori și un interes constant pentru viața socială, cercetarea științifică și patrimoniul cultural românesc și european. *Cu discernământ și echilibru, redactorii și reporterii au selectat și difuzat acele știri care au contribuit la informarea opiniei publice și la formarea de atitudini în spiritul valorilor creștine, necesare pentru transformarea socială așteptată în spațiul public românesc*. Emisiunile difuzate definesc **un radio mai mult edificator decât critic, atent la căutările spirituale și la devenirea socială**. Astfel, textul Evangheliei este

legat de contextul social și cultural contemporan. Conținutul mărturisitor al Tradiției Bisericii și contextul actual au oferit Radioului TRINITAS șansa unui dialog cu valori și din alte domenii decât cel strict bisericesc.

Radio TRINITAS nu este un post de radio comercial, obiectivul său fiind acela de a forma conștiințe, și nu de a obține profit material. Clerul și credincioșii, bătrânii și bolnavii, oamenii singuri și dezorientați găsesc - în actualele vremuri de criză morală și materială - un sprijin în vocea clară și plină de speranță a Bisericii, transmisă de undele Radio TRINITAS. Acesta este patrimoniul specific unui post de radio al Bisericii.

În coresponsabilitate și conlucrare cres-

cândă, Patriarhia Română și eparhiile din țară susțin financiar activitățile redacționale și tehnice ale radioului. Din acest motiv, exprimăm, astăzi, mulțumire și apreciere tuturor celor care, cu dărnicie și fidelitate, au sprijinit extinderea și funcționarea programelor Radioului TRINITAS la nivel național, având speranța că activitatea acestuia se va îmbogăți mereu.

Cu aleasă prețuire binecuvântăm pe ostenitorii, susținătorii și ascultătorii postului de radio TRINITAS și ne rugăm Preasfintei Treimi să le dăruiască bucuria care vine din trăirea și transmiterea credinței, speranței și iubirii creștine.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Fostul redactor-șef al ziarului „La Croix” la Facultatea de Teologie din București

La Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București s-a desfășurat marți, 16 aprilie, un curs-dezbatere intitulat „L'Eglise face aux médias” („Biserica și Mass-media”), susținut de pr. dr. Michel Kubler, redactor-șef al ziarului francez „La Croix” în perioada 1997-2009.

Evenimentul a fost organizat de Centrul de Studii și Documentare „Societate, Drept, Religie” în cadrul programului masteral „Comunicare și comuniune în spațiul eclesial ortodox”. Întrucât întâlnirea a fost dedicată împlinirii a 15 ani de activitate a Radio Trinitas, în prima parte a cursului-dezbatere, consilierul patriarhal Ciprian Olinici, directorul Radio Trinitas, a prezentat momentele cele mai importante din istoria radioului și câteva din coordonatele misionare și editoriale ale acestuia: „Încă de la început și până astăzi, s-a dorit ca Radio Trinitas să nu fie un radio strict religios, ci să fie un radio cu o ținută sau cu o structură religioasă, cu o viziune creștină, însă într-un dialog permanent cu societatea. De aceea, o mare parte din programele noastre abordează teme de larg interes din societatea românească. S-a dorit formarea unui radio generalist sau a unui radio deplin, în care ascultătorul să găsească tot ceea ce are nevoie ca locuitor al cetății și credincios al Bisericii”.

În introducerea prelegerii invitatului special, lect. dr. Laurențiu Tănase, moderatorul dezbaterii, a precizat că Michel Kubler are 20 ani de experiență jurnalistică la cotidianul francez „La Croix”, din care 12 ani a activat ca redactor-șef, în prezent fiind preot al Bisericii Romano-Catolice, responsabil de viața religioasă a comunității francofone din București și director al Centrului de Studii Bizantine și Întâlniri Ecumenice „Sfinții Petru și Andrei”. Pr. lect. dr. Nicolae Dascălu, consilier patriarhal, coordonator al Centrului de presă BASILICA al Patriarhiei Române, a făcut o analiză a presei religioase din România contemporană, subliniind în mod special dezvoltarea mijloacelor de comunicare ale Bisericii Ortodoxe Române din ultimele două decenii. Pr. Nicolae Dascălu a amintit în acest sens de Centrul de presă BASILICA al Patriarhiei Române (Radio Trinitas, Televiziunea Trinitas, Publicațiile

„Lumina”, Agenția de știri Basilica și Biroul de presă), care este o premieră în lumea ortodoxă, publicațiile și radiourile eparhiale, care „participă la efortul întregii Biserici de a se exprima prin mijloacele presei”.

Pr. dr. Michel Kubler a precizat că ziarul francez „La Croix” este un cotidian generalist catolic, patronat de ordinul augustinian al asumpțiștilor. A fost fondat în 1883, iar anul acesta împlinește 130 de ani de activitate, ceea ce face din el unul dintre cele mai vechi cotidiene din Franța. Pentru a ilustra mai bine specificul ziarului „La Croix”, Michel Kubler a prezentat studenților un film reportaj din redacția cotidianului, după care a făcut o analiză a relațiilor dintre Biserica Catolică și mass-media în societatea occidentală. În acest sens, invitatul dezbaterii a identificat trei momente principale: diabolizarea (specifică începutului acestei relații, când Biserica vedea în mijloacele moderne de comunicare ceva rău); teama de secularizare și fascinația (momentul în care Biserica a conștientizat că mijloacele de comunicare moderne au un uriaș potențial pastoral-misionar prin capacitatea lor de a

transmite informațiile integral, instantaneu și universal). „Acestea nu sunt momente succesive cronologic pentru că ele continuă de o anumită manieră să fie împreună, dar sunt trei moduri prin care Biserica s-a poziționat față de mass-media”, a spus Michel Kubler. Părintele a mai precizat că aceste trei momente pot fi depășite dacă Biserica va vedea în mass-media nu doar o tehnică, ci și o șansă de inculturație a Evangheliei în noua cultură media. „Este necesar să cunoaștem această cultură din interior și după aceea să putem inventa chiar un nou limbaj pentru transmiterea credinței prin care ne vom exprima în această cultură media. Trebuie găsit acest limbaj care să permită transmiterea credinței. Este o muncă nouă și foarte complexă de a inventa această formă de comunicare, dar, din experiența mea de două decenii de jurnalism, consider că, dacă dorim ca omul contemporan care pare a fi străin credinței să poată totuși auzi ceva din Sfânta Evanghelie, nu avem alte mijloace decât să facem acest efort de inculturalizare”, a încheiat Michel Kubler. **(Gheorghe-Cristian Popa)**

O delegație a Patriarhiei Moscovei în vizită la Patriarhia Română

In ziua de 10 martie 2013, la Reședința patriarhală, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit vizita unei delegații a Patriarhiei Moscovei, condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Ilarion de Volokolamsk, care a participat la festivitatea de întronizare a noului Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei, Înaltpreasfințitul Ciprian. În timpul întâlnirii a fost abordată cooperarea dintre cele două Biserici Ortodoxe surori în ceea ce privește învățământul teologic, prin intensificarea schimbului de bursieri și organizarea de pelerinaje la locurile sfinte din cele două țări ortodoxe.

Au mai fost discutate diferite aspecte ale relațiilor dintre Bisericile Ortodoxe surori și ale dialogului intercreștin și interreligios. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a apreciat dinamismul activității Bisericii Ortodoxe Ruse din ultimii ani și a transmis un salut fratern Preafericirii Sale Kiril, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii. (Biroul de presă al Patriarhiei Române)

Secretarul de stat pentru Integrare al Guvernului Austriei în vizită la Patriarhia Română

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, a primit luni, 18 martie, pe domnul Sebastian Kurtz, secretar de stat pentru Integrare al Guvernului Austriei, aflat într-o vizită oficială în România.

Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul a subliniat contribuția comunităților ortodoxe românești din Austria, aflate în jurisdicția canonică a Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului, la integrarea cetățenilor români în societățile din centrul și vestul Europei.

În timpul întrevederii au mai fost apreciate relațiile tradiționale de prietenie dintre Biserica Romano-Catolică din Austria și Biserica Ortodoxă Română și sprijinul permanent primit de comunitățile ortodoxe românești din partea autorităților de stat și bisericesti catolice austriece.

O delegație interortodoxă la Patriarhia Română

O delegație a Adunării Interparlamentare a Ortodoxiei (AIO) s-a întâlnit joi, 28 martie, cu Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, la Palatul Patriarhiei.

Vizita se înscrie în programul evenimentelor aniversare dedicate împlinirii a 20 de ani de la înființarea acestui organism, în a cărui activitate se implică, încă din 1994, deputați ortodocși ai Parlamentului României, cu binecuvântarea Bisericii Ortodoxe Române.

Din delegația AIO au făcut parte Anastasios Nerantzis, deputat al Parlamentului Republicii Elene și secretarul general al AIO, prof. Valeri Alexeev, președintele Fundației Internaționale pentru Unitatea Popoarelor Ortodoxe (FIUPO) și consilier politic principal al AIO, Kostas Migdalis, consilier politic AIO, și deputați români. Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul le-a transmis membrilor delegației binecuvântarea și felicitările Preafericitului Părinte Patriarh Daniel pentru toate eforturile de întărire a relațiilor dintre popoarele ortodoxe în cele două decenii de activitate. „Scopul vizitei noastre la București a fost acela de a ne întâlni cu conducătorii politici români, respectiv cu președintele Camerei Deputaților din Parlamentul României și, de asemenea, să avem

o întâlnire și la Patriarhia Română pentru a ne exprima respectul nostru deosebit pentru Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, în contextul în care anul acesta serbăm 20 de ani de activitate ai organizației noastre. Am avut o întâlnire foarte fructuoasă cu Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul și am constatat că punctele noastre de vedere coincid în totalitate cu punctele de vedere exprimate de președintele Camerei Deputaților a Parlamentului României și cu punctele de vedere exprimate de Preasfinția Sa. Am afirmat cu acest prilej că vom întreprinde orice efort necesar pentru a promova toleranța față de creștinii din întreaga lume și pentru a preveni cazurile de persecuție a creștinilor“, ne-a declarat secretarul general al AIO, deputatul Anastasios Nerantzis.

Adunarea Interparlamentară a Ortodoxiei este un organism internațional fondat la inițiativa Parlamentului Republicii Elene în 1993. Acesta cuprinde parlamentari din toate țările ortodoxe europene, dar și non-europene, care încearcă să dea un răspuns comun la principalele probleme sociale și politice din spațiul ortodox. **(Gheorghe-Cristian Popa)**

Delegație a Academiei de Științe din Armenia la Patriarhia Română

Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, s-a întâlnit joi, 28 martie, cu domnul academician Radik Martirosyan, președintele Academiei Naționale de Științe a Armeniei (ANȘA), și cu domnul Gagik Evoian, șeful Departamentului de relații externe al ANȘA, la Palatul Patriarhiei din București.

Delegația Academiei Naționale de Științe a Armeniei a fost însoțită și de PS Datev Hagopian, Întâistătorul Eparhiei Armene din România. „Suntem foarte onorați de vizita dumneavoastră, precum și de interesul domnului academician de a vizita Patriarhia Română. Prezența armenilor în România de opt veacuri se simte în toate regiunile țării și eu mărturisesc că, încă din copilărie, am cunoscut această conviețuire la mănăstirea armeană Hagigadar din județul Suceava, aflată în preajma satului meu natal, unde și atunci, dar și acum, mulți credincioși români merg cu evlavie pentru a se închina la icoana făcătoare de minuni de acolo. Anul trecut, Sanctitatea Sa Karekin al II-lea, Catolicos și Patriarh suprem al tuturor armenilor, a vizitat România cu ocazia resfințirii acestei mănăstiri și a avut o întâlnire cu Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la București“, a spus Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul.

„Delegația noastră reprezintă Academia Națională de Științe a Armeniei, iar scopul vizitei noastre este acela de a semna un contract

de colaborare cu Academia Română. Conform acestei înțelegeri dintre noi, trebuie să dezvoltăm anumite proiecte științifice în direcția științelor umane, deoarece comunitatea armeană din România are o istorie seculară aici și are un foarte mare aport la dezvoltarea acestei țări în lucrările statale, cultură, artă. Suntem convinși că există foarte multe subiecte despre armeni care sunt nestudiate încă în România, iar aceste subiecte au o legătură foarte strânsă cu Biserica Armeană. Nu ne puteam afla în București fără a face o vizită oficială de prietenie Patriarhiei Române“, ne-a declarat acad. Radik Martirosyan. **(Marius Nedelcu)**

O delegație a Bisericii Ortodoxe din Finlanda a vizitat Biserica Ortodoxă Română

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a primit joi, 9 mai, la Reședința patriarhală, o delegație de clerici din Biserica Ortodoxă a Finlandei, condusă de Înaltpreasfințitul Ambrozie, Mitropolitul ortodox finlandez de Helsinki.

Delegația din care au făcut parte preoții parohi ai bisericilor din Helsinki, capitala Finlandei, s-a aflat într-o vizită de studiu în Biserica Ortodoxă Română. „Am venit într-o călătorie de studiu pentru a vedea activitatea Bisericii Ortodoxe Române, așa cum se desfășoară la ea acasă. În principal, călătoria noastră se desfășoară la București, dar vom merge pentru două zile și la unele mănăstiri, spre Brașov. Biserica Ortodoxă Română este una dintre cele mai mari Biserici din lume, care are o activitate bogată, din care putem învăța și noi. Învățământul teologic în România este de cea mai înaltă calitate și, de asemenea, lucrarea de ajutorare a credincioșilor este importantă în Biserica dumneavoastră. Pentru că facem parte dintr-o Biserică foarte mică, o Biserică minoritară în Finlanda, credem că ne vom întoarce mai puternici în țara noastră“, a spus IPS Ambrozie, Mitropolitul de Helsinki.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel i-a mulțumit pentru vizită Înaltpreasfințitului Ambrozie, „cunoscut în toată Ortodoxia ca fiind un mitropolit activ, un bun organizator și un bun teolog“. De asemenea, i-a mulțumit Mitropolitului de Helsinki pentru grija deosebită pe care o manifestă față de românii ortodocși din Finlanda, și mai ales față de

cei din Helsinki. „Noi admirăm Biserica Ortodoxă din Finlanda deoarece, deși este mică în ceea ce privește numărul credincioșilor și al clerului, totuși este o Biserică foarte dinamică, bine organizată și cu o deschidere foarte mare spre misiune și spre cultură, pentru a da mărturia unei Ortodoxii locale dinamice“, a spus Patriarhul României. Preafericirea Sa a transmis salutări frățesti Preafericitului Leo, Arhiepiscop al Kareliei și al întregii Finlande. Totodată, Patriarhul Bisericii noastre le-a adresat Întâistătorului Bisericii Ortodoxe din Finlanda și Mitropolitului de Helsinki invitația de a efectua o vizită frățescă în Patriarhia Română. **(Gheorghe-Cristian Popa)**

Noul ambasador al Greciei la București, în vizită de prezentare la Patriarhia Română

In ziua de 27 mai 2013, la Reședința patriarhală, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit în vizită de prezentare pe Excelența Sa Domnul Grigorios Vassiloconstandakis, noul Ambasador al Greciei în România.

Excelența Sa a mulțumit pentru primire și a reliefat relațiile tradiționale de prietenie dintre cele două Biserici și popoare ortodoxe. În acest sens, domnul ambasador a exprimat disponibilitatea pentru susținerea cooperării dintre cele două Biserici

Ortodoxe și popoare ortodoxe, inclusiv în cadrul Uniunii Europene. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a subliniat la rândul său relațiile de frățietate dintre *Biserica Ortodoxă Română* și *Biserica Ortodoxă a Greciei*, care s-au intensificat foarte mult în ultimii 20 de ani prin vizite bilaterale, participări la evenimente bisericesti în România și Grecia, schimburi de studenți, pelerinaje etc.

În acest context, Patriarhul României a menționat participarea în urmă cu câteva zile a Înaltpreasfințitului Părinte Dionisie,

Mitropolitul Corintului, la manifestările organizate de Patriarhia Română cu ocazia sărbătorii *Sfinților Împărați Constantin și Elena*, hramul istoric al *Catedralei patriarhale* (20-24 mai 2013). În timpul întrevederii a mai fost subliniat rolul important pe care Biserica Ortodoxă a Greciei și Biserica Ortodoxă Română îl au în susținerea speranței și cultivarea solidarității sociale pentru depășirea efectelor crizei economice prelungite care afectează majoritatea cetățenilor din cele două țări. **(Biroul de presă al Patriarhiei Române)**

Protocol între Patriarhia Română și Administrația Națională a Penitenciarelor

Patriarhia Română și Administrația Națională a Penitenciarelor (ANP) au semnat luni, 26 martie, un protocol privind asigurarea asistenței religioase ortodoxe în unitățile din sistemul administrației penitenciare.

Protocolul a fost semnat de către Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, pr. Ionuț Corduneanu, vicar administrativ patriarhal, pr. Cornel Ilie, consilier patriarhal, coordonator al Sectorului social-filantropic al Patriarhiei Române, ca reprezentanți ai Patriarhiei Române, și comisarul-șef Cătălin Claudiu Bejan, director general adjunct al Administrației Naționale a Penitenciarelor, subcomisar Ioana Morar, director Direcția Reintegrare Socială din cadrul ANP, pr. Florin Smarandi, coordonatorul preoților de penitenciar, ca reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor. Protocolul are ca obiectiv general asigurarea asistenței religioase a persoanelor aflate în custodia unităților din sistemul administrației penitenciare, la cererea acestora, în vederea asigurării condițiilor exercitării libertății de religie pe

perioada executării pedepsei, precum și în vederea creșterii șanselor de reintegrare socială, comunitară și familială, dar și asistența moral-religioasă a angajaților, elevilor, studenților și cursanților din sistemul administrației penitenciare și a instituțiilor de învățământ și formare de profil. „Protocolul încheiat astăzi nu este decât un cadru de formalizare a unor relații de colaborare și cooperare care există de foarte multă vreme între Biserica Ortodoxă Română și Administrația Națională a Penitenciarelor și stabilește cadrul general în care se desfășoară activitatea preoților din penitenciare, modalitățile de realizare a unor activități cu implicații sociale și metodologia de desfășurare a programelor educaționale și a celor de morală creștină. Aceste activități desfășurate de Biserică în penitenciare sunt necesare, deoarece, din punctul meu de vedere, credința dă șanse foarte mari celor care se eliberează din

penitenciar de a se reintegra în societate“, ne-a declarat comisarul-șef Cătălin Claudiu Bejan, director general adjunct ANP.

În cadrul întrevederii s-a discutat și posibilitatea organizării unor proiecte comune prin care Biserica Ortodoxă Română să se poate implica mai mult în activități ce au ca finalitate creșterea șanselor de incluziune socială a persoanelor private de libertate. „Astăzi s-au refundamentat bazele unei colaborări începute după 1990 și consolidată în 1997, prin care preoții de penitenciar își desfășoară activitatea în cadrul unităților pentru persoane private de libertate și ajută aceste persoane să se reîntâlnească cu partea de credință care probabil a fost deteriorată, încercând să restaureze umanul din acești fii ai Bisericii“, ne-a declarat pr. Florin Smarandi, coordonatorul preoților de penitenciar. **(Gheorghe-Cristian Popa)**

Colaborare între Patriarhia Română și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și ministrul agriculturii, Daniel Constantin, au semnat, luni, 13 mai, la Palatul Patriarhiei, un protocol de colaborare între Patriarhia Română și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru promovarea satului românesc.

După semnarea protocolului de colaborare, în Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei s-a desfășurat o conferință de presă susținută de consilierul patriarhal George Grigoriță și de ministrul Daniel Constantin. (Gheorghe-Cristian Popa)

Protocolul de colaborare între Patriarhia Română și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru promovarea satului românesc

Obiectivele Protocolului de colaborare dintre Patriarhia Română și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale sunt următoarele:

- informarea locuitorilor din zonele rurale despre fondurile europene pentru dezvoltarea agriculturii și a satului românesc prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, prin susținerea campaniei *PNDR vine în satul tău*, precum și a altor programe;

- promovarea valorilor tradiționale ale comunităților rurale în vederea conservării și dezvoltării patrimoniului spiritual, cultural, educațional, social și natural al satului românesc;

- organizarea de întruniri, seminarii,

simpozioane etc. destinate locuitorilor din zonele rurale și implicarea acestora în proiecte culturale și educaționale cu scopul păstrării conștiinței și identității românești;

- stimularea tinerilor din mediul rural privind antreprenoriatul și conștientizarea importanței asocierii și comasării terenurilor;

- organizarea în parteneriat a unor activități cu scopul valorificării resurselor locale etc.

Protocolul de colaborare dintre Patriarhia Română și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale se încheie pe o perioadă de un an, cu posibilitatea prelungirii printr-un act adițional.

Pământul este un dar al lui Dumnezeu,

iar omul are responsabilitatea sfântă de a-l proteja și cultiva. Din acest motiv, colaborarea dintre Biserică și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Durabile este necesară, cu atât mai mult cu cât satul românesc este în prezent îmbătrânit și sărăcit, având nevoie de o implicare activă a tinerilor în proiectele de dezvoltare rurală.

Parohiile ortodoxe s-au implicat dintotdeauna în dezvoltarea satului românesc, printr-o activitate spirituală, educațională, culturală și socială desfășurată în comunitățile românești din mediul rural, aducând o contribuție importantă la promovarea și consolidarea valorilor comunitare autentice. (Biroul de presă al Patriarhiei Române)

COMUNICAT DE PRESĂ

Sprijinul de la Bugetul de Stat pentru Culte este consecința confiscării proprietăților bisericești

In legătură cu inițiativa legislativă a domnului deputat Remus Cernea referitoare la o altă formă de finanțare a Cultelor decât cea de la Bugetul de Stat, precizăm următoarele:

1. Sprijinul pentru Culte de la Bugetul public este o consecință a secularizării de către Stat a averilor bisericești în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza din anul 1863. Prin Legea pentru secularizarea averilor mănăstirești adoptată și publicată în ziua de 17/29 decembrie 1863 au fost confiscate toate proprietățile bisericești. Astfel, art. 1 al legii preciza: **„Toate averile mănăstirești din România sunt și rămân averi ale Statului“.**

Potrivit istoricului Constantin C. Giurescu (*Viața și opera lui Cuza Vodă*, Editura Științifică, București, 1966, pp. 148-149), în Țara Românească mănăstirile dețineau 16,55% din suprafața agricolă și forestieră a țării, iar în Moldova mănăstirile dețineau 12,16% din suprafața agrico-

lă și forestieră a țării. De exemplu, Mitropoliei Moldovei din Iași i-au fost confiscate prin Legea de secularizare aproximativ 300.000 ha de teren agricol și forestier.

În scurt timp după adoptarea acestei legi, Statul român a constatat că Biserica nu mai putea să asigure salariile preoților și să întrețină bisericile și celelalte imobile bisericești. Ca atare, a fost adoptată Legea clerului de mir și a seminariilor, care prevedea salarizarea preoților de la Bugetul de Stat și Legea pentru reglementarea proprietăților rurale, potrivit căreia parohiile au primit un lot de pământ cultivabil, așa-numita sesie parohială. Aceste suprafețe agricole asigurau însă venituri modeste, după cum reiese din analiza situației cultelor din România reîntregită, făcută de Ministerul Cultelor în perioada interbelică, în care se preciza că **se pot întreține integral din mijloace proprii doar 2% dintre parohiile ortodoxe ardeleni și 3% dintre cele din Regat.** În același timp, și altele din

cheltuielile Bisericii (reparații, construcții) au fost preluate de către Statul român ca o **compensație materială pentru proprietățile preluate.**

Acest sprijin a continuat să fie acordat **inclusiv în perioada regimului comunist tocmai datorită obligației asumate de către Stat în 1863.**

O eventuală încetare a sprijinului Statului față de Biserica Ortodoxă Română și alte culte ar trebui să fie urmată, în mod firesc, de o restituire a tuturor averilor bisericești confiscate, care, însă, între timp au fost folosite pentru împroprietărirea succesivă a populației sărace. În plus, banul public oferit cultelor provine de la contribuabili care sunt în majoritate creștini ortodocși.

2. Până la domnitorul Alexandru Ioan Cuza, proprietățile bisericești erau administrate în cele două Principate Românești - Țara Românească și Moldova - de Casa Centrală a Bisericii. Veniturile realizate erau utilizate pentru întreținerea și

funcționarea unităților de cult, construirea și repararea de biserici, salariile clerului, dar și pentru opera socială sau înființarea de școli și asigurarea salarizării cadrelor didactice. Biserica noastră contribuia cu bani la dezvoltarea învățământului românesc, dar și cu numeroase terenuri intravilane acordate în mod gratuit, pe care au fost construite școli. Această realitate se poate constata astăzi în multe localități, unde școala este construită în imediata vecinătate a bisericii.

În anul 1860, veniturile Casei Centrale a Bisericii din cele două Principate au fost încorporate direct în bugetele celor două provincii, deși Statul nu ar fi trebuit să aibă nici un drept asupra acestora. În consecință, Statul și-a luat responsabilitatea sprijinirii unităților de cult și a personalului bisericesc.

3. Sprijinul de la Bugetul de Stat pentru Culte nu se face din milă, ci reprezintă o recunoaștere a contribuției cultelor la viața societății românești. Potrivit Legii 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, „Statul român recunoaște cultelor rolul spiritual, educațional, social-caritabil, cultural și de parteneriat social, statutul lor de factori ai păcii sociale, precum și rolul important al Bisericii Ortodoxe Române și al celorlalte Biserici și culte recunoscute în istoria națională a României și în viața societății românești“ (art. 7, alin. 1 și 2).

4. Sprijinul de la Bugetul de Stat asigură doar în parte cheltuielile pentru salarizarea personalului clerical și neclerical al cultelor religioase. Potrivit statisticilor oficiale ale Ministerului Finanțelor Publice, din cei 14.231 de preoți și diaconi ai Bisericii Ortodoxe Române, peste 1.000 sunt salariați exclusiv din fondurile proprii ale unităților bisericești, iar aproape 1.500 din cei aproximativ 17.000 de salariați neclericali sunt plătiți integral de Biserică. La aceste cheltuieli salariale ale unităților bisericești se adaugă și cele pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult (plata facturilor la curent electric, apă, gaze etc.), pentru lucrări de construcție, de reparație și de consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru învățământ, pentru furnizarea în nume propriu și/sau în parteneriat de servicii sociale acreditate în condițiile legii, pentru acțiuni specifice și alte activități non-profit ale cultelor religioase, conform Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, potrivit **articolului 15, alin. 1, lit. f, din Codul fiscal.**

5. Statul român nu finanțează opera social-filantropică și cultural-educțională pe care Biserica Ortodoxă Română o desfășoară în beneficiul unor categorii defavorizate din societate. În pofida crizei economice din ultimii ani, lucrarea socială a Bisericii nu s-a diminuat, ci, dimpotrivă, a cunoscut anual o ușoară creștere. De exemplu, în anul 2012, pentru susținerea activităților social-filantropice, desfășurate prin intermediul celor **679 de instituții sociale și 767 de proiecte și programe sociale**, eparhiile Patriarhiei Române au cheltuit aproximativ **70.000.000 lei**, sumă provenită din donațiile credincioșilor și alte venituri bisericești proprii.

6. Sumele primite de la Stat sunt relativ mici, întrucât reprezintă doar 0,2% din Bugetul de Stat. Potrivit datelor oficiale ale Ministerului Finanțelor Publice, în anul 2013 celor 18 culte recunoscute din România le sunt alocate de la Bugetul de Stat **487,4 milioane lei**, din care **276,9 milioane lei** pentru salarizarea personalului clerical, **174,1 milioane lei** pentru salarizarea personalului neclerical și **36,4 milioane lei** sprijin pentru construcții, restaurări etc. **Suma de 487,4 milioane lei reprezintă 0,2% din Bugetul de Stat pe anul 2013, respectiv 0,08% din PIB-ul României pe anul 2013.** De pildă, contribuția pentru Culte de la Bugetul de Stat este de aproximativ 10 ori mai mică decât bugetul pentru Educație (4,4 miliarde lei).

7. În majoritatea statelor europene, cultele religioase beneficiază de sprijin financiar de la Bugetul de Stat, precum și de diferite scutiri fiscale cu scopul sprijinirii activității acestora în țările respective.

Așadar, după cum există un model german bazat pe tradiția istorică și economică a Germaniei, tot așa există și un model românesc care ține cont de istoria, cultura, religia, tradiția, realitatea socială și economică din România. De altfel, fiecare stat din Uniunea Europeană are specificul său. În acest sens, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene menționează că **„Uniunea respectă și nu aduce atingere statutului de care beneficiază, în temeiul dreptului național, Bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase din statele membre“** (Partea I, Titlul II, art. 17, 1).

În concluzie, inițiativa legislativă a domnului Remus Cernea este irealistă și inadecvată pentru contextul românesc actual. Ea nu rezolvă criza economică actuală, ci, dimpotrivă, ar putea crea și o criză în relația Stat - Culte religioase. **(Biroul de presă al Patriarhiei Române)**

INFORMARE JURIDICĂ

Restituirea proprietăților confiscate de comunism

In Monitorul Oficial, nr. 278, partea I, din 17 mai 2013 a fost publicată Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

Actul normativ reglementează restituirea în natură sau prin intermediul compensării prin puncte (în cazurile în care restituirea în natură nu este posibilă) a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist din România, cu respectarea principiilor echității, prevalenței restituirii în natură, transparenței stabilirii măsurilor reparatorii și menținerii justului echilibru între interesul foștilor proprietari și interesul general al societății.

Documentul amintește faptul că structurile investite de lege cu atribuții în procesul de restituire sau evaluare a imobilelor preluate abuziv în perioada comunistă sunt: unitatea deținătoare, entitatea investită cu soluționarea notificării, Comisia locală de fond funciar, Comisia județeană de fond funciar, Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor minorităților naționale din România, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor.

Referitor la procedura restituirii imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist, actul normativ stabilește înființarea Comisiei locale pentru inventarierea terenurilor. Principala atribuție a acestei comisii o constituie întocmirea unei situații a terenurilor agricole ce pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate, specificându-se dacă respectivele terenuri sunt ocupate de islazuri, sunt administrate de instituții de cercetare, sunt în proprietatea publică și privată a statului, constituie rezerva Comisiei locale de fond funciar sau sunt disponibile în vederea restituirii. După finalizarea ei, situația va fi avizată de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

De asemenea, comisiile locale de fond funciar au obligația de a prezenta o situație centralizată a tuturor cererilor de restituire nesoluționate, în vederea stabilirii suprafeței de teren necesare finalizării procesului de restituire.

Data de 1 martie 2014 este termenul-limită până la care Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară va realiza situația comparativă a cererilor de retrocedare și a terenului disponibil, la nivel național și de județ. Situația va fi comunicată, după concretizare, Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și Agenției Domeniilor Statului.

Actul normativ stabilește că, până la data de 1 ianuarie 2016, comisiile locale și județene de fond funciar, respectiv Comisia de Fond Funciar a Municipiului București au datoria să rezolve toate cererile de restituire, de punere în posesie și eliberare a titlurilor de proprietate. Atribuirea terenurilor de către comisia locală respectă ordinea de înregistrare a cererilor de restituire.

În situația în care restituirea în natură a imobilului nu poate fi realizată, se vor acorda puncte compensatorii. Evaluarea imobilului se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi. Valoarea unui punct este de un leu. Numărul de puncte se stabilește și în funcție de valoarea despăgubirilor încasate pentru imobilul evaluat.

Documentul stipulează faptul că reglementările vizează exclusiv cererile formulate și depuse la entitățile investite de lege, rămase nesoluționate, precum și cauzele în materie de restituire a imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor din România sau al Curții Europene a Drepturilor Omului, la data intrării în vigoare a prezentei legi. **(Daniel-Grigore Filimon)**

COMUNICAT DE PRESĂ

Legalizarea prostituției este dăunătoare persoanei, familiei și societății

In legătură cu materialul de presă despre legalizarea prostituției, postat pe pagina electronică a cotidianului *Gândul*, sub semnătura doamnei Sorina Ionașc, facem următoarele precizări:

Pe lângă faptul că prostituția este contrară Sfințelor Scripturi și învățăturii Bisericii, o eventuală legalizare a acesteia **va contribui la subminarea demnității persoanei, a unității și integrității familiei, la creșterea numărului divorțurilor și a traficului de persoane, la degradarea morală a societății și la proliferarea unor boli.**

Acolo unde prostituția îmbracă haina „respectabilă” a legalității, *infraționalitatea crește, rata incidenței unor boli specifice nu scade, prostituția ilegală nu dispare, iar persoanelor captive acestei sclavii motivate financiar le este afectată iremediabil sănătatea sufletească și fizică. În același timp, este degradant și umilitor ca persoana umană să devină un obiect tranzacționat financiar.*

Din aceste motive, prostituția este interzisă prin lege în multe țări europene (Italia, Irlanda, Luxemburg, Finlanda, Polonia etc.), ca și în majoritatea statelor federale americane (SUA).

În plus, reamintim faptul că România a ratificat *Convenția ONU privind „Suprimarea traficului de persoane și a exploatării prostituției altora”* prin care țara noastră se obligă să nu legalizeze prostituția.

În concluzie, așa cum am spus și în alte comunicate pe aceeași temă, legalizarea prostituției nu contribuie la sănătatea, prosperitatea și progresul societății, ci dimpotrivă, reprezintă un rău multiplu pentru persoană, familie și valorile morale ale societății. **(Biroul de presă al Patriarhiei Române)**

Semnături pentru susținerea Inițiativei cetățenești europene „Unul dintre noi“

În parohiile Arhiepiscopiei Bucureștilor s-au strâns semnături pentru susținerea Inițiativei cetățenești europene „Unul dintre noi“. Această campanie vine să completeze cele un milion de semnături necesare înregistrării unei astfel de inițiative care să garanteze protejarea dreptului la viață al copiilor nenăscuți.

Fidelă credinței sale că viața începe din momentul concepției (fertilizarea), *Patriarhia Română* atrage atenția asupra faptului că distrugerea de embrioni umani este un act inacceptabil din punct de vedere spiritual-moral.

În acest sens, *Reprezentanța Patriarhiei Române pe lângă instituțiile europene și Comisia Episcopatelor (Romano-Catolice) din Europa (COMECE)* au susținut activ amendarea în Parlamentul European a articolelor care privesc aspecte etice (în special problema finanțării cercetării pe embrioni umani) ale noului program-cadru de cercetare 2014-2020 - *Orizont 2020*.

Orice cetățean român cu vârsta de peste 18 ani are posibilitatea să sprijine Inițiativa cetățenească europeană „Unul dintre noi“ prin semnarea formularului de

susținere ce poate fi descărcat și imprimat de pe site-urile Patriarhiei Române: patriarhia.ro, basilica.ro, ziarullumina.ro și orthodoxero.eu sau prin completarea formularului electronic on-line de la adresa: <https://ec.europa.eu/citizens-initiative/ECI-2012-000005/public/index.do>

Puteți descărca, de asemenea, acest formular în format pdf de pe site-urile menționate, iar după ce îl completați, îl depuneți la parohia de care aparțineți. Pentru ca sprijinul dvs. să fie luat în considerare, este obligatoriu să treceți codul poștal!

„Unul dintre noi“, lansată la 1 aprilie 2012, este una dintre primele inițiative cetățenești europene înregistrate în Uniunea Europeană. Țelul acesteia este să aducă un progres considerabil în Europa, în protejarea vieții umane începând de la concepție, conform competențelor UE.

Bazându-se pe definiția embrionului uman ca fiind începutul dezvoltării ființei umane, care a fost dată într-o recentă decizie a Curții Europene de Justiție (*Brustle vs. Greenpeace*), „Unul dintre noi“ cere UE să înceteze finanțarea activităților care includ distrugerea embrionilor umani, în mod deosebit în domeniile cercetării, ajutorului pentru dezvoltare și sănătate publică. Aceasta poate fi realizată printr-o schimbare a regulamentelor financiare ale UE, care hotărăsc cum este cheltuit bugetul comunitar, potrivit orthodoxero.eu.

„Unul dintre noi“ este bazată pe un sprijin larg: Biserici, politicieni, parlamentari europeni și conducătorii din societatea civilă s-au angajat să susțină inițiativa în moduri variate. Alături de comitetul responsabil, alcătuit din 7 membri, un birou central pentru coordonare susține campania inițiativei.

Înfăptuitorii Unirii de la 1918 au fost pomeniți la Catedrala patriarhală

Înfăptuitorii Unirii Basarabiei cu Principatele Române, proclamată la 27 martie 1918 la Chișinău, au fost pomeniți miercuri, 28 martie 2013, la Catedrala patriarhală din București. Slujba a fost săvârșită de Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența doamnei Iuliana Gorea Costin, Înaltul reprezentant al Guvernului României pentru Republica Moldova, și a tinerilor din Liga Studenților Basarabeni din România.

În cuvântul rostit la finalul slujbei de pomenire, Preasfințitul Varlaam a arătat valoarea momentului crucial de la 1918, când o generație întregă de români patrioți a reușit să adauge Basarabia la Principatele Române. Preasfinția Sa a evidențiat și contribuția Bisericii Ortodoxe la cultivarea conștiinței de neam. „Acest eveniment ne determină să ne gândim cu evlavie și cu multă recunoștință la lupta susținută de către personalitățile politice, culturale și bisericesti pomenite astăzi la rugăciune și la iubirea lor nestrămutată față de neamul românesc și față de cultura, de limba și de credința strămoșească, păstrate de-a lungul secolelor cu mari jertfe. Vrem să insistăm asupra contribuției pe care Biserica Ortodoxă din Basarabia a avut-o în această efervescentă patriotică a anului 1918. Cunoscutul și înțeleptul preot basarabean Vasile Țepordei a spus că «Biserica a fost nașul unirii noastre naționale». Cu adevărat, dacă ne uităm la cei care s-au remarcat în această luptă de restaurare a unității noastre naționale, vedem o mulțime de nume de ierarhi, de stareți, de călugări, de preoți, care au slujit valorile perene ale Bisericii noastre strămoșești“, a spus PS Varlaam, Episcop-vicar patriarhal.

În continuare, Preasfinția Sa a subli-

niat importanța deosebită a Reședinței arhiepiscopale din Chișinău, unde se adunau toți politicienii unioniști și clericii, pentru a pune la punct strategia și etapele luptei lor de dobândire a independenței și de realizare a unității naționale. „Acolo au avut loc nu doar adunările politicienilor unioniști și ale clerului din Basarabia, ci și adunările femeilor ortodoxe, organizate într-o asociație foarte puternică în Basarabia acelor timpuri, care promova printre femeile basarabene

atât dragostea pentru valorile creștine, cât și pentru cele naționale. Tot la Reședința arhiepiscopală au avut loc mai multe întruniri ale Partidului Național Moldovenesc înființat la 21 noiembrie 1917, cunoscutul Sfat al Țării“, a arătat Preasfinția Sa. Cei prezenți la slujba de pomenire au fost sfătuiți să-i poarte în rugăciunile lor pe protagoniștii Unirii de la 1918, care au sacrificat totul pentru consolidarea idealului comun al Unirii. (Ștefan Sfarghie)

IPS Ciprian a fost întronizat în scaunul de Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei

Înaltpreasfințitul Părinte Ciprian a fost întronizat duminică, 10 martie, în scaunul de Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei. Ceremonia de investire în noua demnitate a fost oficiată de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, înconjurat de un sobor de ierarhi români și străini, în Catedrala arhiepiscopală „Înălțarea Domnului” și „Sfinții Trei Ierarhi” din municipiul Buzău.

Adunați în număr mare în curtea catedralei, credincioșii din Curbura Carpaților i-au întâmpinat cu emoție și bucurie pe Patriarhul României, pe cei 26 ierarhi din Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și pe cei patru ierarhi din Biserica Ortodoxă surori: Înaltpreasfințitul Iosif, Mitropolit de Prikonisou și Exarh al întregii Propontide, Înaltpreasfințitul Ilarion, Mitropolit de Volokolamsk, Înaltpreasfințitul Isaia, Mitropolit de Tamasou și Orinis, și Înaltpreasfințitul Hrisostom, Mitropolit de Patra. Cler și credincioși s-au rugat împreună la Sfânta Liturghie, răspunsurile liturgice fiind date de Corala „Nicolae Lungu” a Patriarhiei Române.

După Sfânta Liturghie, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și Mitropolitul Munteniei și Dobrogei, a oficiat ceremonia de întronizare a Înaltpreasfințitului

Ciprian în demnitatea de Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei. După citirea *Gramatei mitropolitane* de către Înaltpreasfințitul Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române i-a oferit Înaltpreasfințitului Ciprian însemnele rangului arhiepiscopal: mantia, crucea, engolpionul, camilafca și cărja arhipăstorală, apoi l-a condus pe noul arhiepiscop în tronul arhieresc, încredințându-l „milostivirii Bunului Dumnezeu, rugăciunilor Sfântului Mucenic Sava de la Buzău, Sfântului Sfințit Mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, Mitropolitul Moldovei, Sfântului Cuvios Vasile de la Poiana Mărului, precum și tuturor Sfinților Români cunoscuți și necunoscuți care, prin nevoințele lor, au sfințit aceste binecuvântate plaiuri buzoiene și vrâncene”, după cum s-a citit în *Gramata de întronizare*.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel i-a adresat Înaltpreasfințitului Arhie-

piscop Ciprian un cuvânt de felicitare și i-a dăruit o *Evangelie* realizată în Atelierele Patriarhiei Române. „Comoara de mare preț, adică dreapta credință și dreapta viețuire în Hristos, din Eparhia Buzăului și Vrancei, a fost păstrată din generație în generație prin râvna, pricepera și osteneala multor vrednici episcopi înaintași ai Înaltpreasfinției Voastre, care au îndrumat pe calea mântuirii și a sfințeniei poporul nostru român de pe aceste plaiuri. Urmând pilda lor, suntem încredințați că veți împlini în primul rând datoria sfântă și mare de a promova și apăra dreapta credință a ierarhilor mărturisitori și cărturari, a marilor voievozi jertfelnici, a cuviosilor și cucernicilor slujitori ai sfințelilor altare și ai credincioșilor statornici în Ortodoxie. De asemenea, avem convingerea că veți înmulți faptele iubirii milostive, despre care ne vorbește Evanghelia acestei duminici, continuând și amplificând lucrarea social-filantropică din

Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei. Totodată, cunoaștem că doriți să intensificați viața duhovnicească din mănăstiri și parohii, precum și activitatea culturală a eparhiei. Calitățile teologice și administrative deosebite pe care le-ați dovedit în slujirea ca Episcop-vicar patriarhal, vreme de aproape 11 ani, îndreptățesc speranța că lucrarea pe care o începeți astăzi va fi o lucrare binecuvântată de Dumnezeu și folositoare Bisericii“, a spus Preafericirea Sa.

În continuare, consilierul prezidențial Cristian Diaconescu a transmis mesajul Președintelui României, Traian Băsescu, iar secretarul de stat pentru Culte Victor Opaschi a transmis un mesaj de felicitare din partea Guvernului României. Pr. Costică Panaite, consilier cultural-învăță-mânt, i-a urat bun venit Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Ciprian în numele clerului și credincioșilor din Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei: „Fiți binevenit la Buzău, Înaltpreasfinția Voastră! Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei, clerul și credincioșii acesteia vă primesc cu multă bucurie, cu respectul și prețuirea cuvenite înaltei demnități arhie-

rești la care ați fost chemat prin voia lui Dumnezeu și prin hotărârea Sfântului Sinod. Cu siguranță, simțiți acum că ați fost mult dorit în această parte de țară! Veniți, sau mai bine zis reveniți în locurile unde V-ați petrecut anii adolescenței, studiind cu multă râvnă și înțelepciune la vestita școală a marelui Episcop Chesarie al Buzăului, seminarul teologic. Veniți de la Patriarhie, din inima Ortodoxiei românești, în inima plaiurilor binecuvântate ale Buzăului și Vrancei, încărcate de bimilenară tradiție creștină, de profundă istorie națională și bogată spiritualitate ortodoxă“.

„Mă voi strădui să fiu cât mai prezent în viața clerului și a credincioșilor“

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Ciprian a mulțumit Patriarhului României și membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române pentru încrederea acordată prin alegerea ca Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei, precum și clerului și credincioșilor din această eparhie, care l-au primit cu multă bucurie. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a prezentat principalele coordonate ale programului pastoral pe care urmează să-l desfășoare în noua demnitate în care a fost investit: „Cu emoția firească a întâlnirii cu clerul și credincioșii din Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei, îmi încep astăzi arhipăstoria pe care doresc să o așez sub semnul continuității, înnoirii și dinamizării vieții bisericești, sub toate aspectele ei: spiritual, pastoral-misionar, liturgic, cultural, social-filantropic, editorial, catehetic și administrativ-gospodăresc.

Chiar în ziua alegerii mele în această demnitate bisericească am specificat faptul că prioritățile mele ca arhiepiscop vor fi concentrate îndeosebi spre trei direcții principale, aflate însă toate pe aceeași treaptă: consolidarea relației părintești organice între arhipăstor și preoții de parohie; intensificarea vieții duhovnicești în cele peste 30 de așezăminte monahale din cuprinsul eparhiei și îmbunătățirea calitativă a învățământului teologic din cele două seminarii, din municipiul Buzău și Mănăstirea Rătești. Aceasta nu înseamnă că celelalte activități specifice unei instituții bisericești superioare se vor bucura de mai puțină atenție. Dimpotrivă, ele vor gravita în jurul celor trei obiective menționate mai sus și vor constitui de fapt baza lor de susținere. De aceea, îi încredințez pe toți slujitorii sfintelor altare de la parohii și mănăstiri că mă voi strădui să fiu cât mai prezent în viața lor și a credincioșilor pe care îi păstoresc, săvârșind Sfânta Liturghie, împărțându-le cuvânt de învățătură și bucurându-mă sau întristându-mă împreună cu ei la evenimentele care marchează, în genere, viața unei comunități“. (Gheorghe-Cristian Popa, Ștefan Sfarghie)

Portret biografic al noului Arhiepiscop

Inaltpreasfințitul Arhiepiscop Ciprian a fost ales, prin vot secret, de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în ședința de lucru din 28 februarie 2013. IPS Ciprian a îmbrățișat viața monahală în Mănăstirea Crasna, județul Prahova, din Arhiepiscopia Bucureștilor. După finalizarea cursurilor la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ a Universității din București, și-a desăvârșit studiile în teologie la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Aristotel“ din Tesalonic (Grecia), unde a dobândit titlul academic de *doctor în teologie*, la Universitatea Națională de Muzică din București și la Institutul Ecumenic „Sfântul Nicolae“ din Bari (Italia). A slujit Biserica în diferite trepte și ascultări bise-

ricești: slujitor la Mănăstirea Antim din București, din anul 1999 inspector bisericesc și din anul 2000 consilier patriarhal în cadrul Sectorului social-filantropic al Administrației Patriarhale. Din anul 2002 a fost chemat la înalta treaptă a arhieriei, ca Episcop-vicar patriarhal, perioadă în care a coordonat, ca delegat al Patriarhului României, Cancelaria Sfântului Sinod și sectoarele Relații bisericești și interreligioase, Comunități externe și Social-filantropic, iar din anul 2009 a fost ales secretar al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și secretar al Sinodului Permanent, reprezentând Biserica Ortodoxă Română și pe Întâistătătorul ei la numeroase evenimente și activități bisericești, la nivel național și internațional.

Arhipăstorul unei eparhii - slujitor al lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor

Cuvântul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel adresat cu prilejul întronizării Înaltpreasfințitului Părinte Ciprian ca Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei, duminică, 10 martie 2013

In Biserica Ortodoxă, slujba de întronizare a noului arhipăstor al unei eparhii este plină de semnificații teologice și duhovnicești, fiind de fapt momentul prin care noul arhipăstor al unei eparhii, în urma alegerii de către Sfântul Sinod, este recunoscut în mod public și solemn de Biserică în noua demnitate și arătat sau prezentat clerului și credincioșilor încredințați lui spre păstorie.

Solemnitatea slujbei, departe de a fi doar o simplă ceremonie formală, în care sunt prezentate însemnele rangului noului arhiepiscop, *este menită de fapt să evidențieze rolul de părinte duhovnicesc, de învățător și slujitor al dreptei credințe și al uni-*

tății Bisericii, pe care noul arhipăstor îl va avea în eparhia încredințată lui spre păstorie.

Slujba de întronizare conține *o rugăciune de mulțumire și cerere rostită în timpul Sfintei Liturghii și o doxologie (tropar) la sfârșitul Sfintei Liturghii*, deoarece prin Sfânta Liturghie se realizează cea mai vie legătură duhovnicească a lui Hristos cu Biserica Sa, cea mai bogată comunicare și cea mai intensă comuniune dintre Hristos, Capul Bisericii, și Biserica Sa, care este Trupul Său tainic sau mistic. Prin aceasta se vede că întronizarea arhipăstorului unei eparhii nu este un simplu ritual sau o simplă tradiție formală, ci este un eveniment și un moment sfânt din însăși viața Bisericii,

în legătura ei vie cu Hristos Domnul, Care, după ce a trimis pe Apostolii Săi în lume să învețe, să boteze și să păstorească toate popoarele (cf. Matei 28, 19), a spus: *„Iată, Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului“* (Matei 28, 20). Rugăciunea de mulțumire și cerere este adresată Mântuitorului Iisus Hristos, Arhiereul Cel veșnic, ca să ajute pe noul arhipăstor *„pentru a spori în dreapta credință, în dragostea cea către Dumnezeu și către aproapele și în toate faptele cele bune“*.

După sfârșitul Sfintei Liturghii, slujba de întronizare continuă cu citirea *Gramatei mitropolitane*, documentul oficial de recunoaștere și de prezentare a noului chiriarh, prin care acesta primește oficial, în public,

investirea sau confirmarea canonică de păstorire a noii eparhii, pentru care a fost ales arhipăstor de către Sfântul Sinod. Apoi îi sunt acordate în mod solemn însemnele arhiepiscopale, iar noul arhipăstor este așezat în *tronul chiriarhal*. În timpul ceremoniei de întronizare, noul arhiepiscop primește: *mantia arhierescă, crucea pectorală, engolpionul, camilafca și cârja arhierescă*, fiecare având o semnificație aparte:

Mantia arhierescă, de culoare roșiatică, amintește de jertfa lui Hristos, „*Cel îmbrăcat în veșmânt stropit cu sânge*“ (Apocalipsa 19, 13), și simbolizează o *lucrare cerească sau îngerească*. Ea este *haina de arhipăstor, învățător și slujitor al eparhiei* în lucrarea de păzitor și călăuzitor al oamenilor pe calea mântuirii, împreună cu îngerii păzitori și călăuzitori trimiși de Dumnezeu în lume. Sfântul Simeon al Tesalonicului spune că mantia este „*darul lui Dumnezeu Cel purtător de grijă, cuprinzător și acoperitor*“. Iar Sfântul Gherman al Constantinopolului spune că râurile sau pliurile mantiei înseamnă „*învățăturile ce izvorăsc neconținut din cele două Legi*“, Vechiul și Noul Testament, „*care trebuie să izvorască deplin din mintea și gura arhierelui*“.

Crucea pectorală simbolizează *crucea lui Hristos*, fiind semn al biruinței Lui asupra păcatului și a morții, dar și simbol al lucrării jertfelnice a *Păstorului cel bun* pentru mântuirea oamenilor. Ea aduce aminte de cuvintele Domnului Hristos: „*Cel ce voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie*“ (Marcu 8, 34), de îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „*Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda decât în crucea Domnului nostru Iisus Hristos!*“ (Galateni 6, 14), dar și de cuvintele Bisericii: „*Iată, prin Cruce a venit bucurie la toată lumea!*“ (Slujba *Utreniei de Duminică*).

Engolpionul, după Sfântul Simeon al Tesalonicului, simbolizează „*pecetea și mărturisirea credinței cea din inimă*“, având zugrăvită pe el icoana Mântuitorului Hristos purtând Evanghelia pe brațul stâng, lângă inimă - *Evanghelia iubirii* -, iar cu mâna dreaptă binecuvântând; sau purtând globul pământesc, arătând că El este *Pantocratorul, Atotțiitorul și Mântuitorul lumii*. Atunci când pe engolpion se află imprimată icoana Maicii Domnului, aceasta simbolizează „*puterea mijlocitoare și ocrotitoare a Preacuratei, căreia i se încredințează arhierelui*“, ea fiind Mama Arhierelui Hristos, apărătoarea, protectoarea și călăuzitoarea tuturor arhie-

reilor și a întregului cler. Totodată, engolpionul simbolizează și marea responsabilitate a arhierelui în Biserica lui Hristos, *zidită pe temelii Sfînților Apostoli* (cf. Efeseni 2, 20), întrucât lui, ca următor și moștenitor al aceluiași, dar și har dumnezeiesc, i se încredințează grija pentru Biserică, precum odinioară ucenicului iubit, Ioan, Iisus i-a încredințat-o pe Mama Sa (cf. Ioan 19, 26-27), ea fiind icoana vie a Bisericii, care arată lumii pe Hristos. Astfel, se vede că noul arhierie primește de la Însuși Hristos responsabilitatea de a păstori eparhia sau Biserica locală, deoarece „*nimeni nu-și ia singur cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu*“ (Evrei 5, 4).

Cârja arhierescă amintește de *toiagul de sprijin* pentru călători (Facere 32, 10), *păstori* (Ieșire 4, 2) și *nobili* (Facere 38, 18), dar și de *toiagul lui Aaron* (Numeri 17 și Evrei 9, 4), Arhierie al Vechiului Testament, care însă prefigura pe Arhierieul veșnic Hristos, despre Care *cartea Apocalipsei* spune: „*Se numește Credincios și Adevărat și judecă și Se războiește întru dreptate (...) și este îmbrăcat în veșmânt stropit cu sânge și numele Lui se cheamă Cuvântul lui Dumnezeu (...) și El îi va păstori cu toiag de fier*“ (Apocalipsa 19, versetele 11, 13 și 15) ca un păstor drept. Pe scurt, cârja arhierescă simbolizează demnitatea, dreptatea și responsabilitatea arhipăstorului de suflute, care va da seamă în fața Dreptului Judecător pentru cei încredințați lui spre păstorire părintească pe calea mântuirii, după cum îndeamnă Sfântul Apostol Pavel, zicând: „*Ascultați pe mai-marii voștri și vă supuneți lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea de ele seamă*“ (Evrei 13, 17). De aceea, cârja arhierescă este numită în cartea *Arhiericon: toiag de sprijin și întărire* - pentru cei ascultători, iar pentru cei neascultători și nestatornici - *toiag de deșteptare și îndreptare*.

Toate aceste mari responsabilități ale arhipăstorului unei eparhii, exprimate simbolic de însemnele pastorale arhieresti, *pot fi împlinite numai cu ajutorul harului lui Dumnezeu și prin conlucrarea arhipăstorului cu clerul și credincioșii din eparhie, precum și prin consultarea și conlucrarea lui cu ierarhii Sfântului Sinod*.

Arhipăstorul are deci datoria sfântă de a păstra cu fidelitate integritatea mesajului evanghelic (cf. 1 Timotei 6, 20; 1, 3 ș.u.; 2 Timotei 3, 14) și de a lucra, *cu timp și fără timp*, pentru a binevesti și a face roditoare

credința apostolică (cf. 2 Timotei 4, 1-4).

Această mare responsabilitate de a veghea permanent ca dreapta credință mântuitoare a Bisericii să fie păstrată de către tot clerul și toți credincioșii din eparhie explică de ce Biserica pomenește pe episcop în timpul Sfintei Liturghii și în toate rugăciunile ei, cerând lui Dumnezeu: „*dăruiește-l sfintelor Tale Biserici în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelungat în zile, drept învățând cuvântul adevărului Tău!*“ (cf. 2 Timotei 2, 15).

Comuniunea sau legătura permanentă a preoților, diaconilor și credincioșilor din toate parohiile, precum și a monahilor și monahiilor din mănăstiri și schituri cu arhipăstorul lor canonic este semnul sau *dovada menținerii acestora în dreapta credință și în comuniunea Bisericii universale de azi, din toate timpurile și din toate locurile*.

Episcopul sau Arhiepiscopul, ca arhipăstor și bun chivernisitor al eparhiei încredințate lui de Dumnezeu spre păstorire și reprezentant al ei în Sfântul Sinod, trebuie să-i adune pe toți păstoriții în comuniunea lui Hristos, fiind păzitorul unității eparhiei sale.

Episcopul sau Arhiepiscopul este arhipăstor pentru eparhia sa, dar în același timp el este *coliturghisitor, coresponsabil și împreună-slujitor în și pentru Biserica cea una, sfântă, sobornicească și apostolească a lui Hristos*. El este întâiul slujitor al lui Hristos pentru oameni în eparhia sa, înțelegându-se nu ca fragment dintr-un întreg, ci ca o *epifanie* sau *manifestare* într-un loc și un timp anume a Bisericii sobornicești sau universale a lui Hristos din toate timpurile și toate locurile, după cum Hristos-Domnul nu este parțial sau fragmentar prezent în Sfânta Euharistie, ci întreg prezent în fiecare părticică din Sfânta Euharistie, pe care o primește cel ce se împărtășește, potrivit făgăduinței Sale: „*Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne întru Mine și Eu întru El*“ (Ioan 6, 56).

De aceea, *autonomia și libertatea pe care o are fiecare episcop în eparhia sa nu trebuie să devină nici izolare, nici autarhie și nici autosuficiență, ci responsabilitate maximă, grijă părintească permanentă și dăruire de sine totală pentru cei păstoriți de el, asemenea lui Hristos, Păstorul cel bun* (cf. Ioan 10, 11).

Marea demnitate și responsabilitate de a mărturisi și sluji, prin cuvânt și faptă, prezența și lucrarea lui Hristos *Marele-Preot* sau *Arhierieul veșnic* în Biserica Sa explică de ce episcopul a fost numit încă din

primele veacuri ale Bisericii „om al lui Dumnezeu“ (cf. 1 Timotei 6, 11), „slujitor al lui Hristos și iconom al tainelor lui Dumnezeu“ (cf. 1 Corinteni 4, 1), învrednicindu-se de însoțirea cinstă, ca unul ce se ostenește „cu cuvântul și cu învățătura“ (1 Timotei 5, 17).

Asemenea lui Hristos, Păstorul cel bun, slujitorii Lui trebuie să păstorească cu dragoste părintească pe cei încredințați lor, după cum ne învață Sfinții Apostoli Petru și Pavel, zicând: „Păstoriți turma lui Dumnezeu dată în paza voastră, cercetând-o nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru câștig urât, ci din dragoste; nu ca și cum ați fi stăpâni peste Biserici, ci pilde făcându-vă turmei. Iar când Se va arăta Mai-Marele păstorilor, veți lua cununa cea neveștejită a mării“ (1 Petru 5, 1-4; vezi și 1 Timotei 4, 12-13; Tit 2, 7).

Sfinții Părinți ai Bisericii ne arată principalele virtuți ale slujirii arhieresti: știința teologică, înțelepciunea practică, viața virtuoasă, simțul dreptății, smerenia, curajul, dărnicia, iubirea părintească dezinteresată, spiritul de sacrificiu, blândețea, răbdarea, ospitalitatea și respectul pentru fiecare om.

Mărturisitor și slujitor al Evangheliei iubirii milostive a lui Hristos, păstorul și părintele duhovnicesc al eparhiei trebuie să fie solidar cu cei bolnavi, bătrâni săraci, orfani, îndoliați, singuri și neajutorați.

Demnitatea slujirii de arhipăstor în eparhie este sfântă și mare, iar sarcinile ei sunt multiple, mai ales într-o lume aflată în criză spirituală și materială. Însă, **multele lucrări ale slujirii pastorale ne îndeamnă să ne apropiem, prin rugăciune, trăire și lucrare, mai mult de Hristos-Capul Bisericii, de Sfânta Treime și de toți Sfinții lui Dumnezeu, pentru a primi ajutorul lor, spre folosul celor mulți.**

Astăzi, prin voia lui Dumnezeu, împreună cu întreaga Biserică Ortodoxă Română, cu clerul și credincioșii din Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei în special, sărbătorim întronizarea Înaltpreasfințitului Părinte Ciprian ca Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei.

**Înaltpreasfinția Voastră,
Înaltpreasfințite Părinte Arhiepiscop
Ciprian,**

Comoara de mare preț, adică dreapta credință și dreapta viețuire în Hristos din Eparhia Buzăului și Vrancei, a fost păstrată din generație în generație, prin râvna,

priceperea și osteneala multor vrednici episcopi înaintași ai Înaltpreasfinției Voastre, care au îndrumat pe calea mântuirii și a sfințeniei poporul nostru român de pe aceste plaiuri.

Urmând pilda lor, suntem încredințați că veți împlini în primul rând **datoria sfântă și mare de a apăra și promova dreapta credință a ierarhilor mărturisitori și cărturari, a marilor voievozi jertfelnici, a cuvioșilor și cucernicilor slujitori ai sfințelor altare și a credincioșilor statornici în Ortodoxie.**

De asemenea, avem convingerea că veți înmulți faptele iubirii milostive, despre care ne vorbește Evanghelia acestei Duminici, continuând și amplificând lucrarea social-filantropică din Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei. Totodată, cunoaștem că doriți să intensificați viața duhovnicească din mănăstiri și parohii, precum și activitatea culturală a eparhiei.

Calitățile teologice și administrative deosebite pe care le-ați dovedit în slujirea ca Episcop-vicar patriarhal vreme de aproape 11 ani ne îndreptățesc speranța că lucrarea pe care o începeți astăzi va fi o lucrare binecuvântată de Dumnezeu și foloșitoare Bisericii.

Vă adresăm părintești și frățești urări de sănătate, de pace și bucurie, într-un mulți și binecuvântați ani, rugându-ne Domnului nostru Iisus Hristos să dăruiască, pentru rugăciunile Sfântului Mucenic Ciprian din Corint, pe care îl prăznuim astăzi, harul Său cel sfânt și mântuitor Înaltpreasfinției Voastre, tuturor clericilor și credincioșilor din Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei, precum și tuturor celor care vă vor sprijini în activitatea sfântă pe care o împliniți.

Ca semn de prețuire pentru viitoarea activitate liturgică și pastorală a Înaltpreasfinției Voastre, pentru ostenitorii Centrului eparhial și pentru slujitorii și închinătorii acestei noi, mari și frumoase Catedrale arhiepiscopale din Buzău, oferim în dar o Sfântă Evanghelie nouă, tipărită și ferecată la Tipografiile și Atelierele Patriarhiei Române.

Cu multă bucurie, Vă încredințăm, Înaltpreasfinția Voastră, de sprijinul nostru personal și al ierarhilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în lucrarea sfântă la care ați fost chemat, spre slava Preasfintei Treimi, binele Bisericii noastre și mântuirea celor binecredincioși!

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Simpozionul la Iași

La Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae“ din Iași au avut loc, în perioada 23-25 mai 2013, lucrările

Simpozionului internațional „Dumitru Stăniloae“. În cadrul întâlnirii, profesori universitari, teologi și sociologi de renume din țară și străinătate au dezbătut tema „Laicii și misiunea creștină: realitate istorică, vocație personală, necesitate eclezială“.

Evenimentul a debutat joi, 23 mai, în Sala „Dr. Iustin Moiescu“ a Centrului eparhial Iași, în prezența Înaltpreasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. După cuvântul de deschidere al pr. prof. dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie din Iași, au urmat mesajul rostit de reprezentantul Universității „Al. I. Cuza“ din Iași, prof. univ. dr. prorector Dumitru Luca, și cuvântul Înaltpreasfințitului Mitropolit Teofan, intitulat „Preoția împărătească sau slujirea laicilor în Biserică“.

internațional „Dumitru Stăniloae”

În continuare, a urmat cuvântul profesorului Rémi Gounelle, decanul Facultății de Teologie Protestantă din Strasbourg, care a prezentat lucrarea „Responsabilitatea laicilor. Reforma și Sfinții Părinți”, în care a vorbit despre viziunea protestantă a slujirii în Biserică.

După sesiunea de deschidere a lucrărilor, în Aula Bibliotecii Centrale Universitare din Iași, a avut loc un concert de muzică religioasă, susținut de Corul bărbătesc „Mitropolitul Iosif Naniescu”. Cu această ocazie, a fost lansat și CD-ul aniversar „Să mulțumim Domnului”, ce

cuprinde selecțiuni din concertele susținute de corul ieșean în cei cinci ani de activitate.

Lucrările simpozionului au continuat vineri, 24 mai, în „Sala Coloanelor” a Facultății de Teologie ieșene, unde au prezentat lucrări diac. Andrey Kuraev, din Rusia, prof. David Bouma, din Cehia, prof. Pablo Argarate, din Austria, pr. prof. Gheorghe Popa, prof. Dan Chițoiu, de la Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, precum și alți profesori de la Facultatea de Teologie din Iași și reprezentanți de la celelalte facultăți de

teologie din țară.

Sâmbătă, 25 mai 2013, în cadrul simpozionului, au susținut prelegeri: pr. prof. univ. dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași, și dr. Pavel Chirilă, de la Asociația „Christiana”.

În următoarea perioadă, toate prezentările susținute în cadrul manifestării științifice vor fi incluse într-un volum. Prima ediție a Simpozionului internațional „Dumitru Stăniloae” s-a încheiat cu un pelerinaj la cele mai cunoscute mănăstiri din Arhiepiscopia Iașilor. **(Tudorel Rusu)**

Moaște din Bulgaria cinstate în Țara Bârsei

Inaltpreasfințitul Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, a oficiat Sfânta Liturghie în Duminica Mironosițelor la Biserica „Schimbarea la Față” din Codlea, județul Brașov. La această biserică, o delegație din Bulgaria, condusă de Înaltpreasfințitul Ambrozie, Mitropolit de Durostorum, a adus spre închinare fragmente din moaștele Sfântului Ioan Botezătorul și ale Sfântului Apostol Andrei, precum și o părticică din lemnul Sfintei Cruci.

Credincioșii din Țara Bârsei au avut posibilitatea să cinstească odoarele sfinte în perioada 17-21 mai și să participe la slujbe-

le religioase oficiate în aceste zile. Momentul central din cadrul manifestărilor a fost Sfânta Liturghie arhierescă din Duminica Mironosițelor, săvârșită de IPS Mitropolit Laurențiu și IPS Mitropolit Ambrozie, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, din care au făcut parte protopopul de Bran-Zărnești, Gheorghe Colțea, preoții slujitori la biserica brașoveană și alți slujitori de la parohiile din împrejurimi. Sărbătoarea duhovnicească s-a încadrat în manifestările culturale și religioase ale „Zilelor Codlei”, eveniment organizat de primărie. Credincioșii au participat în număr mare la Sfânta Liturghie, iar răspunsurile liturgice au fost date de Grupul vocal

„Anatoly” din Brașov.

IPS Mitropolit Ambrozie a subliniat legăturile de prietenie și cele spirituale dintre poporul bulgar și cel român, arătând că „Dunărea nu desparte cele două popoare ortodoxe, ci le unește”. Ierarhul din Bulgaria i-a oferit IPS Mitropolit Laurențiu o icoană a Maicii Domnului, iar la rândul său, IPS Laurențiu a mulțumit întregii delegații pentru efortul depus prin venirea la Codlea, oferindu-le albume ale Catedralei mitropolitane din Sibiu. La final, primarul din Codlea, Cătălin George Munteanu, a fost distins cu *Ordinul „Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei”*. (Ștefan Mărculeț)

Dialog luteran-ortodox la Sibiu

În perioada 24-29 mai a avut loc, la Sibiu, întâlnirea de lucru a Comitetului internațional de pregătire a celei de-a XVI-a Comisii plenare de dialog luteran-ortodox, eveniment ce va avea loc în 2015, cu tema „Taina Preoției”.

Lucrările comitetului internațional au fost găzduite de Biserica Evanghelică Luterană din Sibiu. Din delegația ortodoxă condusă de Înaltpreasfințitul Ghenadie, Mitropolit de Sassima, au făcut parte Înaltpreasfințitul Isaia, Mitropolit de Tamassos și Oreini (Cipru), reprezentanți ai Patriarhiei Ierusalimului și ai Bisericilor din Rusia, România și Grecia. „Din partea Federației Bisericilor Luterane participă șapte delegați din diferite țări, iar de anul trecut, această delegație luterană este condusă de Episcopul Christoph Klein, care ne-a și invitat la Sibiu pentru a ține aceste lucrări. Ne-am bucurat mult că aceste lucrări au loc aici și sperăm să finalizăm ceea ce ne-am propus“, ne-a spus pr. dr. Viorel Ioniță, reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române în acest comitet și director în cadrul Conferinței Bisericilor Europene.

Membrii comitetului internațional au participat sâmbătă, 25 mai, la slujba Vecerniei cu Litie, oficiată de Preasfințitul Andrei Făgărășeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, în Catedrala mitropolitană.

Înaltpreasfințitul Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, a transmis mesajul de binecuvântare al Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, apoi a vorbit despre bunele relații ecumenice de la Sibiu, despre personalitatea Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, vechimea Facultății de Teologie Ortodoxă și unicitatea Catedralei mitropolitane.

„Vă mulțumim pentru onoarea făcută de a ne include și pe noi în programul dumneavoastră deosebit. Vă asigurăm că sunteți într-un mediu prielnic dialogului teologic, mai ales că ecumenismul, prietenia și împreună-lucrarea Bisericilor din întreaga lume trebuie desăvârșite prin astfel de întâlniri“, a spus IPS Mitropolit Laurențiu. Mulțumirile comitetului de dialog luterano-ortodox au venit atât din partea IPS Mitropolit Isaia, cât și a Episcopului luteran Christoph Klein. Vizita s-a încheiat cu o recepție la Reședința mitropolitană. Dialogul dintre Bisericile Ortodoxe și Federația Mondială Luterană a început în 1961, iar întâlniri ale comisiei plenare au avut loc periodic. (Ștefan Mărculeț)

Ambasadorul Macedoniei în vizită la Sibiu

Noul Ambasador al Republicii Macedonia în România, Excelența Sa Pande Lazarevski, a vizitat Centrul eparhial de la Sibiu, unde a aflat mai multe despre vechea Mitropolie a Ardealului, despre Facultatea de Teologie și despre spiritualitatea ortodoxă românească.

Oaspetele de seamă a fost întâmpinat miercuri, 29 mai, de Înaltpreasfințitul Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului. În cursul vizitei, Ambasadorul Macedoniei s-a închinat moaștelor Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei, aflate în Catedrala mitropolitană. Ambasadorul Macedoniei a mai poposit în cursul aceleiași zile și la sediul Prefecturii din Sibiu, unde a avut o întâlnire protocolară cu prefectul Ovidiu Sitterli și președintele Consiliului Județean, Ioan Cindrea.

Excelența Sa a avut posibilitatea ca, în cursul vizitei de la Centrul eparhial, să afle mai multe despre istoria Mitropoliei Ardealului, înființată de Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, despre Catedrala mitropolitană, copie a celebrei Biserici „Sfânta Sofia“ de la Constantinopol, și despre activitățile pastoral-misionare din cadrul eparhiei.

IPS Mitropolit Laurențiu l-a primit apoi pe ambasador la Reședința mitropolitană, unde a avut loc o discuție despre prietenia dintre cele două popoare ortodoxe, român și macedonean, despre legăturile istorice dintre cele două state și mai ales despre legăturile bisericești existente între Bisericele Ortodoxe din cele două țări.

Parteneriat cu Facultatea de Teologie din Skopje

Aflat în vizită oficială în Transilvania, Excelența Sa Pande Lazarevski a dorit să cunoască mai bine această parte a României, cu o istorie deosebită, și să evalueze posibilitatea de a crea noi legături economice și socio-culturale între Macedonia și țara noastră. „Excelența Sa dorește să cunoască toate județele țării și instituțiile de seamă de aici, între care și Biserica. Este interesat să cunoască spiritualitatea românească și ne-am bucurat să întâlnim un om credincios. A vizitat Universitatea «Lucian Blaga» din Sibiu și am căzut de acord în privința semnării unui parteneriat între Universitatea din Skopje și cea de la Sibiu, în special între Facultatea de Teologie Ortodoxă din orașul nostru și cea din capitala Macedoniei“, ne-a explicat IPS Mitropolit Laurențiu.

Ierarhul i-a oferit în dar oaspetelui un album cu fotografii și

informații despre Catedrala mitropolitană, cărți și o icoană a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna. Excelența Sa i-a oferit la rându-i daruri ierarhului și a consemnat vizita sa la Sibiu în cartea de aur de la Reședința mitropolitană. (Ștefan Mărculeț)

O nouă poartă a cerului în Țara Năsăudului

Mii de credincioși din toată Valea Someșului, precum și din întreaga țară au participat vineri, 10 mai 2013, de Izvorul Tămăduirii, la târnosirea bisericii mari cu hramul „Izvorul Tămăduirii” a Mănăstirii Salva, județul Bistrița-Năsăud. Slujba târnosirii bisericii, a cărei piatră de temelie a fost pusă în 1996 de vrednicul de pomenire Mitropolit Bartolomeu, a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, împreună cu un sobor de ierarhi, din care au mai făcut parte: Înaltpreasfințitul Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei, Preasfințitul Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, Preasfințitul Vasile Someșeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. IPS Mitropolit Andrei a citit mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, transmis cu ocazia târnosirii, pe care îl redăm în continuare.

I naltpreasfinția Voastră,

**Preasfințiile Voastre,
Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Preacuvioasă Maică Stareță,
Preacuvioase Maici,
Onorate Oficialități și Dreptmăritori
Creștini,**

Cu vrerea Tatălui, cu ajutorul Fiului și cu împreună-lucrarea Preasfântului Duh s-a ctitorit **Mănăstirea de la Salva**, din Țara Năsăudului. Hramurile bisericii sunt „Izvorul Tămăduirii” și „Sfinții Martiri

Năsăudeni”, de la a căror mucenicie se împlinesc anul acesta 250 de ani.

Construcția începută în anul 1996, pe timpul vrednicului de pomenire Mitropolit Bartolomeu Anania, s-a ridicat cu multă trudă de către soborul de maici, având-o în frunte pe stavrofora Emanuela Moisa. La ridicarea *Mănăstirii Salva* au ajutat și unii demnitari de stat, precum și mulți credincioși, pe care Dumnezeu îi va răsplăti cu darurile Sale cerești.

Locul unde este construită mănăstirea amintește de mărturisirea jertfelnică a credinței ortodoxe, când aici a fost zdrobit cu roata moș Tânase Todoran din Bichigiu și au fost uciși încă alți trei mărturisitori, în

anul 1763. Credința lor puternică și curajul lor vor rămâne întipărite în memoria urmașilor, mai ales după ce Biserica Ortodoxă Română i-a trecut în rândurile sfinților din calendar, cu zi de pomenire în 12 noiembrie.

Pe terenul donat de credincioasa Varvara Cotuțiu, în anul 1996, s-a pus piatra de temelie pentru noua biserică, spre a fi „ctitorie pentru veșnicie”.

Avem credința și nădejdea că „Izvorul Tămăduitor” al lui Hristos și al Maicii Domnului, pentru rugăciunile Sfinților Năsăudeni, va alina multe dureri și va aduce multă mângâiere în sufletele credincioșilor care aleargă la acest lăcaș de închinare.

Invitat fiind să târnosesc această frumoasă biserică, ea fiind **o nouă poartă a cerului în Țara Năsăudului**, aş fi venit cu bucurie, dar multele responsabilități de la Patriarhia Română nu mi-au îngăduit să fiu prezent fizic la acest moment solemn. Cu sufletul însă sunt în rugăciune cu toți cei prezenți la acest sfânt și mare eveniment.

În comuniune spirituală frățească și părintească, chemăm ajutorul Maicii Domnului cu rugăciunea pe care ne-o oferă condacul sărbătorii de astăzi: *Din izvorul tău cel neseecat, ceea ce ești de Dumnezeu dăruită, îmi dăruiești mie, izvorând pururi, curgerile harului tău mai presus de cuvânt.*

Cu multă prețuire, vă felicităm pe toți pentru lucrările de mare valoare și semnificație realizate aici și ne rugăm lui Dumnezeu Cel în Treime lăudat să vă răsplătească credința și iubirea jertfelnică, hărnicia și dărnicia, să vă dăruiască pace și bucurie, sănătate și mântuire, precum și mult ajutor în viață, întru mulți și fericiți ani!

Cu dragoste în Hristos și părintească binecuvântare,

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Simpozion internațional la Mănăstirea Tismana

Timp de două zile, teologi, cercetători, istorici și oameni de carte din țară și de peste hotare s-au întrunit la Mănăstirea Tismana pentru a discuta despre „Dimensiunea istorică și religioasă a domniei Sfântului Constantin cel Mare și receptarea ei în actualitate”. Sub genericul „Paradigma creștină a unei Europe unite”, în zilele de miercuri și joi, 29-30 mai, Lavra Sfântului Nicodim din Tismana a găzduit un simpozion internațional dedicat evaluării științifice a perioadei constantiniene.

Evenimentul a fost organizat de Facultatea de Teologie din Craiova, în parteneriat cu Arhiepiscopia Craiovei și Consiliul Județean Gorj, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei.

Simpozionul a debutat miercuri, 29 mai, în sala de ședințe a arhondaricului Mănăstirii Tismana, prin cuvântul de binecuvântare al IPS Mitropolit Irineu. Au fost prezenți Preasfințitul Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, pr. acad. univ. dr. Mircea Păcurariu, Ion Călinoiu, președintele Consiliului Județean Gorj, precum și numeroși profesori de teologie, preoți și cercetători din țară și de peste hotare. Mitropolitul Olteniei a subliniat necesitatea abordării aspectelor legate de viața și realizările celor doi mari sfinți ai Ortodoxiei și a cinstirii lor.

Înainte sesiunii de prelegeri, Editura „Mitropolia Olteniei” a lansat cele mai noi apariții ale sale, două stickuri muzicale, unul dintre ele în formă de amforă, cuprinzând fragmente din slujba Sfinților Împărați, și cel de-al doilea, dedicat Sfintei Mucenițe Tatiana diaconița, în interpretarea membrilor grupului psaltic al Catedralei mitropolitane „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” din Craiova. După prezentarea oficială, psalții craioveni au interpretat un buchet de cântări, imprimate pe aceste discuri noi.

Prima sesiune a comunicărilor moderată de pr. prof. acad. dr. Mircea Păcurariu a fost deschisă de PS Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, care a vorbit despre Sfânta Cruce și rolul ei în viața credincioșilor de ieri și de azi. PS Sebastian, Episcopul Slatinei și Romanaților, a dezvoltat tema *Omul între libertate și dragoste, ca daruri ale lui Dumnezeu*.

În cea de-a doua parte a zilei au mai vorbit prof. univ. dr. Eugen Onicov și pr. lect. univ. dr. Viaceslav Ciorbă, de la Academia de Teologie Ortodoxă din Chișinău, Republica Moldova; pr. lect. univ. dr. Radu Tascovici - Facultatea de Teologie

din Pitești; pr. lect. univ. dr. Sergiu Popescu - Facultatea de Teologie din Craiova; prof. univ. dr. Gheorghe Dănișor - Facultatea de Drept din Craiova; prof. univ. dr. Dinică Ciobotea - Facultatea de Istorie din Craiova; pr. prof. univ. dr. Constantin Pătuleanu - Facultatea de Teologie din Craiova, cercetătorul Toma Rădulescu, pr. lect. univ. dr. Gabriel Gârdan - Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca etc.

Toate comunicările prezentate vor fi așezate într-un volum tradus într-o limbă de circulație internațională și publicat la Editura „Mitropolia Olteniei”. **(Diac. Ioniță Apostolache)**

Simpozion național de teologie la Mănăstirea Timișeni-Șag

Cu binecuvântarea Înalt-preasfințitului Nicolae, Mitropolitul Banatului, și în prezența Preasfințitului Paisie Lugojeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, s-a desfășurat, în perioada 17-18 mai, Simpozionul național de teologie *Sfântul Constantin cel Mare, teologie politică și hagiografie în Bizanțul timpuriu* la Mănăstirea Timișeni-Șag din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei. Evenimentul academic a fost organizat de Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara și a avut ca parteneri Mitropolia Banatului și Universitatea de Vest din Timișoara.

Lucrările simpozionului s-au desfășurat în sala de festivități a mănăstirii și au participat cadre didactice din centrele universitare Arad, Alba-Iulia, Craiova, Iași, Oradea, Reșița, Sibiu și Timișoara, precum și studenți teologi.

„Acest eveniment științific se înscrie în seria manifestărilor dedicate *Anului omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena* cu ocazia împlinirii a 1.700 de ani de la *Edictul de la Milano*. Oaspeții din celelalte eparhii s-au bucurat de primirea și dragostea noastră. Temele au fost interesante, atât pentru profesorii participanți, cât și pentru studenții teologi prezenți. Lucrările acestui simpozion vor fi cumulate și publicate într-un volum consacrat isto-

riei și spiritualității bizantine“, a precizat Preasfințitul Paisie Lugojeanul. Obiectivul general al simpozionului a fost acela de a explora originile și semnificațiile teologice ale tradiției bizantine. „Sfântul Constantin cel Mare reprezintă un reper important pentru istoria Bisericii creștine, deoarece, prin intermediul politicii sale imperiale, el a determinat una din cele mai profunde schimbări ale Antichității târzii. Având în vedere caracterul interdisciplinar al simpozionului, lucrările au abordat Bizanțul tim-

puriu din perspective istorice, teologice, spirituale, politice și hagiografice. Au fost surprinse strategiile politice ale Împăratului Constantin cel Mare și consecințele demersurilor sale, implicările sale în plan teologic, conflictul arian, elementele de hagiografie și spiritualitate și în general de tot ceea ce ține de teologia Bizanțului timpuriu“, ne-a declarat lect. dr. Daniel Lemeni, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Timișoara. **(Diac. Marius Mircia, Valentin Birău)**

Arhiepiscopia Târgoviștei, partener în cadrul unui proiect de combatere a consumului de alcool

Arhiepiscopia Târgoviștei a desfășurat în perioada 18 aprilie - 18 mai, prin intermediul Centrului Social Creștin, în parteneriat cu Centrul Antidrog Dâmbovița, Direcția de Asistență Socială Târgoviște și Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, un proiect de prevenire a consumului de alcool, intitulat *Cântărești riscurile consumului de alcool?*. Proiectul constă în popularizarea efectelor negative, pe care abuzul de alcool le poate avea asupra omului din punct de vedere fizic, psihic, relațional, vocațional și spiritual.

Proiectul cuprinde atât activități speci-

fice de prevenire secundară a efectelor consumului de alcool, cât și acțiuni de informare a populației cu privire la serviciile integrate oferite consumatorilor de alcool, de către CPECA Dâmbovița și Centrul Social Creștin al Arhiepiscopiei Târgoviștei. Cu sprijinul financiar al Centrului eparhial a fost tipărit un pliant cu informații asupra riscurilor consumului de alcool, în 1.500 exemplare, pe care voluntari ai Centrului Antidrog și voluntari ai Centrului Social Creștin l-au distribuit tinerilor din municipiul Târgoviște. Proiectul va continua și în perioada următoare, inclusiv prin intermediul parohiilor din eparhie, unde se vor

disemina informații cu specific antidrog și antialcool.

Menționăm că Arhiepiscopia Târgoviștei derulează mai multe proiecte specifice pe prevenire, în colaborare cu Centrul Antidrog Dâmbovița ori cu alte instituții, precum și cu Inspectoratul Județean de Poliție Dâmbovița, pe tema prevenirii violenței, Crucea Roșie Dâmbovița etc. Acestea se înscriu în strategia social-filantropică a eparhiei de răspândire a valorilor evanghelice și de eradicare a comportamentelor negative, cu mare impact social. **(Biroul de presă al Arhiepiscopiei Târgoviștei)**

Moaștele Sfântului Grigorie Dascălul, în Arhiepiscopia Râmnicului

Delegația care a însoțit racla cu moaștele Sfântului Grigorie Dascălul, condusă de Înaltpreasfințitul Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, și de Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicear al Arhiepiscopiei Bucureștilor, a fost întâmpinată la Centrul eparhial, sâmbătă, 20 aprilie, de către Înaltpreasfințitul Gherasim, Arhiepiscopul Râmnicului, împreună cu Preasfințitul Emilian Lovișteanul, Episcop-vicear al Eparhiei Râmnicului, înconjurat de un numeros sobor de preoți, diaconi, monahi și monahii. Alături de alesul sobor, la acest eveniment au mai luat parte elevi seminariști, preoți și credincioși din oraș și din împrejurimi.

După primirea oficială, sfintele moaște au fost purtate în procesiune spre Catedrala arhiepiscopală „Sfântul Nicolae“, unde au fost așezate la loc de cinste spre închinare, într-un baldachin special amenajat în fața sfântului lăcaș. Cu acest prilej, IPS Gherasim a rostit un cuvânt de bun venit adresat delegației care a însoțit sfintele moaște: „Am așteptat cu emoție sfântă această mângâiere duhovnicească a Sfântului Ierarh Grigorie Dascălul în eparhia noastră. Este un har deosebit pentru noi toți. Este o zi cu totul aparte. De aceea, pe toți cei care ați lăsat fratele sau casa și ați venit să vă rugați împreună cu noi, Bunul Dumnezeu să vă răsplătească și Sfântul Grigorie să vă păzească. Mulțumim Preafericitului Părinte Patriarh Daniel pentru că a binecuvântat pelerinajul cu racla moaștelor Sfântului Ierarh Grigorie Dascălul, mulțumim Înaltpreasfinției Voastre pentru inițiativă

va de mângâiere a fiilor duhovnicești din Eparhia Râmnicului prin aducerea moaștelor Sfântului Ierarh Grigorie, dar și ierarhilor, preoților, monahilor, monahiilor și credincioșilor participanți la aceste momente duhovnicești“. IPS Părinte Irineu, Mitropolitul Olteniei, a subliniat faptul că prezența moaștelor Sfântului Grigorie în Oltenia se înscrie în preocupările de căpetenie ale Sfintei Biserici, de a aduce mângâiere și folos credincioșilor ei. „Acest pelerinaj cu sfintele moaște ale Sfântului Grigorie Dascălul se înscrie în preocupările Bisericii noastre de a aduce cât mai aproape pe sfinți în viața credincioșilor și în locurile binecuvântate de Dumnezeu, ca toată lumea să poată să se împărtășească din lucrarea Duhului Sfânt Care este în sfinți și în același timp și în Biserică“, a spus IPS Părinte Mitropolit Irineu.

Slujbele rânduite pentru acest mare eveniment au debutat la Catedrala arhiepiscopală cu Privegherea, oficiată de

PS Părinte Emilian Lovișteanul, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Răspunsurile la strană au fost date de către grupul de psalți ai Catedralei arhiepiscopale și un grup de elevi de la Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae” din Râmnicu Vâlcea, condus de pr. prof. dr. Ion Gavrilă. La final, PS Emilian a rostit un cuvânt de învățătură, în care a evidențiat dimensiunea adâncă a sfințeniei și paternitatea spirituală a vrednicului Mitropolit al Țării Românești, Sfântul Grigorie Dascălul.

Sobor de arhieriei în duminica Cuvioasei Maria Egipteanca

În duminica a V-a din Postul Mare, a Cuvioasei Maria Egipteanca, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de un sobor de arhieriei format din: IPS Părinte Irineu, Mitropolitul Olteniei, IPS Părinte Gherasim, Arhiepiscopul Râmnicului, PS Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, PS Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, și PS Părinte Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, înconjurați de preoți și diaconi, în Catedrala arhiepiscopală „Sfântul Nicolae” din Râmnic, în prezența moaștelor Sfântului Ierarh Grigorie Dascălul.

La finalul Sfintei Liturghii, Mitropolitul Olteniei, a ținut un cuvânt de învățătură, în care a elogiat viața și activitatea Sfântului Ierarh Grigorie Dascălul, Mitropolitul Țării Românești, și a evidențiat importanța pelerinajului cu sfințele moaște în viața credincioșilor ortodocși.

Moaștele Sfântului Grigorie Dascălul au rămas în catedrala din Râmnic până luni, 22 aprilie, în cursul dimineții, când delegația bucureșteană s-a îndreptat către Mănăstirea Căldărușani. (Arhid. Ioan Liviu Găman)

Simpozion științific

În perioada 15-17 mai, la Galați a avut loc Simpozionul științific internațional intitulat „2013 - Anul jubiliar al Sfinților Împărați Constantin și Elena și Anul comemorativ «Părintele Dumitru Stăniloae»”, organizat de Arhiepiscopia Dunării de Jos prin Departamentul teologic al Facultății de Istorie, Filozofie și Teologie a Universității „Dunărea de Jos”.

Simpozionul a debutat prin săvârșirea, în Catedrala arhiepiscopală din Galați, a unei slujbe de *Te Deum* de către IPS Arhiepiscop Casian, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Secțiunea I a purtat numele *Evocarea părintelui Dumitru Stăniloae* și s-a înscris în evenimentele organizate cu prilejul proclamării de către Sfântul Sinod a anului 2013 drept an comemorativ al părintelui Dumitru Stăniloae, la împlinirea a 110 ani de la naștere și a 20 de ani de la mutarea la Domnul a ilustrului profesor.

În Aula Magna a Universității „Dunărea de Jos”, Corala „Ortodoxia” a Arhiepiscopiei a susținut un concert pascal, după care IPS Casian a deschis lucrările simpozionului. În centrul expunerilor s-a aflat doamna Lidia Stăniloae, fiica părintelui profesor Dumitru Stăniloae, care a evocat chipul, personalitatea și opera tatălui său, arătând că „el a trăit pentru ceilalți și după el a rămas tot ceea ce a făcut pentru ei, pentru credință, pentru ca spiritualitatea și cultura noastră să nu se piardă”. De asemenea, „pentru el, modul de viață filocalic devenise o a doua natură”, urmărind doar gândirea și săvârșirea faptelor ziditoare pentru semenii, într-un trup în care „mândria nu avea ce căuta”. „Am învățat de la el că la temelia întregii umanități, care se înțelege ca

umanitate, și nu ca o specie animală, cu funcțiuni exclusiv biologice, stau poruncile Domnului: să nu înșeli, să fii cinstit. Ele sunt premisele oricărei aspirații către îmbunătățirea spirituală, către dobândirea chipului de drept, bineplăcut lui Dumnezeu”, a mărturisit Lidia Stăniloae.

Pr. prof. dr. Nicolae D. Necula, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, a oferit auditorilor câteva impresii despre părintele Stăniloae, deprinse de-a lungul anilor, mai întâi ca elev, apoi ca student și doctorand și în final colaborator în cadrul universitar. În continuare, lect. dr. Reinhold Gestrich, reprezentând Universitatea Protestantă din Ludwigsburg, Germania, a prezentat o recenzie a lucrării dr. Michael Weber, *Omul duhovnicesc și teologia harului, în opera părintelui Dumitru Stăniloae*. Pr. prof. dr. Ioan Vicovan, decanul Facultății de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, a făcut trecerea către cea de-a doua parte a simpozionului, cea dedicată *Anului omagial al Sfinților Împărați*, prezentând referatul cu titlul *Biserica străromână, parte a Bisericii Universale, în vremea Sfântului Constantin cel Mare*.

Joi, în cea de-a doua zi a simpozionului, a avut loc și Conferința semestrială de primăvară a preoților din Arhiepiscopia Dunării de Jos. În Catedrala arhiepiscopală din Galați, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de un sobor de preoți și diaconi, în prezența IPS Arhiepiscop Casian, a invitaților clerici și mireni de la instituții de învățământ din țară și din străinătate și a preoților din eparhie. A fost săvârșită apoi o slujbă de pomenire a fericitului întru amintire Episcop Melchisedec Ștefănescu, la împlinirea a 121 de ani de la mutarea sa la Domnul.

Secțiunea a III-a a simpozionului s-a desfășurat în sala Teatrului Muzical „Nae Leonard” din Galați, cu participarea preoților din Arhiepiscopia Dunării de Jos. Au susținut referate pr. prof. dr. Nicolae D.

internațional la Galați

Necula, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, pr. prof. dr. Adrian Gabor, de la aceeași facultate, dr. Florin Marinescu, cercetător la Institutul de Studii Neelenice din Atena, pr. lect. dr. Lucian Farcașiu, de la Facultatea de Teologie „Iarion Felea” din Arad, pr. lect. dr. Adrian Ignat, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Târgoviște, dr. Mirel Bănică, cercetător științific la Secția de Științe Istorice a Academiei Române.

Simpozionul științific internațional din Galați s-a încheiat vineri, 17 mai, iar referatele susținute se vor constitui într-un volum. (Alexandru Briciu)

Simpozion dedicat teologiei și logicii

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad a organizat în zilele de 18 și 19 aprilie, în parteneriat cu Academia Română, simpozionul intitulat „Teologie și logică”. Evenimentul a fost organizat cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului.

Festivitățile au debutat cu săvârșirea unui *Te Deum* în capela cu hramul „Cuviosul Maxim Mărturisitorul și Sfântul Mare Mucenic Mina”, după care au fost rostite cuvinte de salut în Aula Magna din partea mai multor personalități. Pr. prof. dr. Ioan Tulcan, decanul Facultății arădene de Teologie, a mulțumit oaspeților pentru prezența lor la această manifestare, care aduce mare bucurie organizatorilor deoarece „ne aflăm acum la cea de-a 31-a manifestare de acest gen aici, dar care poartă o pecete deosebită prin aceea că partener ne este Academia Română”. Tot cu acest prilej au fost apreciate eforturile inițiatorilor și organizatorilor: prof. dr. Florea Lucaci și conf. dr. Cristinel Ioja, președintele Senatului Universității „Aurel Vlaicu”, care a adus salutul conducerii universității împreună cu aprecierile acesteia pentru eforturile depuse de către corpul profesoral al facultății în ceea ce privește activitatea de cercetare științifică. Înaltpreasfințitul Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a felicitat, la rândul-i, osteneala Facultății de Teologie Ortodoxă de a produce astfel de evenimente.

Pr. prof. dr. Ștefan Buchiu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian

Patriarhul” din București, a apreciat organizarea acestui colocviu mai ales în acest an 2013, închinat în Patriarhia Română omagierii părintelui Stăniloae, cel care a iubit deopotrivă teologia și filosofia. Prof. Adrian Lemeni, de la aceeași facultate din București, a mulțumit pentru invitație, subliniind importanța acestor întâlniri academice. Au urmat salutul și conferința academicianului Alexandru Surdu, subiectul prezentării sale fiind *Logica religiei. Realizări și perspective*. Atmosfera duhovnicească a fost susținută și de interpretarea unei piese corale, adecvată perioadei postului, de corul masteranzilor, condus de conf. dr. Mircea Buta. Lucrările au continuat cu prezentarea celorlalte referate: Mihai D. Vasile, *Logica resemnificării religioase*; pr. Ștefan Buchiu, *Argumentația logică a dogmei hristologice în «Dogmatica» Sfântului Ioan Damaschin*; Ioan Biriș, *Soluții logice pentru dogmele religioase: de la Lucian Blaga la Constantin Noica*; Cosmin Dumitrescu, *Trinitatea din perspectiva logicii dialectico-speculative*; Adrian Lemeni, *Implicații epistemologice ale teoremelor lui Godel valorificate în relația dintre teologie și logică*; Dragoș Popescu, *Argumentul ontologic la Hegel*; pr. Daniel Buda, *Logica în opera Sfântului*

Eustațiu al Antiohiei; Ștefan Dominic Georgescu, *Religie și reprezentare la Hegel*; Claudiu Baci, *Conceptul de Absolut la Hegel*; Teodor Dima, *Logică și religie*; Florea Lucaci, *Interpretări logico-filosofice în cuvântările despre Dumnezeu ale Sfântului Grigorie Teologul*; Nicolae Brânzea, *Logica dogmelor*; Mihai Popa, *Imaginar istoric și discurs filosofic în «Divanul» lui Dimitrie Cantemir*; Nicolae Georgescu, *Fiorul religios în primele poezii ale lui Mihai Eminescu*; Ioan Tulcan, *Relevanța catafatismului în teologie pentru exprimarea logică a experienței Bisericii*; Ion Popescu, *Elemente de logică în epistolele pauline*; Cristinel Ioja, *Structura logico-paradoxală a dogmei hristologice în «Ambigua» Sfântului Maxim Mărturisitorul*; Sergiu Bălan, *Concepția lui Collingwood despre religie*; Marius Dobre, *Diferențe conceptuale între ortodoxism și catolicism în viziunea lui Mircea Vulcănescu*; Teofan Mada, *Raționalitatea credinței în Dumnezeu*. Toate referatele prezentate vor fi reunite într-un volum ce va fi editat în perioada următoare. Programul a cuprins, de asemenea, o vizită la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, participanții fiind oaspeții părintelui arhimandrit Teofan Mada. (Pr. Filip Albu)

Zilele credinței și culturii în Episcopia Caransebeșului, ediția a VII-a

Cu prilejul sărbătoririi hramului Catedralei episcopale din Caransebeș, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și prin bunăvoința Înaltpreasfințitului Părinte Gherasim, Arhiepiscopul Râmnicului, sâmbătă, 11 mai, au fost aduse spre închinare în Episcopia Caransebeșului moaștele Sfântului Cuvios Antonie de la Iezerul Vâlci, de către o delegație condusă de către Preasfințitul Părinte Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului.

Sfintele moaște au fost întâmpinate la Reședința episcopală de Preasfințitul Părinte Lucian, după care au fost purtate în procesiune la Catedrala episcopală „Învierea Domnului” din Caransebeș de către ierarhi, preoți și diaconi și foarte mulți credincioși bănațeni. A fost oficiată slujba Vecerniei cu Litie de către Preasfințitul Emilian Lovișteanul, înconjurat de un numeros sobor de preoți și diaconi, în prezența Înaltpreasfințitului Irineu, Mitropolitul Olteniei, și a Preasfințitului Lucian, Episcopul Caransebeșului. Sfintele odoare s-au aflat în Catedrala episcopală a Caransebeșului și apoi au fost depuse în Paraclisul episcopal „Sfinții Trei Ierarhi” din incinta Centrului eparhial, iar la finalul sărbătorii au fost duse la așezământul monahal de la Iezerul Vâlci. În a II-a duminică după Sfintele Paști, în Catedrala episcopală din Caransebeș, Sfânta Liturghie solemnă a fost oficiată de către un sobor de arhieriei, din care au făcut parte: Înaltpreasfințitul Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, IPS Timotei, Arhiepiscopul Aradului, PS Lucian, Episcopul Caransebeșului, PS Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, PS Sebastian, Episcopul Slatinei și Romanaților, PS Visarion, Episcopul Tulcii, PS Gurie, Episcopul Deveii și Hunedoarei, PS Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei, PS Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, PS Paisie Lugojeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei

Timișoarei, și PS Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, înconjurați de un impresionant sobor de preoți și diaconi. La slujbă au participat autorități centrale, județene și locale, civile și militare, slujitorii altarelor din Caransebeș, însoțiți de credincioși, tineri și copii, precum și sute de credincioși din localitate și împrejurimi, înveșmântați în costume populare.

Evenimentele au continuat luni, 13 mai, în Sala de festivități „Episcop Elie Miron Cristea” a Episcopiei Caransebeșului, unde a avut loc deschiderea Simpozionului internațional *Taină și mărturisire*. La eveniment au participat șase ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și peste 50 de istorici și cercetători din Transilvania și Banat. Alături de invitați au mai luat parte studenți și elevi ai celor două instituții de învățământ teologic din Caransebeș, precum și clerici din Episcopia Caransebeșului. Temele simpozionului au fost legate de proclamarea de către Patriarhia Română a anului 2013 ca „Anul omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena”. Au fost evocate de asemenea și personalități care au marcat viața bisericească din sud-vestul României, sub genericul *Personalități clericale și culturale în sprijinul Bisericii bănațene*. Preasfințitul Lucian a adresat tuturor un cuvânt de întâmpinare și a transmis mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, precum și pe cel al IPS Nicolae, Mitropolitul Banatului, la cea de-a VII-a ediție a *Zilelor*

credinței și culturii în Episcopia Caransebeșului. Au susținut referate PS Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, PS Sebastian, Episcopul Slatinei și Romanaților, PS Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord. Prelegerea de final a aparținut Preasfințitului Lucian, Episcopul Caransebeșului, care a și mulțumit tuturor pentru prezență. A urmat lansarea mai multor volume și a CD-ului ce conține slujba Paraclisului Sfinților Împărați Constantin și Elena, în interpretarea grupului psaltic al Episcopiei Caransebeșului, au fost prezentate publicului pliantele editate de Episcopia Caransebeșului în *Anul omagial închinat Sfinților Împărați Constantin și Elena*, iar apoi toți cei prezenți au fost invitați să verniseze expoziția foto-documentară despre activitatea Episcopului Traian Bădescu și despre alte personalități clericale și culturale. În partea a doua a zilei au urmat comunicările pe secțiuni.

Măști, 14 mai, în ultima zi a *Zilelor credinței și culturii în Episcopia Caransebeșului*, Catedrala episcopală cu hramurile „Învierea Domnului” și „Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul” din Caransebeș a fost gazda Festivalului coral de muzică religioasă „Miron Cristea” la care au participat 11 formații corale din Episcopia Caransebeșului, dar și din alte eparhii ale Mitropoliei Banatului. Formațiile corale au interpretat piese muzicale specifice perioadei pascale din repertoriul național și internațional. **(Diac. Nicolae Codrea, Darius Herea)**

Simpozion național la Oradea

In cadrul *Anului omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena*, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman” din Oradea a organizat, în perioada 23-24 mai, simpozionul național cu tema *Epoca, personalitatea și contribuția Împăratului Constantin cel Mare la libertatea și consolidarea Bisericii creștine*.

Lucrările simpozionului, la care au participat cadre didactice de la mai multe facultăți de teologie ortodoxă din țară, au debutat cu o slujbă de *Te Deum*, oficiată în străvechea biserică de lemn, monument istoric, cu hramurile „Sfinții Arhangheli

Mihail și Gavriil” și „Sfinții Martiri Brâncoveni” din campusul universității.

În sala de conferințe a bibliotecii universității, pr. prof. Radu Rus, consilier pentru învățământ și activități cu tineretul al Episcopiei Oradiei, a prezentat mesajul Preasfințitului Sofronie, Episcopul Oradiei, care a transmis un cuvânt de binecuvântare și de prețuire tuturor participanților. Chiriarhul Oradiei a subliniat rolul determinant al Sfinților Împărați Constantin și Elena, cei întocmai cu Apostolii, în acordarea libertății de exprimare și manifestare a creștinismului, subliniind că, în urma *Edictului de la Mediolan*, Biserica a ieșit

din catacombe la lumină, marcându-se astfel intrarea în legalitate a religiei creștine pe cuprinsul imperiului.

În cadrul lucrărilor simpozionului, participanții au reliefat, în referatele prezentate, chipul imperial al Sfântului Împărat Constantin cel Mare, subliniind faptul că, împreună cu mama sa Elena, a fost chemat, printr-o chemare tainică, spre a contribui la instaurarea Împărăției cerești pe pământ, sub chipul Sfintei Biserici.

În cadrul simpozionului național a fost prezentată și o expoziție de icoane cu Sfinții Împărați Constantin și Elena întocmai cu Apostolii. (Pr. lect. univ. dr. Doru Fer)

Simpozion dedicat părintelui profesor Liviu Stan la Deva

Episcopia Devei și Hunedoarei a organizat în zilele de 7-8 martie 2013, la Deva, un simpozion teologic cu caracter comemorativ, intitulat *Dreptul canonic în viața Bisericii. In memoriam preot profesor dr. Liviu Stan (1910-1973)*. Evenimentul a fost prilejuit de împlinirea a patru decenii de la trecerea în veșnicie a acestui mare canonist, teolog și dascăl, fiu al meleagurilor hunedorene.

Deschiderea festivă a evenimentului a avut loc în Sala „Spiru Haret” a Inspectoratului Școlar Județean din Deva, cu un cuvânt de întâmpinare rostit de Preasfințitul Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, și de prof. Maria Ștefănie, inspector general adjunct al Inspectoratului Școlar al Județului Hunedoara.

Acad. pr. prof. univ. dr. Mircea Păcurariu a susținut o comunicare în care a

prezentat *Personalitatea preotului prof. dr. Liviu Stan*, Preasfințitul Lucian, Episcopul Caransebeșului, a prezentat referatul *Canonistul Liviu Stan și problema înființării Episcopiei Timișoarei*. Preasfințitul Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, a adus în atenția ascultătorilor o perspectivă patristică privind rolul mirenilor în Biserica primară prin lucrarea ce a reunit reflecții pe marginea lucrării *Mirenii în Biserica* a pr. Liviu Stan. Preasfințitul Sebastian, Episcopul Slatinei și Romanaților, a oferit ascultătorilor prilejul de a medita asupra temei *Acrivie și pogorământ în Sfânta Taină a Spovedaniei*, iar Preasfințitul Emilian Lovișteanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, a vorbit despre *Libertate, dreptate și responsabilitate în contextul vieții părintelui Liviu Stan*.

În a doua zi a simpozionului s-au desfășurat

lucrările întâlnirii științifice structurate pe două secțiuni. Prima secțiune, intitulată *Preot prof. dr. Liviu Stan - contribuții teologice*, a fost moderată de PS Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, și acad. pr. prof. univ. dr. Mircea Păcurariu și a reunit preoți și profesori de teologie și drept din țară. Cea de a doua secțiune, *Dispoziții legislativ-canonice - istorie și actualitate*, moderată de pr. prof. univ. dr. Constantin Rus și pr. dr. Pavel Vesa, a avut un program intens în care au fost prezentate și dezbătute teme despre tradiția canonică a Bisericii Ortodoxe, autoritatea canonică a sinoadelor, actualitatea principiilor fundamentale de organizare a Bisericii Ortodoxe, prevederi legislativ-bisericești din trecutul și prezentul Bisericii noastre, precum și alte subiecte de interes pentru teologia și viața Bisericii noastre. (Pr. Mircea Mihuleț)

Sfințire de biserică în statul Victoria, Australia

Duminică, 28 aprilie, la praznicul Intrării Domnului în Ierusalim, preotul și credincioșii parohiei ortodoxe române „Sfântul Apostol Toma” din Dandenong - Narre Warren, statul Victoria, Australia, după multe încercări, au avut bucuria de a începe slujirea liturgică în lăcașul de cult amenajat pe proprietatea parohiei cumpărate în urmă cu trei ani. Slujba de sfințire a fost săvârșită de Preasfințitul Mihail, Episcopul ortodox român al Australiei și Noii Zeelande.

După rânduiala târnosirii, a urmat slujba Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, oficiată de ierarhul român împreună cu părintele paroh Marian Dincă. La aceste slujbe au participat numeroși credincioși, care și-au văzut împlinit visul de a avea biserică românească în aceste suburbii ale orașului Melbourne, în care trăiesc mulți români. „După Sfânta Liturghie, Preasfințitul Părinte Mihail, în cuvântul de învățătură, a adus mulțumire Bunului Dumnezeu și Sfântului Apostol Toma, ocrotitorul acestei parohii, pentru ajutorul acordat în trecerea peste toate încercările și obstacolele întâmpinate. A felicitat apoi pe toți credincioșii din Melbourne, în special pe cei din parohie, pentru rugăciunile, susținerea

materială și pentru efortul depus în desăvârșirea acestui proiect, rugându-i pe toți să păstreze dreapta credință, tradițiile noastre curate și să rămână uniți în jurul Bisericii. Am mulțumit Preasfințitului Sale pentru binecuvântarea acordată dintru începutul slujirii arhieresti pe pământul australian de a fi înființată această a doua parohie din Melbourne, precum și pentru frumoasele cuvinte adresate întregii parohii”, ne-a declarat părintele paroh Marian Dincă.

La acest eveniment important din viața parohiei au participat dr. Cristina Stuparu, reprezentantă a Ambasadei României în Australia, Nicolae Cojocaru, consul onorific al României la Melbourne, Luke Donnelan, membru al Parlamentului, și Rafal Kaplon, consilier

local al Primăriei Casey pentru Narre Warren North. Domniile lor s-au adresat credincioșilor din biserică și și-au exprimat mulțumirea pentru invitație, adresând felicitări pentru efortul depus de membrii comunității pentru a avea această biserică ortodoxă care să deservească credincioșii români din suburbiile de sud-est ale metropolei australiene Melbourne.

Pentru acest eveniment din viața spirituală a parohiei „Sfântul Apostol Toma”, Cristina Stuparu a citit mesajul Ambasadorului României la Canberra, dr. Mihai Stuparu. Pr. paroh Marian Dincă a mulțumit fiecăruia dintre distinșii invitați pentru prezența la această mare bucurie a comunității și pentru ajutorul acordat în vederea începerii activității bisericești pe proprietatea parohiei. **(Alexandru Briciu)**

Conferință în memoria părintelui Dumitru Stăniloae la München

Sâmbătă, 6 aprilie 2013, în Capela „Sfântul Siluan Athonitul“ a Centrului Bisericesc Român Ortodox din München, Germania, a avut loc conferința dedicată părintelui profesor Dumitru Stăniloae, susținută de fiica acestuia, Lidia Stăniloae. La întâlnire au participat preoți, profesori universitari, oameni de rând, studenți și doctoranzi, membri ai comunității românești din München. „Pentru tata, modul de viață filocalic devenise o a doua natură. Activitatea, gândirea, munca lui uriașă erau îndreptate către ceilalți, iar mândria nu avea ce căuta. L-am văzut con-

trariat ori de câte ori era lăudat ori ridicat în slăvi. Nu-i plăcea să se vorbească despre el, încerca să se strecoare neobservat. Spunea că Dumnezeu ne-a dat talantul, iar noi suntem datori să-l înmulțim și că mai bine-i să lucrezi degeaba decât să stai degeaba“, a spus Lidia Stăniloae.

Dialogul a surprins nu numai aspecte ale vieții părintelui Stăniloae, dar mai ales crâmpoșe din gândirea sa teologică și cazuri concrete, semnificative pentru cei din diaspora. La final, participanții au avut ocazia să adreseze și întrebări, moment în care Lidia Stăniloae a dezvăluit numeroase întâmplări și experiențe din viața celui mai

mare teolog al neamului românesc.

„În acest context, și noi încercăm aici să îl avem pe părintele Stăniloae mai mult în atenție, pentru că dânsul a fost cel mai mare teolog al secolului trecut. Fiica părintelui, doamna Lidia Stăniloae, a susținut mai multe conferințe în câteva orașe pentru a aduce mărturii despre marele teolog român și pentru a-i ajuta pe oameni în înțelegerea credinței și a-i încuraja în trăirea ei“, a spus Preasfințitul Sofian Brașoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului. **(Cristian Bostan)**

Colocviu internațional la Pancevo

Joi, 28 martie, în „Sala cu Portrete“ a Casei de Presă și Editură „Libertatea“ din Pancevo, Serbia, a avut loc colocviul internațional desfășurat sub genericul *Împotriva uitării*, care a avut ca temă *Aniversarea a 230 de ani de scriere românească*. La eveniment au participat Preasfințitul Lucian, Episcopul Caransebeșului, Preasfințitul Daniil, Episcop al Episcopiei Daciei Felix, arhim. Constantin Timiș, vicar-administrativ al Episcopiei Caransebeșului, pr. Moise Ianăș, vicar administrativ al Episcopiei Daciei Felix, cercetători, profesori și oficialități locale.

În cadrul colocviului, Preasfințitul Lucian, Episcopul Caransebeșului, a prezentat comunicarea *Protopopiatul Panciovei, structură administrativă a Episcopiei Caransebeșului (1865-1949)*. Gheorghe Novac a prezentat comunicarea *Protocoloalele circularelor (1783-1865)*.

De asemenea, cei doi ierarhi au vizitat capela ortodoxă română cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir“ din Pancevo, care în perioada anilor

1916-1921 a găzduit sediul Protopopiatului Pancevo, dependent de Episcopia Caransebeșului. Construcția capelei a început în anul 1871, fiind pe atunci o clădire particulară. La sfârșitul secolului al XIX-lea, în urma despărțirii ierarhice, românii din Pancevo au rămas fără biserică, fiind nevoiți

ca prin colecta credincioșilor ortodocși români din oraș să cumpere clădirea care până în zilele noastre este un reper duhovnicesc și cultural în orașul de pe malul Timișului. Cei doi ierarhi, însoțiți de preoți și credincioși, au vizitat bisericile ortodoxe românești din Satul Nou și Petrovaselo.

Conferință despre integrarea românilor în Italia

Vineri, 22 martie 2013, în cadrul *Săptămânii împotriva rasismului*, PS Siluan, Episcopul ortodox român al Italiei, a participat la conferința *Integrarea românilor în Italia - între familie și muncă*, organizată de UNAR (Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali / Oficiul Național împotriva Discriminărilor Rasiale), din cadrul Președinției Consiliului de Miniștri, în colaborare cu Ambasada României în Italia.

Conferința a fost deschisă de domnul Marco de Giorgi, director general al UNAR, și de către doamna Oana Liscan, secretar II la Ambasada română din Italia.

În prima parte a întâlnirii au conferențiat domnul Antonio Ricci, responsabil cu Dosarul Statistic pentru Emigrație în Italia, care a făcut o lectură socio-statistică a prezenței și a integrării românilor în Italia, doamna Nadia Văcaru de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” de la Iași, care a vorbit despre *Familia românească în străinătate - cu referire la Roma*,

și doamna Mirela Videa, atașat pentru probleme de muncă și sociale la Ambasada română din Italia, cu o prezentare a problemelor muncitorilor români din Italia.

În partea a doua a avut loc o dezbatere la care au participat reprezentanți ai diferitelor asociații românești din Italia, care au evocat aspecte pozitive și negative pe care le întâmpină românii în integrarea lor în Italia.

Spre finalul dezbaterilor, PS Siluan a prezentat concluziile întâlnirii, subliniind importanța studiilor și a mărturiilor date, care permit să avem o imagine mai clară a realităților pe care conaționali români le trăiesc în Italia. De asemenea, Preasfinția Sa a evocat lucrurile frumoase, dar și realitățile foarte dure și negative din viața românilor în Italia: „Integrarea românilor în Italia este bună și superioară celorlalte comunități prezente în Italia, iar problema familiei devine foarte acută, problemă care se răsfrânge de foarte multe ori asupra copiilor. Este evident că procesul integrării este unul complex, care presupune

trăirea și cunoașterea propriei identități, dar și cunoașterea propriilor drepturi și obligații, în contextul unei lumi aflate în criză și în care cei care angajează nu au totdeauna interesul de a respecta drepturile angajaților.”

Episcopul român a mai subliniat și faptul că integrarea conaționaliilor noștri în Italia depinde mult de cunoașterea acestora, nu doar prin prisma cronicilor din ziare sau televiziune, adesea negative, ci mai ales prin prisma valorilor noastre personale și generale, poporul român fiind purtătorul unor minunate valori spirituale, culturale și al unor bogate tradiții populare, care nu se pot reduce doar la „degustări de mâncare și băutură românească”, așa cum propun adesea asociațiile românești din peninsula.

În final, PS Siluan i-a invitat pe organizatori să repete cu regularitate asemenea inițiative, iar pe reprezentanții comunității românești prezente, să se angajeze la promovarea valorilor pe care le poartă în sine poporul român.

Vizită pastorală în comunitățile românești din Gran Canaria, Spania

In perioada 25 martie - 1 aprilie, 2013, Preasfințitul Episcop Timotei a efectuat o vizită pastorală în comunitățile românești ortodoxe din insula Gran Canaria, Spania. Preasfinția Sa s-a întâlnit cu slujitorii și credincioșii parohiilor ortodoxe române din insulă, cu autorități locale și clerici ai Bisericii Catolice.

În prima zi a vizitei, Preasfințitul Timotei, Episcopul ortodox al Spaniei și Portugaliei, a săvârșit o slujbă de sfințire și binecuvântare a noului paraclis amenajat al parohiei ortodoxe române din Aldea de San Nicolas. Până la data sfințirii, slujbele erau oficiate de părintele paroh Dan Tătăran în salonul parohial al parohiei catolice din această localitate care a oferit astfel găzduire comunității române. Cu timpul, credincioșii români, în frunte cu părintele paroh, au reușit să închirieze un spațiu, pe care l-au amenajat și l-au împodobit cu icoane și toate cele necesare slujirii.

Duminică, 31 martie, Preasfințitul Episcop Timotei s-a aflat în mijlocul credincioșilor români din parohia ortodoxă română închinată Sfintei Maria Egipteanca, comunitate situată în cealaltă

parte a insulei față de Aldea de San Nicolas. Ierarhul a slujit pentru prima dată Sfânta Liturghie în localitatea Vecindario, în lăcașul de rugăciune al comunității române ortodoxe, care și-a sărbătorit pentru prima dată și hramul. La sărbătoare au participat peste 150 de români, dar și reprezentanți ai autorităților locale, dintre care amintim pe Manuel Martin, șeful serviciului de poliție al ora-

șului. Sărbătoarea parohiei s-a încheiat cu un moment artistic prezentat de prima violonistă a Filarmonicii din Las Palmas de Gran Canaria, românce Mariana Abacioaie, care este și *cetățean de onoare* al capitalei insulei Gran Canaria.

Luni, 1 aprilie, Preasfințitul Episcop Timotei a avut o întâlnire cu Episcopul catolic de Gran Canaria, mons. Francisco Cases Andreu. **(Marius Nedelcu)**

Parteneriate pentru întărirea comunităților românești din Italia

In Episcopia Ortodoxă Română a Italiei au avut loc mai multe evenimente pentru comunitățile ortodoxe românești din Pescara și Torino. Sâmbătă, 11 mai, a fost semnat protocolul de colaborare dintre Primăria orașului italian Pescara și Episcopia Ortodoxă Română a Italiei pentru construcția unei biserici ortodoxe și a unui centru social-cultural. La eveniment, alături de PS Episcop Siluan, Episcopul ortodox roman al Italiei, a participat și Excelența Sa Bogdan Tătăru-Cazaban, Ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun.

De asemenea, cu binecuvântarea Preasfințitului Episcop Siluan, a fost inaugurat noul sediu al Asociației „San Lorenzo dei romeni” - filiala Torino. „Noul sediu a

fost inaugurat în contextul reorganizării spațiului parohiei, întrucât Primăria din Torino a demarat lucrările de restaurare a bisericii mari, monument de referință al orașului. Asociația a fost înființată în 17 martie 2011, iar activitatea s-a desfășurat în cadrul parohiei «Sfânta Cruce» Torino II. La acest eveniment au fost prezenți numeroși reprezentanți ai autorităților, instituțiilor și asociațiilor cu care colaborează filiala din Torino a asociației „San Lorenzo dei romeni”. În debutul cuvântărilor, Mihaela Maria Marcu, președinta asociației, a prezentat activitatea desfășurată în ultimii doi ani și a subliniat strădania neprețuită a colaboratorilor asociației prin care această activitate a putut avea un rod atât de bogat. Numeroasele intervenții

ulterioare ale invitaților, moderate de părintele Lucian Roșu, protopop al Protopopiatului Piemonte I-Valle d'Aosta, Centru-Nord și paroh al parohiei „Sfânta Cruce” - Torino II, au decurs în forma unui dialog foarte cald, aceasta deoarece cuvintele rostite aveau, înainte de toate, ca fundament un remarcabil dialog al faptelor, care se desfășoară de mai bine de doi ani. Au fost exprimate multe mulțumiri, multă recunoștință, multă bucurie, dar mai ales multă speranță și dorință de putere și curaj pentru ce va urma, pentru că vremurile se dovedesc a fi grele”, a precizat pr. Ioan Lupășteanu, consilier în cadrul Departamentului mass-media și de informare al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei. **(I.B.)**

Vizita la Bruxelles a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, 29-31 mai 2013

În perioada 29-31 mai 2013, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a efectuat o vizită de lucru la Bruxelles, pentru a lua parte la întâlnirea anuală a liderilor religioși europeni cu președinții Comisiei, Consiliului și Parlamentului European, precum și cu alți înalți funcționari ai UE. Preafericirea Sa a fost însoțit în această vizită de către IPS Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și exarh patriarhal pentru relațiile Patriarhiei Române cu instituțiile europene, și PC pr. Ștefan Ababei, consilier patriarhal.

Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române și delegația însoțitoare au fost întâmpinați, în seara zilei de miercuri, 29 mai 2013, la Aeroportul Național din Bruxelles, de către Înaltpreasfințitul Părinte Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, dl Mihnea Motoc, Ambasadorul României pe lângă Uniunea Europeană, și PC pr. Sorin Șelaru, directorul Reprezentanței Bisericii Ortodoxe Române pe lângă instituțiile europene.

În aceeași seară, începând cu ora 20.00, Preafericirea Sa a oficiat o slujbă de binecuvântare a noului sediu al Reprezentanței BOR în capitala europeană, la încheierea unui amplu proces de restaurare și reamenajare. Construită în a doua jumătate a secolului XIX, clădirea a fost cumpărată de Patriarhia Română în anul 2006, iar lucrările de refacere au fost inițiate cu trei ani în urmă, în 2010. Pe lângă angajații Reprezentanței, la slujbă au participat și reprezentanți pe lângă instituțiile europene ai celorlalte Biserici Ortodoxe: IPS Mitropolit Emanuel al Franței (Patriarhia Ecumenică), IPS Mitropolit Atanasie de Ahaia (Biserica Greciei) și pr. Anton Ilyn (Patriarhia Moscovei).

În încheierea slujbei, Patriarhul României a felicitat pe toți ostentorii Reprezentanței pentru efortul constant care a făcut posibilă încheierea lucrărilor de restaurare a noului sediu și a dăruit PC pr. Sorin Șelaru, directorul instituției, o icoană cu Sfinții Împărați Constantin și Elena.

Seara a fost încheiată cu o cină de lucru alături de reprezentanții ortodocși pe lângă instituțiile europene, care a constituit un bun prilej de informare reciprocă și dezbateră a problemelor curente la nivel european. În acest cadru, Preafericirea Sa a subliniat necesitatea unei mai strânse cooperări între reprezentanții la Bruxelles ai diferitelor Biserici Ortodoxe și le-a adresat invitația de a organiza o întâlnire de lucru și în România.

Cel mai important moment al vizitei l-a constituit însă *întâlnirea de joi, 30 mai 2013, la sediul Comisiei Europene, dintre liderii religioși europeni și președinții principalelor instituții ale UE*. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a fost însoțit la această întâlnire de către IPS Mitropolit Nifon și PC pr. Sorin Șelaru.

Aflat deja la a noua ediție, această întâlnire reprezintă vârful

anual al unui dialog constant între UE și reprezentanții comunităților religioase prezente pe continent, cărora li se cere să contribuie cu punctele de vedere proprii la dezbateră în curs asupra prezentului și viitorului proiect european. De fapt, trebuie reamintit și că, odată cu intrarea în vigoare a *Tratatului de la Lisabona (Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene - TFUE)*, s-a instituționalizat dialogul cu Bisericele din Europa. Articolul 17 (3) menționează astfel: „Recunoscându-le identitatea și contribuția specifică, Uniunea menține un dialog deschis, transparent și constant cu aceste Biserici...”.

Anul acesta, declarat *Anul European al Cetățenilor* (marcând 20 de ani de la introducerea prin *Tratatul de la Maastricht* din 1992 a conceptului de *cetățenie europeană*), sub motto: *Punând cetățenii în inima Europei în vremuri de criză*, discuțiile s-au axat cu precădere asupra manierei în care proiectul european poate fi adus mai aproape de cetățenii Uniunii.

Din partea instituțiilor europene au luat parte la întâlnire: dl José Manuel Barroso, președintele Comisiei Europene, dl Herman Van Rompuy, președintele Consiliului European, dl László Surján, vicepreședinte al Parlamentului European, dna Viviane Reding, vicepreședinte al Comisiei Europene și comisar european pentru justiție,

drepturi fundamentale și cetățenie, și dl Dacian Cioloș, comisar european pentru agricultură și dezvoltare rurală.

Alți reprezentanți ortodocși prezenți au fost PF Leo al Kareliei, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe a Finlandei, IPS Emanuel al Franței, reprezentantul Patriarhiei Ecumenice pe lângă UE și președinte al Conferinței Bisericilor Europene, și IPS Ieremia, Arhiepiscop ortodox de Wrocław și Szczecin și președinte al Consiliului Ecumenic al Poloniei. Au fost, de asemenea, prezenți o serie de lideri religioși romano-catolici și protestanți, precum și reprezentanți ai tradițiilor mozaice, islamice și hinduse.

Întâlnirea a fost deschisă de către dl José Manuel Barroso, care a subliniat rolul deosebit de important pe care comunitățile religioase îl au în funcționarea societății europene, mai ales în contextul economic dificil actual: „Pe măsură ce încercăm să scoatem Europa din criza economică, devine limpede că avem de înfruntat și o altă criză, anume o criză de încredere, o criză a valorilor. Trebuie să aducem cetățenii înapoi în centrul proiectului nostru comun de integrare europeană, dezbătând motivele pentru care are rost să acționăm împreună, ca o Uniune. Cred cu tărie că implicarea activă a comunităților religioase este esențială în acest proces. Liderii religioși pe care i-am invitat astăzi au o deosebit de importantă contribuție de adus la această dezbatere asupra viitorului Europei“, a spus acesta.

La rândul său, dl Herman Van Rompuy, președintele Consiliului European, a atras atenția asupra necesității unei dezbateri largi - incluzând aici perspectivele religioase - asupra elementelor de identitate care determină conceptul de cetățenie europeană. „Ce anume determină apartenența noastră la Uniunea Europeană, individual și colectiv? Este esențial pentru autoritățile politice și religioase să reflecteze asupra acestui lucru, deoarece numai împreună, într-o dezbatere care este uneori contradictorie, dar întotdeauna profitabilă, putem contribui, fiecare în funcție de propriile-i datorii și responsabilități, la construirea proiectului european“, a declarat Van Rompuy.

În contextul apropiatelor alegeri europene, programate a avea loc în prima parte a anului 2014, dl László Surján, vicepreședinte al Parlamentului European și reprezentant al acestei instituții pentru

relația cu comunitățile religioase și filosofice din Uniune, a afirmat în intervenția sa legitimitatea prezenței factorului religios în dezbaterea publică și politică europeană, prin intermediul instrumentelor democratice accesibile oricărui cetățean: „Încurajăm cu tărie pe toți cetățenii europeni, inclusiv pe cei religioși, să se implice activ în campania electorală și apoi să participe la alegeri, astfel încât opiniile, ideile și valorile lor să fie reprezentate în Parlamentul European.“

În intervenția sa, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a subliniat faptul că motivația prosperității materiale imediate, care a funcționat de la bun-început ca un motor al proiectului european, trebuie completată cu o motivație spirituală și morală care să promoveze corectitudinea, echitatea, eradicarea corupției, a fraudei și a evaziunii fiscale în societate. De asemenea, Preafericirea Sa a afirmat necesitatea ca fiecare cetățean european, ca și fiecare stat membru al Uniunii, să-și asume o atitudine de cumpătare, coresponsabilitate și solidaritate, mai ales în contextul social dificil actual. În plus, este nevoie de o implicare mai activă a cetățenilor europeni în inițierea și implementarea proiectelor legislative elaborate la Bruxelles.

„Criza actuală cheamă toate statele Europei și pe toți cetățenii europeni la mai multă coresponsabilitate, cooperare și solidaritate, adică la mai multă unitate. Liderii religioși din Europa pot contribui, de asemenea, la depășirea crizei actuale prin apelul la coresponsabilitate și solidaritate, prin rugăciune și acțiune, prin cultivarea speranței și încrederii în efortul comun de-a ameliora situația actuală. Într-o lume aflată în proces de globalizare rapidă, când în societate totul se schimbă prea rapid din punct de vedere tehnic, economic și politic, un mare număr de oameni găsesc în religie un reper major de continuitate și de conservare a identității spirituale și culturale, etnice sau naționale. Iar diversitatea spirituală și culturală a Europei este marea sa bogăție care trebuie păstrată, chiar dacă nu poate fi cuantificată economic sau financiar. În acest sens, dialogul Uniunii Europene cu Bisericile, comunitățile religioase și filosofice este, în același timp, un act democratic și de respect pentru cetățenii europeni, pentru credința și cultura lor, indiferent de prosperitatea lor materială“, a adăugat Preafericirea Sa.

Alți lideri religioși și-au manifestat îngrijorarea față de înmulțirea

actelor de manifestare a antipatiei față de minoritățile religioase din Europa. Dacă însă, în acest context, era vorba mai ales de fenomenul numit islamofobie sau de antisemitism, în ultimii ani, un nou fenomen a putut fi mai des semnalat, nu doar în afara Uniunii, ci chiar în propriile state membre, și anume creștinofobia.

După o conferință de presă, întâlnirea a continuat cu *un prânz de lucru*, prilej pentru liderii politici și religioși europeni de a continua într-o manieră nonformală dialogul început în cadrul sesiunii de dimineață.

În a doua parte a zilei, programul Preafericitului Părinte Patriarh a inclus *trei întâlniri bilaterale* cu membri ai Colegiului Comisarilor Europeni. Delegația însoțitoare la aceste întâlniri a fost compusă din: IPS Mitropolit Nifon, IPS Mitropolit Iosif, PC pr. Ștefan Ababei, PC pr. Sorin Șelaru și dl Ambasador Mihnea Motoc și dna Corina Panaitopol, prim-secretar (din partea Reprezentanței României pe lângă UE).

Astfel, la ora 14.00, delegația condusă de Preafericirea Sa a fost primită de către dl Laslo Andor, *comisar european pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și incluziune*. Cu acest prilej au fost evidențiate modul hotărât și consecvența cu care Biserica Ortodoxă Română și-a asumat rolul de factor social, prin acțiuni vizând incluziunea grupurilor vulnerabile sau defavorizate, precum victimele traficului de persoane, persoanele private de libertate etc. Patriarhul României și-a exprimat convingerea că UE va rămâne angajată în acțiuni pe plan social, iar *Fondul Social European* va continua să sprijine aceste inițiative. În acest sens, *o simplificare și o mai mare transparență în accesarea fondurilor ar fi benefice societății românești*. De asemenea, Preafericirea Sa s-a exprimat în favoarea evitării evidențierii unor elemente de segregare între cetățenii Uniunii, atitudine care, mai ales în contextul economic dificil actual, poate alimenta ușor curente xenofobe. De aceea, ar trebui accentuate mai degrabă beneficiile pe care le poate aduce libera circulație a persoanelor, inclusiv a lucrătorilor, iar cetățenii europeni care hotărăsc să se mute în alte state membre decât cel de origine ar trebui să fie încurajați și sprijiniți în procesul de integrare socială, mai ales că o astfel de atitudine este dovedit profitabilă inclusiv din punct de vedere strict economic pentru statul respectiv. O altă temă abordată a fost cea a minorității rome, care interesează în mod deosebit oficialii europeni.

În continuare, de la ora 15.00, delegația Bisericii Ortodoxe Române a fost primită de către dl Dacian Cioloș, *comisar european pentru agricultură și dezvoltare rurală*. În cadrul întrevederii, Preafericitul Părinte Patriarh a exprimat deschiderea Bisericii Ortodoxe Române față de proiecte care să vină în sprijinul agriculturii române, mai ales în contextul actual al unei societăți rurale îmbătrânite și puțin informate în privința oportunităților multiple de finanțare europeană în acest domeniu. În acest sens, Preafericirea Sa a amintit de semnarea, recent, a unui acord de cooperare între Patriarhia Română și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale din România, prin care se dorește tocmai comunicarea în sate a avantajelor fondurilor europene, ale asocierii și informarea despre fermele familiale și despre măsuri precum instalarea tinerilor fermieri la sate. De asemenea, *Preafericirea Sa a exprimat interesul BOR față de dezvoltarea sectorului agricol de produse bio/ecologice, dar și cel pomicol, viticol, apicol și piscicol, mai ales în condițiile în care multe dintre mănăstirile ortodoxe din țara noastră sunt deja active în aceste sectoare*. La rândul său, dl comisar Dacian Cioloș și-a manifestat interesul și sprijinul pentru crearea de mărci înregistrate ale produselor mănăstirești tradiționale, după modelul celor dezvoltate de comunitățile monahale din Occident. Acestea pot fi produse impli-

când și comunitățile locale civile din jurul mănăstirilor, prin procesarea produselor de la oamenii din satele vecine.

La ora 17.00, a avut loc întâlnirea cu dna Androulla Vassiliou, *comisar european pentru educație, cultură, multilingvism și tineret*. În cadrul acestei întâlniri, Patriarhul României a exprimat mulțumiri pentru eforturile depuse în implementarea actualului program *Cultura 2007-2013*, care sprijină inclusiv proiecte de promovare a patrimoniului cultural-religios. De asemenea, Preafericirea Sa a exprimat interesul deosebit al BOR pentru o serie de acțiuni din cadrul acestui program, precum *Marca Patrimoniului European*, o inițiativă remarcabilă, ce vizează atât dezvoltarea sentimentului de apartenență la spațiul cultural-istoric european, cât și promovarea dialogului intercultural. A fost subliniat faptul că în România există mai multe monumente religioase de o inestimabilă valoare istorică și arhitectonică, precum și opere de artă care ar merita cunoscute la nivel european și promovate ca valori ale Uniunii, cu alte cuvinte ca valori comune, de care se pot bucura toți cetățenii UE. Multe dintre aceste obiective de patrimoniu religios din România sunt deja înscrise pe lista UNESCO, însă este important ca acestea, prin acțiunea complementară *Marca Patrimoniului European* a Uniunii Europene, să dobândească o semnificație europeană, să fie cunoscute de toți tinerii și să contribuie la educația lor religioasă și, în egală măsură, artistică, istorică și culturală.

De asemenea, a fost amintită acțiunea *Capitale Culturale Europene*, finanțată tot de programul *Cultura* și care ar putea juca un rol decisiv în *promovarea patrimoniului religios din fonduri structurale, fapt merit să contribuie la înfrumusețarea și prestigiul orașului care va câștiga titlul*. În privința proiectului de program *Europa Creativă 2014-2020*, Patriarhul României a apreciat atenția deosebită acordată evidențierii bogăției și diversității culturale europene. În acest sens, Preafericirea Sa și-a exprimat speranța că, în calitatea sa de succesori al actualului program *Cultura, Europa Creativă* va contribui la *promovarea operei cultural-misionare a BOR și a punerii în valoare a patrimoniului cultural, inclusiv a picturii bisericești din țara noastră*. Nu mai puțin importante, au fost amintite și diversele proiecte educațional-sociale derulate de către Biserica Ortodoxă Română, precum *Alege școala!*, ale căror obiective vizează mai ales prevenirea abandonului școlar, formarea profesorilor ori dezvoltarea aptitudinilor creative ale copiilor. Preafericirea Sa și-a exprimat speranța că noul program european al UE pentru educație, formare, tineret și sport *Erasmus for All* ar putea constitui un sprijin important pentru *formarea continuă*, atât de importantă în actualul context european.

În ultima parte a zilei de joi, 30 mai 2013, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a efectuat *o vizită de lucru pe șantierul bisericii ortodoxe românești „Sfântul Ierarh Nicolae” din Bruxelles* (care se află în stadiul de terminare a acoperișului), încurajându-i pe cei doi preoți slujitori în continuarea eforturilor pentru încheierea amplelor lucrări de restaurare și reamenajare demarate după achiziționarea clădirii, în anul 2007.

Seara zilei de joi a fost rezervată unei *cine de lucru la care au luat parte, ca invitați ai Preafericirii Sale, dl Mihnea Motoc, Ambasadorul României la Uniunea Europeană, dl Ștefan Tinca, Ambasadorul României în Regatul Belgiei, și dl Sorin Ducaru, Ambasadorul României la NATO*.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și delegația însoțitoare au revenit în țară în cursul zilei de vineri, 31 mai 2013.

Deși scurtă ca timp, vizita Preafericitului Părinte Patriarh Daniel la Bruxelles a fost una bogată în contacte personale și instituționale, cu perspective de cooperare benefică pentru România.

A fost ales cel de-al 266-lea Suveran Pontif al Bisericii Romano-Catolice

Miercuri, 13 martie, Cardinalul argentinian Jorge Mario Bergoglio, în vârstă de 76 ani, a fost ales cel de-al 266-lea Suveran Pontif din istoria Bisericii Romano-Catolice și se va numi Francisc. Este primul Papă originar din America, primul iezuit ales la conducerea Bisericii Romano-Catolice și primul non-european devenit Papă după Papa Grigore al III-lea (731-741).

Martți, 19 martie, a avut loc în Catedrala „Sfântul Petru“ din Roma ceremonia oficială de investire a Episcopului Romei și noului Papă ales al Bisericii Catolice, Francisc.

La ceremonia de la Vatican a fost prezent și Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, însoțit de Înaltpreasfințitul Ioan, Mitropolitul Pergamului, copreședinte al Comisiei reunite de dialog teologic între Biserica Romano-Catolică și Biserica Ortodoxă, Înaltpreasfințitul Tarasie, Mitropolitul grec ortodox al Argentinei, și Înaltpreasfințitul Ghenadie, Mitropolitul grec ortodox al Italiei.

La ceremonia de investire a Papei Francisc, Patriarhia Română a fost reprezentată de Înaltpreasfințitul Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, și Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român al Italiei.

Date biografice

Noul Suveran Pontif are 76 de ani și s-a născut în Argentina, într-o familie din clasa de mijloc, cu șapte copii, tatăl său fiind lucrător la calea ferată, iar mama casnică, de origine italieni. Fostul Cardinal s-a remarcat prin poziții teologice tradiționale, condamnând avortul, eutanasia, homosexualitatea și pledând pentru justiție socială. După ce a studiat la Seminarul Teologic Catolic din orașul Villa Devoto, Bergoglio a intrat în Societatea Iezuită în

martie 1958. A obținut diploma de licență în filosofie la Colegiul Máximo San José din San Miguel, apoi a predat literatură și psihologie la Colegiul „Inmaculada“ din Santa Fe și la Colegiul „Salvador“ din Buenos Aires. A fost hirotonit preot în decembrie 1969, după care a absolvit Facultatea de Filosofie și Teologie din San Miguel. În 1998, a fost numit Arhiepiscop de Buenos Aires, devenind Cardinal în 2001.

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul alegerii noului Suveran Pontif

Sanctității Sale Papa FRANCISC, Cetatea Vaticanului

Sanctitatea Voastră,

Biserica Ortodoxă Română se alătură acestor momente de bucurie ale Bisericii Romano-Catolice, ca urmare a alegerii Sanctității Voastre ca Episcop al Romei și Papă.

Suntem convingși că valorile morale autentice, bazate pe credința bimilenară creștină, vor continua să aibă un loc central în activitatea Sanctității Voastre ca Primat al Bisericii Romano-Catolice, având în vedere lucrarea pastorală pe care Sanctitatea Voastră ați întreprins-o deja în Argentina. Această misiune este o prioritate și în Biserica

noastră Ortodoxă. De aceea, în acest context, este foarte necesar să cooperăm, pentru a realiza solidaritate cu cei care suferă cel mai mult de pe urma crizei economice și spirituale a societății contemporane, pentru a da o mărturie creștină comună în lume, în spiritul iubirii milostive a Domnului nostru Iisus Hristos.

Ne exprimăm speranța că Sanctitatea Voastră veți continua să-i sprijiniți pe credincioșii ortodocși români, care trăiesc în număr mare în diferite țări din Europa, în special în Italia, așa cum constant au făcut-o predecesorii Voștri, vrednicul de pomenire Papa Ioan Paul al II-lea și Papa Emerit Benedict al XVI-lea.

Cu stimă și dragoste frățească în Hristos,

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Îndemn la un dialog în spiritul smereniei și iubirii

Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului a fost prezent la ceremonia de întronizare a Episcopului Romei pentru prima dată după Schisma din 1054 dintre Biserica Catolică și Biserica Ortodoxă. Miercuri, 20 martie, în cadrul unei recepții la Vatican, Patriarhul Ecumenic Bartolomeu al Constantinopolului a adresat un mesaj Episcopului Romei, Papa Francisc, cu prilejul înscăunării sale ca lider al Bisericii Romano-Catolice. Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului a spus că dialogul teologic dintre Biserica Catolică și Biserica Ortodoxă trebuie să continue pe bazele smereniei, sincerității și iubirii. „Pe acest tron ați urmat Papei Benedict al XVI-lea, care în mod curajos s-a retras din motive de sănătate și oboseală, un om valoros pentru smerenia, teologia și iubirea sa. Sarcina și responsabilitatea care vă așteaptă sunt mari înain-

tea lui Dumnezeu și a omenirii. Unitatea Bisericilor creștine este desigur preocuparea noastră primordială, ca una dintre premisele fundamentale pentru credibilitatea mărturiei noastre creștine în ochii celor care sunt aproape sau departe. Pentru a realiza această unitate, trebuie să continuăm dialogul teologic deschis, ca să apreciem împreună și să ne apropiem de adevărul credinței, de experiența sfinților și de tradiția primului mileniu creștin, împărtășită la fel de Răsărit și Apus. Trebuie să fie un dialog al iubirii și adevărului, în spiritul smereniei, sfiarei și sincerității“, a spus Sanctitatea Sa. Patriarhul Ecumenic a mai spus că modelul desăvârșit de slujire a oamenilor, din care toți suntem chemați să ne inspirăm, este Mântuitorul Iisus Hristos. Mesajul Patriarhului Ecumenic la înscăunarea Papei se află pe site-ul Patriarhiei Ecumenice, patriarchate.org. (M. Nedelcu)

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel la întronizarea noului Patriarh al Bisericii Ortodoxe Etiopiene Tewahedo

Cu prilejul întronizării Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Matias, Patriarh ales al Bisericii Ortodoxe Etiopiene Tewahedo, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a transmis următorul mesaj de felicitare:

Cu frățescă dragoste în Hristos, felicităm pe Înaltpreasfinția Voastră pentru alegerea, în data de 28 februarie 2013, ca al șaselea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Etiopiene Tewahedo.

Experiența pastorală, intercreștină și interreligioasă vastă pe care ați dobândit-o în timpul activității ca ierarh al Bisericii Voastre în diaspora, în SUA și în Țara Sfântă este o garanție că veți continua activitatea bogată și rodnică a predecesorului Înaltpreasfinției Voastre, fostul Patriarh Abune Paulos.

Ne rugăm Domnului nostru Iisus Hristos să Vă întărească în această slujire atât de importantă pentru binele poporului etiopian ortodox, care Vă este încredințat spre grijă pastorală.

Întru mulți și binecuvântați ani!

Cu îmbrățișare frățescă în Hristos Domnul,

† Daniel
Patriarhul României

Biserica Ortodoxă Română în dialog teologic cu Biserica Evanghelică din Germania

Sub acest titlu s-a desfășurat a 13-a întrunire de dialog teologic bilateral dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Evanghelică din Germania.

Biserica Ortodoxă Română poartă un dialog teologic oficial cu Biserica Evanghelică din Germania (Evangelische Kirche in Deutschland - EKD), la invitația acesteia, încă din anul 1979. Delegația Bisericii noastre în acest dialog a avut ca președinți de-a lungul timpului pe: Episcopul Vasile Coman al Oradiei, IPS Mitropolit Nicolae al Banatului și IPS Mitropolit Serafim al Germaniei și al Europei Centrale și de Nord, iar din membrii acestei delegații amintim pe pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, pr. prof. dr. Dumitru Popescu, pr. prof. dr. Radu Dumitru, pr. prof. Ioan Ică, pr. prof. dr. Ilie Moldovan și pr. prof. dr. Viorel Ioniță, la care s-au adăugat teologi din generația mai tânără. Fiecare întrunire din cadrul acestui dialog a dezbătut o temă aleasă împreună de cele două Biserici, iar temele discutate s-au concentrat în jurul Sfințelor Taine, apoi al Ecclesiologiei, fiind discutate până în prezent fiecare din cele patru atribute sau însușiri ale Bisericii (unitatea, sfințenia, catolicitatea/sobornicitatea și apostolicitatea), precum și unele teme legate de responsabilitatea Bisericilor în Europa de astăzi. Întrunirile celor două comisii au fost găzduite pe rând de cele două Biserici.

Cea de-a 13-a întrunire de dialog dintre BOR și EKD a fost găzduită de partea germană între 13 și 18 martie a.c., la Mănăstirea Drübeck din Germania. Delegația Bisericii Ortodoxe Române la această întrunire a fost formată din: IPS Mitropolit Serafim al Germaniei, Europei Centrale și de Nord, președintele comisiei, pr. prof. dr. Viorel Ioniță, pr. prof. dr. Constantin Pătuleanu, pr. prof. dr. Ioan Vicovan, pr. prof. dr. Dorin Oancea, pr. prof. dr. Stelian Tofană, pr. prof. dr. Ioan Tulcan, pr. dr. Mircea Basarab, pr. conf. dr. Daniel Benga, pr. dr. Nicolae Dura, diac. asist. dr. Cosmin Pricop. Pe durata întâlnirii, tema a fost analizată din punct de vedere biblic, istoric, sistematic și prac-

tic. Din partea Bisericii Ortodoxe Române au fost prezentate următoarele referate (în ordinea susținerii): IPS Mitropolit Serafim - *Sfințenia și sfințirea*, diac. asist. dr. Cosmin Pricop - *Sfințenia în proces. Considerații cu privire la uzul termenului sfințenie în Levitic*, pr. dr. Mircea Basarab - *Sfințenia și sfințirea în Vechiul Testament*, pr. prof. dr. Stelian Tofană - *Fundamentarea biblică a sfințeniei și a sfințirii în Noul Testament*, pr. conf. dr. Daniel Benga - *Cinstirea Sfinților în Biserica Primară*, pr. prof. dr. Viorel Ioniță - *Cinstirea Sfinților Împărați Constantin și mama sa Elena în Biserica Ortodoxă*, pr. prof. dr. Constantin Pătuleanu - *Programele organizate de Patriarhia Română în cadrul anului cinstirii Sfinților Împărați Constantin și mama sa Elena, precum și a comemorării a 110 ani de la nașterea și 20 de la trecerea la cele veșnice a părintelui Dumitru Stăniloae*, pr. prof. dr. Ioan Tulcan - *Sfințenia și sfințirea în teologia ortodoxă*, și pr. prof. dr. Ioan Vicovan - *Sfințenia și sfințirea în viața Bisericii Ortodoxe Române*.

După prezentarea tuturor referatelor a avut loc o discuție generală, prin care s-a încercat să se identifice punctele comune, dar și cele diferite dintre cele două tradiții teologice cu privire la tema în discuție. O

serie de aspecte comune au fost înregistrate în legătură cu sfințenia ca atribut prin excelență al lui Dumnezeu și ca însușire a Bisericii, iar sfințenia, ca proces de însușire a ei de către oameni, cu ajutorul harului dumnezeiesc. În cadrul acestor discuții s-a mai constatat că și tradiția evanghelică acceptă cinstirea sfinților, deși în această tradiție sfinții nu au nici un rol de mijlocitori către Dumnezeu.

În ziua de duminică, 17 martie, ambele delegații s-au deplasat la Berlin, unde au asistat în domul din capitala germană la o slujbă festivă organizată cu prilejul împlinirii a 40 de ani de la semnarea Concordiei de la Leuenberg, prin care Bisericile Evanghelice au intrat în comuniune cu cele reformate. La acest moment festiv au participat reprezentanți ai diferitelor Biserici, precum și ai autorităților locale și centrale germane. La finalul slujbei, cele două delegații s-au întâlnit într-o ședință de încheiere, în cadrul căreia cei doi președinți de delegații au semnat în mod formal comunicatul final. În cadrul acestei ultime ședințe, toți participanții au recomandat călduros Bisericilor lor continuarea acestui dialog de apropiere dintre cele două Biserici. **(Articol redactat de diac. Cosmin Pricop pe baza Raportului oficial întocmit de pr. prof. dr. Viorel Ioniță)**

Vizită și conferință susținută de secretarul general al CMB la Budapesta

La invitația domnului Fischl Vilmos, secretarul general al Consiliului Ecumenic al Bisericilor din Ungaria, marți, 9 aprilie 2013, la sediul din Budapesta al acestei instituții, a fost prezent domnul Olav Fykse, secretarul general al Consiliului Mondial al Bisericilor (CMB), informează **Biroul de presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria**. În cadrul întâlnirii au fost rostite alocuțiuni din partea domnului Steinbach József, Episcop reformat și președintele Consiliului Ecumenic al Bisericilor din Ungaria (CEBU), și din partea domnului secretar general Fischl Vilmos, iar domnul Olav Fykse, secretarul general al CMB, a prezentat o conferință cu tema „Ecumenismul azi”, după care oaspetele a răspuns și întrebărilor adresate.

În calitate de membre ale CEBU, cele cinci jurisdicții ortodoxe din Ungaria au fost reprezenta-

te și ele la acest eveniment. Din partea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria a fost prezent Preasfințitul Episcop Siluan și părintele Marius Maghiaru, protopop de Budapesta, Exarhatul pentru Ungaria al Patriarhiei Ecumenice a fost reprezentat de părintele vicar-eparhial József Kalota, iar Eparhia Ortodoxă Maghiară, aflată sub jurisdicția Patriarhiei Moscovei, de părintele secretar eparhial Kirill Tatárka.

Secretarul general al CMB a fost însoțit de părintele Daniel Buda, secretarul executiv pentru relații bisericești și ecumenice. Biserica Romano-Catolică din Ungaria a fost reprezentată de pr. dr. Kránitz Mihály, șeful Catedrei de teologie fundamentală, la Facultatea de Teologie a Universității Catolice „Péter Pázmány” din Budapesta.

Importanța manifestării a fost dată și de faptul că ultima vizită a unui secretar general al CMB la Budapesta a avut loc în anul 1956.

Conferință despre solidaritatea creștină în Europa la Bruxelles

Eurodiaconia și Comisia Biserică și Societate a Conferinței Bisericilor Europene (CEC) au organizat, pe 10 și 11 aprilie, la Bruxelles, o conferință despre „împărtășirea oportunităților Bisericilor și organizațiilor creștine pentru a modela strategia Uniunii Europene pentru 2020 și obiectivele ei sociale”, se arată pe site-ul ceceurope.org. 15 delegați, reprezentând 13 țări europene, au discutat despre oportunitățile de a întări angajamentul european social, în mod special prin Recomandările Specifice pentru Țară. Delegații au susținut că oportunitățile de a participa la acest proces politic sunt foarte limitate și vocea societății civile și a Bisericilor nu este auzită. Heather Roy, secretarul general al

Eurodiaconia, a subliniat că „cei care plătesc pentru criză nu sunt în mod necesar cei care au cauzat criza” și a arătat în ce măsură Bisericile și organizațiile creștine trebuie să folosească instrumentele lor pentru a deveni în fața politicii Uniunii Europene avocați ai celor mai vulnerabili, se arată pe site-ul CEC. Eurodiaconia este o comunitate europeană dinamică, formată din mai multe organizații care au la bază credința creștină și care lucrează în tradiția slujirii apropiate, cunoscută în contextul creștin european ca „diaconia”. Aceste organizații sunt dedicate solidarității, egalității și dreptății în Europa. Eurodiaconia are sediul central la Bruxelles și are la ora actuală 36 de membri din 23 de țări. **(Marius Nedelcu)**

Patriarhul Ecumenic a participat la aniversarea *Edictului de la Milano*

Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, Sanctitatea Sa Bartolomeu, a ajuns marți, 14 mai 2013, la Milano, în Italia, la invitația Arhiepiscopului catolic de Milano, Cardinalul Angelo Scola, pentru a participa la evenimentele de marcare a 1.700 de ani de la semnarea Decretului de toleranță religioasă de la Mediolanum (Milano) din anul 313, se arată pe site-ul romfea.gr. Cardinalul Angelo Scola a spus în cuvântul

de bun-venit că evenimentul petrecut la 313 este relevant pentru lumea contemporană. „Astăzi am în vedere libertatea religioasă ca un drept inalienabil al demnității umane. Necesitatea de a apăra și promova libertatea de religie în societățile pluraliste ale lumii moderne va fi în centrul atenției noastre în aceste zile de vizită a Sanctității Voastre, care este evenimentul cel mai important al acestei aniversări“, a spus cardinalul italian. Patriarhul Bartolomeu a spus că după semnarea celebrului *Edict din Milano* a apărut

stabilizarea factorilor pentru ca în Europa să se îplinească numeroase realizări spirituale, precum și progresul general al omenirii, iar edictul a pus bazele pentru recunoașterea drepturilor fundamentale ale omului și a stabilit pentru prima dată în formă de lege, ca principiu, libertatea de religie. Evenimentele de la Milano s-au încheiat joi, 16 mai 2013, când au avut loc manifestări la Biserica Santa Maria Podone și Piața Borromeo, la Palazzo Reale, Piazza Duomo și Basilica din Sant'Ambrogio. (M. Nedelcu)

Sărbătoare ortodoxă în Cehia și Slovacia

In perioada 23-25 mai 2013, în Biserica Ortodoxă din Ținuturile Cehiei și Slovaciei, au avut loc o serie de manifestări cu caracter liturgic și cultural, pentru a marca 1.150 de ani de la sosirea în părțile Moraviei Mari a Sfinților Chiril și Metodie, informează Agenția de Știri Basilica. Evenimentul a fost onorat de prezența Patriarhului Ecumenic Bartolomeu. Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a reprezentat Biserica Ortodoxă Română Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei. „Bucuria cehilor și a slovacilor ortodocși a fost cu atât mai mare, cu cât în anul acesta, pentru prima dată, sărbătoarea s-a bucurat și de o recunoaștere sporită și un sprijin consistent din partea autorităților de stat. Momentul central al acestor

manifestări l-a constituit, după cum era și firesc, slujirea comună a Sfintei Liturghii sub protia Sanctității Sale, a Patriarhului Ecumenic Bartolomeu la Mikulcice, pe locurile unde se păstrează până astăzi ruinele bisericii întemeiate de Sfinții Chiril și Metodie. Mă bucur că prin binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel am putut reprezenta Biserica Ortodoxă Română la acest eveniment și consider că bucuria comuniunii frățești interortodoxe trăite la astfel de ocazii reprezintă una dintre cele mai mari binecuvântări pe care Dumnezeu le revarsă asupra noastră, a ortodocșilor, dar și asupra întreg neamului omenesc“, a declarat, pentru TRINITAS TV, PS Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei. Credincioșii s-au putut închina la părțile din moaștele Sfinților Chiril și Metodie.

Activitățile social-filantropice ale Bisericii Ortodoxe a Greciei pe anul 2012 au însumat peste 100 de milioane de euro

In ședința de marți, 4 iunie 2013, Sinodul Permanent al Bisericii Ortodoxe a Greciei a evaluat activitățile filantropice desfășurate în anul 2012. Conform informațiilor date publicității de către Sinodul Permanent, preluate de la Comisia Sinodală pentru asistență socială și binefacere, se calculează că pentru anul 2012, Arhiepiscopia Atenei dimpreună cu

mitropoliile Bisericii Ortodoxe a Greciei au cheltuit mai bine de 106 milioane euro pentru întreținerea așezămintelor bisericesti care funcționează în scopuri social-filantropice.

Biserica Ortodoxă a Greciei este implicată într-o lucrare social-filantropică enormă, cu scopul de a-i alina pe cei aflați în suferință și în nevoi. Această activitate se desfășoară prin cele aproxi-

mativ 700 de așezăminte aflate în Arhiepiscopia Atenei precum și în celelalte mitropolii.

Sinodul Permanent al Bisericii Ortodoxe a Greciei a informat că, prin grija Arhiepiscopiei Atenei precum și a celorlalte mitropolii, sunt oferite cu dragoste, zilnic, mai mult de 50.000 de porții de mâncare conașionalilor, precum și străinilor.

Agenda de lucru a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Martie 2013

DUMINICĂ, 3 MARTIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Paraclisul „Sfântul Grigorie Luminătorul“ din Reședința patriarhală.
- A adresat un mesaj de felicitare Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Matias cu prilejul întronizării Înaltpreasfinției Sale ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Etiopiene Tewahedo.

LUNI, 4 MARTIE

- În calitate de Locțiitor de Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei, a prezidat, la Reședința patriarhală, ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei.
- A primit în audiență pe PC pr. consilier patriarhal Sorin Șelaru, directorul Reprezentanței Patriarhiei Române pe lângă instituțiile europene, Bruxelles.

MIERCURI, 6 MARTIE

- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.
- A primit în audiență pe PCuv. arhim. Melchisedec Velnic, starețul Mănăstirii Putna, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților.

JOI, 7 MARTIE

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.
- A primit în audiență pe domnul Victor Opaschi, secretar de stat pentru Culte.

VINERI, 8 MARTIE

- A primit în audiență pe domnul lect. dr. Ionuț-Alexandru Tudorie, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București.

SÂMBĂTĂ, 9 MARTIE

- A oficiat o slujbă de binecuvântare a Reședinței arhiepiscopale din Buzău, în urma lucrărilor de renovare.

DUMINICĂ, 10 MARTIE

- A săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală din Buzău, înconjurat de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi. În catedrală au fost prezenți înalți demnitari de stat, reprezentanți ai autorităților locale, personalități din lumea academică și culturală, reprezentanți ai altor Biserici, numeroși preoți, călugări și credincioși. În cuvântul de învățătură, rostit după citirea Sfintei Evanghelii, Preafericirea Sa a explicat înțelesurile duhovnicești ale Evangheliei care se citește în *Duminica Înfricoșătoarei Judecăți*. După Sfânta Liturghie, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a oficiat ceremonia de întronizare a Înaltpreasfințitului Părinte Ciprian ca Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei. Cu ocazia acestui eveniment din viața Bisericii noastre, Preafericirea Sa

- a rostit un cuvânt de învățătură, intitulat „*Arhipăstorul unei eparhii - slujitor al lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor*“, în care a arătat însemnătatea și solemnitatea slujbei de întronizare a unui episcop, evidențind, de asemenea, demnitatea și responsabilitatea slujirii episcopale.
- A primit, la Reședința patriarhală, vizita unei delegații a Patriarhiei Moscovei, condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Ilarion de Volokolamsk, care a participat la festivitatea de întronizare a noului Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei.

JOI, 14 MARTIE

- A adresat un mesaj de felicitare Sanctității Sale Papa Francisc, ca urmare a alegerii Sanctității Sale ca Episcop al Romei și Papă.
- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

VINERI, 15 MARTIE

- A primit în audiență pe domnul Cristian David, ministrul delegat pentru România de Pretutindeni.
- A primit, la Reședința patriarhală, pe reprezentanții sectoarelor social-filantropice ale eparhiilor din Patriarhia Română. Aceștia au participat în perioada 14-15 martie 2013, în București, la Atelierul regional *Principiile Filantropiei - Principii ale incluziunii sociale din perspectivă ortodoxă*, organizat în cadrul proiectului FORTE.
- A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal.

DUMINICĂ, 17 MARTIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Paraclisul „Sfântul Grigorie Luminătorul“ din Reședința patriarhală.
- A transmis un mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a PC pr. Mihai Lup, parohul parohiei Măicăneasa, Protopopiatul 2 Capitală.

LUNI, 18 MARTIE

- A oficiat, în Catedrala patriarhală, slujba *Canonului cel Mare* și a ținut cuvânt de învățătură.

MARȚI, 19 MARTIE

- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

VINERI, 22 MARTIE

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.
- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, și pe PC pr. prof. univ. dr. Viorel Ioniță. A primit în audiență pe domnul George Vâlcu, secretar al Reprezentanței Patriarhiei Române pe lângă instituțiile europene.
- A transmis un mesaj de condoleanțe la trecerea la cele veșnice a doamnei Irina Petrescu, artistă de excepție a teatrului românesc.

SÂMBĂȚĂ, 23 MARTIE

- A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Ciprian, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei.

DUMINICĂ, 24 MARTIE

- A săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala patriarhală și a ținut cuvânt de învățătură.
- A primit, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, pe organizatorii pelerinajului „Icoana - fereastră spre Dumnezeu“ de la Biserica *Icoanei* din București.

LUNI, 25 MARTIE

- De sărbătoarea *Bunei Vestiri*, a participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în biserica Mănăstirii *Țigănești*, din Arhiepiscopia Bucureștilor.

MARȚI, 26 MARTIE

- A transmis un mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a protosinghelului Ghervasie Gheorghe, fost egumen al Schitului Pocrov - Mănăstirea *Neamț*.

MERCURI, 23 MARTIE

- A oficiat slujba de binecuvântare a Spitalului „Monza“ – *Centru Cardiovascular*, din București. De asemenea, Preafericirea Sa a participat la inaugurarea spitalului, care a avut loc în prezența ministrului sănătății, domnul Eugen Nicolăescu, și a altor autorități.

JOI, 28 MARTIE

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc. După ședința Permanenței Consiliului Național Bisericesc, a acordat, în Reședința patriarhală, *Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena“* domnului Viorel Cosma, muzicolog, pentru întreaga activitate de profesor, istoriograf, lexicograf și critic muzical.
- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.

- A transmis un mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a stavroforei Pelaghia Tudor, proinstareța Mănăstirii *Ghighiu*, jud. Prahova.

VINERI, 29 MARTIE

- A hirotesit întru duhovnici nouă preoți din Arhiepiscopia Bucureștilor, în Paraclisul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“ din Reședința patriarhală.
- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Paisie Lugojeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

SÂMBĂȚĂ, 30 MARTIE

- A oficiat, în Paraclisul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“ din Reședința patriarhală, slujba de sfințire a noii racle ce conține fragmente din moaștele Sfinților Mucenici Eustație, Teopisti, Agapie și Teopist, a parohiei *Iancu Vechi - Mătăsari*, Protoieria 2 Capitală.

DUMINICĂ, 31 MARTIE

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în biserica Mănăstirii *Pasărea*, din Arhiepiscopia Bucureștilor.

Aprilie 2013**LUNI, 1 APRILIE**

- A adresat un mesaj de felicitare domnului muzicolog Viorel Cosma la împlinirea a 90 de ani de viață.

MARȚI, 2 APRILIE

- A prezidat, la Mănăstirea *Ghighiu*, Permanența Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, la care au participat și părinții protopopi.
- A adresat un mesaj de binecuvântare cu prilejul *Zilei Jandarmeriei Române*.

JOI, 4 APRILIE

- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.
- A primit în audiență pe diac. prof. Alberto Quattrucci, de la Comunitatea Sant'Egidio, Italia.

VINERI, 5 APRILIE

- A hirotesit, în Paraclisul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“ din Reședința patriarhală, 26 de preoți din Arhiepiscopia Bucureștilor, care au fost promovați în rang: 10 protosingheli, 14 iconomi-stavrofori, 2 iconomi.
- A primit în audiență pe PCuv. protos. Casian Rușeț, secretar eparhial al Episcopiei Caransebeșului.
- A primit în audiență pe PC diac. dr. Sorin Mihalache, asistent universitar la facultățile de teologie ortodoxă din București și Iași.
- A adresat un mesaj de binecuvântare participanților la *ediția a V-a a Olimpiadei naționale de religie*, organizată, la Cluj-Napoca, de Ministerul Educației Naționale în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Cluj și cu Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.
- A adresat un mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a teologului, poetului și jurnalistului Constantin Florin Oancea, fost inspector eparhial în cadrul Sectorului cultural și comunicații media al Arhiepiscopiei Bucureștilor și redactor la Editurile Patriarhiei Române.

SÂMBĂȚĂ, 6 APRILIE

■ A primit în audiență pe domnul acad. prof. univ. dr. Emilian Popescu.

DUMINICĂ, 7 APRILIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie la Paraclisul „*Învierea Domnului*“ al Catedralei Mântuirii Neamului și a ținut cuvânt de învățătură.

MARȚI, 9 APRILIE

■ A primit în audiență pe domnul conf. univ. dr. Adrian Lemeni.

MIERCURI, 10 APRILIE

■ A primit în audiență pe PC pr. Aurel Bundă, protoiereu al Protoierei Ortodoxe Române de Barcelona și paroh al parohiei „*Sfântul Gheorghe*“ - Barcelona, din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei.

JOI, 11 APRILIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

SÂMBĂȚĂ, 13 APRILIE

■ A primit în audiență pe PC pr. prof. univ. dr. Nicolae Achimescu de la Facultatea de Teologie „*Justinian Patriarhul*“ din București.

DUMINICĂ, 14 APRILIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Paraclisul „*Sfântul Grigorie Luminătorul*“ din Reședința patriarhală.

MARȚI, 16 APRILIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

MIERCURI, 17 APRILIE

■ A primit, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, pe participanții la atelierul de lucru intitulat „*Sustenabilitate și management financiar sustenabil*“. La acest atelier de lucru au participat consilierii economici și contabilii-șefi ai sectoarelor economico-financiare de la centrele eparhiale din Patriarhia Română.

■ A adresat un mesaj de binecuvântare, intitulat „*Radio TRINITAS - 15 ani de apostolat mediatic*“, la împlinirea a 15 ani de la prima emisiune a postului de radio TRINITAS.

JOI, 18 APRILIE

■ A primit în audiență pe doamna Edith Lenga Balk - președinte al Consiliului de administrație *Selgros Cash & Carry SRL*, și pe domnul Alexandru Vlad, director executiv *Selgros Cash & Carry SRL*.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

VINERI, 19 APRILIE

■ A primit în audiență pe doamna Berit Lanke, directoarea *Centrului Național de Pelerinaje* din Norvegia.

■ A primit în audiență doamnele din conducerea *Societății Ortodoxe a Femeilor Române (SOFR)* - Iași.

■ A primit, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, pe participanții la atelierul de lucru intitulat „*Responsabilitate și implicare*“. La acest atelier de lucru au participat vicarii administrativi, consilierii bisericești și inspectorii bisericești de la centrele eparhiale din Patriarhia Română.

■ A primit în audiență pe PCuv. protos. David Petrovici, starețul Mănăstirii „*Înălțarea Sfintei Cruci*“ - Caraiman, Bușteni, și exarh pentru zona de munte Prahova.

DUMINICĂ, 21 APRILIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala patriarhală și a ținut cuvânt de învățătură.

LUNI, 22 APRILIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și a Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor reunite.

■ A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Emilian Lovișteanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului.

MARȚI, 23 APRILIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul istoric al Reședinței patriarhale, cu ocazia hramului - *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*.

MIERCURI, 24 APRILIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, și pe PCuv. arhim. Ieronim Crețu, superiorul *Așezămintelor românești de la Locurile Sfinte*.

■ A primit în audiență pe domnul Cristian David, ministru delegat pentru românii de pretutindeni.

■ A primit în audiență pe domnul Victor Opaschi, secretar de stat pentru culte.

■ A primit în audiență pe PC pr. asist. univ. dr. Silviu Tudose, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „*Justinian Patriarhul*“ din București.

JOI, 25 APRILIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și a Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor reunite.

■ A primit în audiență pe domnul Romeo Moșoiu, consilier în cadrul Ministerului Educației Naționale.

■ A primit în audiență pe PCuv. arhim. Qais Sadiq, președintele *Centrului de Studii Ecumenice* din Aman, Iordania, și preot al comunității creștinilor ortodocși de limbă arabă din București, și pe fratele Youseph Shattahi, student sirian la Facultatea de Teologie Ortodoxă „*Justinian Patriarhul*“ din București.

VINERI, 26 APRILIE

■ A primit, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, pe participanții la atelierul de lucru intitulat „*Educația incluzivă - șansă pentru toți*“. La acest atelier de lucru au participat consilierii pentru învățământ și activități cu tineretul, inspectorii de resort, directorii seminariilor teologice ortodoxe și ai liceelor teologice ortodoxe din Patriarhia Română.

■ A primit în audiență pe domnul Daniel Constantin, ministrul agriculturii și dezvoltării rurale.

SÂMBĂȚĂ, 27 APRILIE

■ În sâmbăta din ajunul sărbătorii *Intrării Domnului în Ierusalim*, a participat la *Pelerinajul de Florii*.

Anul acesta, pelerinajul a început cu slujba *Vecerniei* unită cu *Litia*, oficiată, pe platforma Catedralei Mântuirii Neamului, de către Patriarhul României. Împreună cu Preafericirea Sa a slujit și Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a sute de credincioși.

La finalul slujbei, Preafericirea Sa a rostit rugăciunea pentru binecuvântarea stâlpărilor și a citit o rugăciune de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru lucrările ce s-au săvârșit până în prezent la infrastructura Catedralei Mântuirii Neamului.

În cuvântul de învățătură adresat celor prezenți, Patriarhul Bisericii noastre a arătat că anul acesta pelerinajul a pornit de la viitoarea Catedrală patriarhală în semn de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru lucrarea săvârșită până acum.

Pelerinajul s-a încheiat la Catedrala patriarhală, unde Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a întâmpinat pelerinii. Preafericirea Sa a rostit rugăciunea de sfințire a icoanei *Intrării Domnului în Ierusalim* și a icoanelor de *Florii*, precum și o rugăciune de binecuvântare a pelerinilor. Apoi, a rostit un cuvânt de învățătură.

DUMINICĂ, 28 APRILIE

■ În *Duminica Floriilor*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala patriarhală și a rostit cuvânt de învățătură.

În cadrul Sfintei Liturghii, Preafericirea Sa a hirotonit întru diacon pe seama paraclisului Reședinței patriarhale cu hramul „*Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*“ pe tânărul teolog Răzvan-Mihai Ciubotariu, care până la acest moment a fost cântăreț bisericesc la Catedrala patriarhală și la paraclisul Reședinței patriarhale.

■ A primit în audiență pe PCuv părinte arhimandrit Ieronim Crețu, superiorul *Așezămintelor românești de la Locurile Sfinte*.

MARȚI, 30 APRILIE

■ A primit în audiență pe PCuv. arhim. Cleopa Nistor, administrator al Centrului social-pastoral „*Sfânta Maria*“ - Techirghiol.

Mai 2013

VINERI, 3 MAI

■ În Sfânta și Marea zi Vineri din *Săptămâna Sfințelor Pătimiri*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a oficiat *Denia Prohodului Domnului* la Catedrala patriarhală și a ținut cuvânt de învățătură.

SÂMBĂȚĂ, 4 MAI

■ A întâmpinat în Catedrala patriarhală *Sfânta Lumină* de la Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim, adusă la București de o delegație a Patriarhiei Române, condusă de Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

DUMINICĂ, 5 MAI

■ În noaptea de Înviere, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a oficiat slujba *Sfintei Învieri* în fața Reședinței patriarhale, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, slujitori ai Catedralei patriarhale, în prezența a mii de credincioși. Preafericirea Sa a oferit *Sfânta Lumină* de la Ierusalim preoților slujitori, apoi aceștia au oferit-o tuturor celor prezenți la slujba din noaptea Sfințelor Paști. La finalul

slujbei, Preafericirea Sa a ținut cuvânt de învățătură.

După slujba *Sfintei Învieri*, a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala patriarhală, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, slujitori ai Catedralei patriarhale, în prezența a sute de credincioși.

La finalul Sfintei Liturghii, Preafericirea Sa a dăruit credincioșilor prezenți *Pastorală de Sfintele Paști*, un cozonac, un ou roșu și câte o iconiță cu Învierea Mântuitorului Iisus Hristos.

■ Cu prilejul sărbătorii *Învierii Domnului*, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, a adresat un mesaj de binecuvântare tuturor românilor, din țară și din străinătate, prin intermediul *TRINITAS TV*, *Radio TRINITAS* și site-ul de știri *BASILICA* ale Patriarhiei Române.

JOI, 9 MAI

■ A primit vizita unei delegații a Bisericii Ortodoxe a Finlandei. Delegația a fost condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Ambrozie, Mitropolit ortodox de Helsinki.

■ A adresat un mesaj de binecuvântare la ceremoniile organizate de Primăria Sectorului 2 al Capitalei, cu prilejul aniversării *Zilei Independenței de Stat a României*, a *sfârșitului celui de-al Doilea Război Mondial în Europa* și a *Zilei Europei*.

VINERI, 10 MAI

■ În ziua sărbătorii *Izvorul Tămăduirii*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a săvârșit, pe esplanada Reședinței patriarhale, *sfințirea cea mică a apei*, apoi a rostit cuvânt de învățătură.

■ A adresat un mesaj de binecuvântare cu prilejul sfințirii bisericii Mănăstirii *Salva* din județul Bistrița-Năsăud, Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

■ A adresat un mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a stavofoarei Eufrazia Poiană, proinstareța Mănăstirii *Dealul*, din Arhiepiscopia Târgoviștei.

SÂMBĂȚĂ, 11 MAI

■ A adresat un mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a PC. pr. Aron Aroneasa, parohia Albești, Protopopiatul Sighișoara, Arhiepiscopia Alba Iuliei.

DUMINICĂ, 12 MAI

■ A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Paraclisul istoric „*Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*“ al Reședinței patriarhale.

A adresat un mesaj de binecuvântare la sfințirea bisericii cu hramurile „*Sfântul Prooroc Daniel*“ și „*Sfântul Mucenic Ioan Valahul*“, din Iași.

LUNI, 13 MAI

■ În ziua de 13 mai 2013, la Palatul Patriarhiei, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și domnul ministru Daniel Constantin au semnat *Protocolul de colaborare între Patriarhia Română și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru promovarea satului românesc*.

MARȚI, 14 MAI

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

■ A primit în audiență pe domnul prof. univ. dr. George Teodorescu, din Köln, Germania.

■ I-a primit, la Palatul Patriarhiei, pe consilierii sectoarelor culturale și pe consilierii responsabili de patrimoniul bisericesc ai eparhiilor din Patriarhia Română, care, în perioada 13-14 mai 2013, au participat la Atelierul de lucru „*Valoare și simbol - conservarea, restaurarea și*

promovarea patrimoniului religios“, organizat la București.

- A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal.
- A primit în audiență pe PC pr. consilier patriarhal Sorin Șelaru, directorul Reprezentanței Bisericii Ortodoxe Române pe lângă instituțiile europene, Bruxelles.

JOI, 16 MAI

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.
- A primit în audiență pe domnul conf. univ. dr. Vasile Cristescu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae“ din Iași.

VINERI, 17 MAI

- A primit în audiență pe PCuv. arhim. Iustin Dragomir, starețul Mănăstirii *Bogdana*, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților.
- I-a primit, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, pe reprezentanții departamentelor media și de comunicare ai eparhiilor din Patriarhia Română, care, în perioada 16-17 mai 2013, au participat, în Capitală, la Atelierul de lucru „Media - instrument al incluziunii sociale și informația cu adevărat incluzivă“.

DUMINICĂ, 19 MAI

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în biserica Mănăstirii *Țigănești*, din Arhiepiscopia Bucureștilor.
 - A participat la concertul vocal-simfonic „*Bucuria Învierii*“, organizat de parohia *Sfântul Nicolae „Dintr-o Zi“* cu ocazia hramului - *Duminica Femeilor Mironosițe*, în Aula Magna *Teoctist Patriarhul* a Palatului Patriarhiei.
- La finalul concertului, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a adresat un cuvânt de învățătură credincioșilor prezenți.
- Cu prilejul *Duminicii Femeilor Mironosițe*, zi dedicată de Biserica Ortodoxă Română femeilor creștine, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a adresat un mesaj de binecuvântare, intitulat „*Promotoare ale vieții și demnității umane - cuvânt de prețuire și binecuvântare a femeilor creștine*“.

LUNI, 20 MAI

- A prezidat ședința de lucru a Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, la Reședința patriarhală.
- A primit, la Reședința patriarhală, vizita Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Dionisie de Corint, Biserica Greciei.
- A premiat, în Aula Magna *Teoctist Patriarhul* a Palatului Patriarhiei, pe câștigătorii Concursului Național „*Bucuria de a fi creștin*“, organizat de Patriarhia Română.

MARȚI, 21 MAI

- În ziua serbării hramului istoric al Catedralei patriarhale, *Sfinții Împărați Constantin și Elena*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a săvârșit Sfânta Liturghie, împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Dionisie de Corint, Biserica Greciei, și alți ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi, pe un podium special amenajat lângă Catedrala patriarhală.
- După citirea Sfintei Evanghelii, Patriarhul României a rostit un cuvânt de învățătură.
- La finalul Sfintei Liturghii, Preafericirea Sa a premiat câștigătorii concursurilor naționale „*Părintele Dumitru Stăniloae - 110 ani de la naștere și 20 de ani de la trecerea la cele veșnice*“ și „*Alege școala!*“, organizate de Patriarhia Română.

- După Sfânta Liturghie, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a premiat, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, câștigătorii Concursului Național „*Icoana ortodoxă - lumina credinței*“ ediția a II-a, organizat, de asemenea, în anul 2013 de Patriarhia Română.

- A deschis lucrările Congresului Internațional de Teologie „*Sfinții Împărați Constantin și Elena - promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii*“, în Aula Magna *Teoctist Patriarhul* a Palatului Patriarhiei.

Cu acest prilej, Preafericirea Sa a adresat celor prezenți un cuvânt de binecuvântare.

JOI, 23 MAI

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.
- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord.

VINERI, 24 MAI

- A primit, la Reședința patriarhală, vizita Eminenței Sale Cardinalul Paul Poupard, președinte emerit al Consiliului Pontifical al Culturii.

DUMINICĂ, 26 MAI

- A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în paraclisul istoric „*Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*“ al Reședinței patriarhale.

LUNI, 27 MAI

- A primit, la Reședința patriarhală, în vizită de prezentare, pe Excelența Sa domnul Grigorios Vassiloconstandakis, noul Ambasador al Republicii Elene în România.

MARȚI, 28 MAI

- A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.
- A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor.
- A primit în audiență pe doamna Christine Chaillot, din Geneva, Elveția, autoare a mai multor lucrări de teologie creștină.
- A adresat un mesaj de binecuvântare, intitulat „*Cine cântă mereu rămâne veșnic tânăr*“, la evenimentul dedicat împlinirii a 60 de ani de viață ai maestrului Nicolae Botgros, organizat la Sala Palatului, București.

MIERCURI, 29 MAI

- În perioada 29-31 mai 2013, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a efectuat o vizită de lucru la Bruxelles, pentru a lua parte la întâlnirea anuală a liderilor religioși europeni cu președinții Comisiei, Consiliului și Parlamentului European, precum și cu alți înalți funcționari ai UE. Preafericirea Sa a fost însoțit în această vizită de către Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, și PC pr. Ștefan Ababei, consilier patriarhal.
- Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române și membrii delegației însoțitoare au fost întâmpinați, miercuri seară, 29 mai 2013, la Aeroportul Național din Bruxelles, de către Înaltpreasfințitul Părinte Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, domnul Mihnea Motoc, Ambasadorul României pe lângă Uniunea Europeană, și PC pr. Sorin Șelaru, directorul Reprezentanței Bisericii Ortodoxe Române pe lângă instituțiile europene.
- În aceeași seară, Preafericirea Sa a oficiat o slujbă de binecuvântare a

noului sediu al Reprezentanței Bisericii Ortodoxe Române în capitala europeană, la încheierea unui amplu proces de restaurare și reamenajare. Pe lângă angajații reprezentanței, la slujbă au participat și reprezentanți pe lângă instituțiile europene ai celorlalte Biserici Ortodoxe:

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Emanuel al Franței (Patriarhia Ecumenică), Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Atanasie de Ahaia (Biserica Greciei) și pr. Anton Ilyn (Patriarhia Moscovei).

În încheierea slujbei, Patriarhul României i-a felicitat pe toți ostenitorii reprezentanței pentru efortul constant care a făcut posibilă încheierea lucrărilor de restaurare a noului sediu și a dăruit PC pr. Sorin Șelaru, directorul instituției, o icoană cu Sfinții Împărați Constantin și Elena.

JOI, 30 MAI

■ Cel mai important moment al vizitei Preafericitului Părinte Patriarh Daniel la Bruxelles l-a constituit însă *întâlnirea, joi, 30 mai 2013, la sediul Comisiei Europene, dintre liderii religioși europeni și președinții principalelor instituții ale UE*. Preafericirea Sa a fost însoțit la această întâlnire de către Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon și PC pr. Sorin Șelaru.

Anul acesta, declarat *Anul European al Cetățenilor* (marcând 20 de ani de la introducerea prin *Tratatul de la Maastricht* din 1992 a conceptului de *cetățenie europeană*), sub mottoul *Punând cetățenii în inima Europei în vremuri de criză*, discuțiile s-au axat cu precădere asupra manierei în care proiectul european poate fi adus mai aproape de cetățenii Uniunii.

Din partea instituțiilor europene, au luat parte la întâlnire: dl José Manuel Barroso, președintele Comisiei Europene, dl Herman Van Rompuy, președintele Consiliului European, dl László Surján, vicepreședinte al Parlamentului European, dna Viviane Reding, vicepreședinte al Comisiei Europene și comisar european pentru justiție, drepturi fundamentale și cetățenie, și dl Dacian Cioloș, comisar european pentru agricultură și dezvoltare rurală.

Alți reprezentanți ortodocși prezenți au fost Preafericitul Leo al Kareliei, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe a Finlandei, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Emanuel al Franței, reprezentantul Patriarhiei Ecumenice pe lângă UE și președinte al Conferinței Bisericilor Europene, și Înaltpreasfințitul Părinte Ieremia, Arhiepiscop ortodox de Wrocław și Szczecin și președinte al Consiliului Ecumenic al Poloniei. Au fost de asemenea prezenți o serie de lideri religioși romano-catolici și protes-

tanți, precum și reprezentanți ai tradițiilor mozaice, islamice și hinduse. În intervenția sa, cu titlul *„Criza actuală - o șansă pentru a progresa în înțelepciune“*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a subliniat faptul că motivația prosperității materiale imediate, care a funcționat de la bun început ca un motor al proiectului european, trebuie completată cu o motivație spirituală și morală, care să promoveze corectitudinea, echitatea, eradicarea corupției, a fraudei și a evaziunii fiscale în societate. De asemenea, Preafericirea Sa a afirmat necesitatea ca fiecare cetățean european, ca și fiecare stat membru al Uniunii, să-și asume o atitudine de cumpătare, coresponsabilitate și solidaritate, mai ales în contextul social dificil actual. În plus, este nevoie de o implicare mai activă a cetățenilor europeni în inițierea și implementarea proiectelor legislative elaborate la Bruxelles.

■ În a doua parte a zilei, programul Preafericitului Părinte Patriarh a inclus *trei întâlniri bilaterale* cu membri ai Colegiului Comisarilor Europeni.

Astfel, la ora 14:00, delegația condusă de Preafericirea Sa a fost primită de către dl Laslo Andor, *comisar european pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și incluziune*.

În continuare, de la ora 15:00, delegația Bisericii Ortodoxe Române a fost primită de către dl Dacian Cioloș, *comisar european pentru agricultură și dezvoltare rurală*.

Iar la ora 17:00, a avut loc întâlnirea cu dna Androulla Vassiliou, *comisar european pentru educație, cultură, multilingvism și tineret*.

În ultima parte a zilei de joi, 30 mai 2013, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a efectuat *o vizită de lucru pe șantierul bisericii ortodoxe românești „Sfântul Ierarh Nicolae“* din Bruxelles (care se află în stadiul de terminare a acoperișului), încurajându-i pe cei doi preoți slujitori în continuarea eforturilor pentru încheierea amplelor lucrări de restaurare și reamenajare demarate după achiziționarea clădirii, în anul 2007.

■ Seara zilei de joi a fost rezervată unei *cine de lucru la care au luat parte, ca invitați ai Preafericirii Sale, dl Mihnea Moțoc, Ambasadorul României la Uniunea Europeană, dl Ștefan Tinca, Ambasadorul României în Regatul Belgiei, și dl Sorin Ducaru, Ambasadorul României la NATO*.

■ Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și delegația însoțitoare au revenit în țară în cursul zilei de vineri, 31 mai 2013.

“Ajutorul tău pentru Catedrala Mântuirii Neamului”

Cont BCR (ROL):
RO53 RNCB 0075 0048 9503 0109
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (EURO):
RO96 RNCB 0075 0048 9503 0111
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (USD):
RO26 RNCB 0075 0048 9503 0110
Sucursala sector 4, București